

सुमन शर्मा शय्यामानी
मन्त्री

कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९

मा. मन्त्रीस्तरबाट स्वीकृत मिति २०७९/०५/१०

प्रस्तावना: भौगोलिक अनुकूलता, तुलनात्मक लाभ र कृषकको मागलाई सम्बोधन गरी लुम्बिनी प्रदेशको कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरू मार्फत सञ्चालन हुने स्वीकृत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न लुम्बिनी प्रदेश, सुशासन नियमावली, २०७७ को दफा ९ प्रयोग गरी लुम्बिनी प्रदेश, कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालयले यस कार्यविधि बनाई लागु गरेको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम “कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९” रहेको छ।
(२) यो कार्यविधि तुरुन्त लागु हुनेछ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:
 - (क) “अनुदान” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको लागि मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयबाट उपलब्ध गराइने नगद रकम र जिन्सी सहायता समेतलाई सम्झनु पर्छ।
 - (ख) “अनुदानग्राही” भन्नाले सञ्चालित कार्यक्रम अनुसार अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक/फर्म/कृषि उद्यमी/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी संस्था/उपभोक्ता समिति/संघ संस्थालाई सम्झनु पर्छ।
 - (ग) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले कृषि, पशुपन्छी, सिंचाई कार्य गर्ने गरी कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको उपभोक्ता समिति सम्झनु पर्छ।
 - (घ) “कम्पनी” भन्नाले कृषि/पशुपन्छी व्यवसाय गर्ने प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका प्राइभेट वा पब्लिक कम्पनीलाई सम्झनु पर्छ।
 - (ङ) “कार्यक्रम” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ५ मा उल्लेख भएका क्रियाकलाप/कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्छ।
 - (च) “कार्ययोजना” भन्नाले दफा ५ बमोजिमको कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यकता अनुसार सेवाग्राहीले पेश गरेको विस्तृत क्रियाकलाप, लागत अनुमान, समयावधि, अपेक्षित उपलब्धि र जिम्मेवार पक्ष सहितको विवरणलाई सम्झनु पर्छ।
 - (छ) “कृषि उपज” भन्नाले कृषकले नेपालमा उत्पादन गरेका वस्तु तथा त्यसरी उत्पादित वस्तुको प्रारम्भिक रूपमा प्रशोधन गरिएका खाद्यान्न बाली, फलफूल, तरकारी, मसलाबाली, पुष्प, पशुपन्छी, माछा, मासु, दूध, फुल, हाड, छाला, ऊन, च्याउ, मौरी,

२०७९/०५/१०

सचिव

सुमन शर्मा रायमांगी
मन्त्री

रेशम, चिया, कफी, अलु, अम्लिनी, धोसेवाली, तेलहन, दलहन, कपास, जुट, उखु, रबर, कृषिका सबै उपक्षेत्रसंग सम्बन्धित उत्पादन सम्झनु पर्छ र सो शब्दले औद्योगिक प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने कृषिजन्य कच्चा पदार्थ वा वस्तु समेतलाई जनाउँछ।

- (ज) "कार्यालय" भन्नाले मन्त्रालय तथा मन्त्रालय मातहतका कार्यालयहरूलाई सम्झनु पर्छ।
- (झ) "कृषक समूह" भन्नाले कृषि पेशामा संलग्न भई साझा आवश्यकता र चाहना भएका व्यक्तिहरू मिलेर सामूहिक विधिद्वारा कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने गरी स्थापना भई आधिकारिक निकायमा दर्ता भएको संस्थालाई सम्झनु पर्छ।
- (ञ) "निर्देशनालय" भन्नाले मन्त्रालय अन्तर्गतका कृषि विकास निर्देशनालय र पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालयलाई सम्झनु पर्छ।
- (ट) "पशु" भन्नाले घरपालुवा पशु, पन्छी र जलचर प्राणी समेतलाई सम्झनु पर्छ।
- (ठ) "फर्म" भन्नाले प्रचलित कानून अनुसार सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको निजी क्षेत्रका व्यवसायी/उद्यमीको संस्थालाई सम्झनु पर्छ।
- (ड) "मन्त्रालय" भन्नाले लुम्बिनी प्रदेशको कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्छ।
- (ढ) "समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा १२ अनुसार गठित कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनु पर्छ।
- (ण) "सहकारी" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको कृषि/पशुपन्छी सम्बन्धी कार्य गर्ने सहकारी संस्थालाई सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कृषि कार्य समेत गर्ने उद्देश्य रहेको बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था समेतलाई बुझाउँछ।
- (त) "स्थानीय तह" भन्नाले लुम्बिनी प्रदेश भित्रका गाउँपालिका वा नगरपालिका वा उपमहानगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ।

३. सरोकारवाला निकायहरूको भूमिका: कार्यक्रम सञ्चालन गर्न विभिन्न सरोकारवालाहरूको देहाय बमोजिमको भूमिका हुनेछ:-

(क) मन्त्रालयको भूमिका:

मन्त्रालयले कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने, पृष्टपोषण गर्ने, समस्या समाधान गर्ने।

(ख) कार्यालयको भूमिका:

- > स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार प्रस्ताव आह्वान गरी मापदण्ड/सूचकहरूको आधारमा प्रस्तावहरूको मूल्याङ्कन तथा छनोट गर्ने,
- > यस कार्यविधि अनुसारका कार्यक्रमहरूको सञ्चालन मन्त्रालय वा कार्यालयबाट हुने।

२

सचिव

सुमन शर्मण्डा
मन्त्री

- कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन पश्चात् कार्य सम्पन्नताको आधारमा भुक्तानी गर्ने,
 - सम्झौता बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन भए नभएको अनुगमन गर्ने गराउने,
 - प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने गराउने, लेखा राख्ने, राख्न लगाउने,
 - प्रचलित कानून बमोजिम पालन गर्नुपर्ने अन्य विषय पालन गर्ने, गराउने,
 - अनुदानको हिसाव स्वीकृत लेखा प्रणाली अनुसार राख्नु पर्ने,
 - प्रचलित कानून बमोजिम लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने र कार्यक्रमको हकमा प्रतिक्रिया सहितको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्ने,
 - कार्यालयले प्राविधिक पक्षको सम्भाव्यताको आधारमा नविनतम प्रविधिको प्रदर्शन, बीउ विजन तथा नश्ल स्रोत स्थापना लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न सक्नेछ। कार्यक्रममा दोहोरोपना आउन नदिन र उपलब्ध अनुदानको सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा कार्यालयले नियमित अनुगमन गर्ने।
- (ग) अनुदानग्राहीको भूमिका यस कार्यविधिको अधिनमा रही कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्नेछः
- अनुदानग्राहीले कार्ययोजना अनुसार कार्य सम्पन्न गरी प्रचलित कानून बमोजिम भुक्तानीको लागि आवश्यक कागजात सहितको निवेदन समयसीमा भित्रै पेश गर्नुपर्ने।
 - जुन कार्यक्रमका लागि अनुदान प्राप्त भएको हो, सोही कार्यक्रममा मात्र अनुदान प्रयोग गर्नुपर्ने।
 - सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम कार्य प्रगति प्रतिवेदन कार्यालयमा पठाउनु पर्ने।
 - अनुदानग्राहीका अन्य अधिकार, कर्तव्य तथा दायित्व सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुने।
 - तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न नभएमा, लागत बृद्धि भएमा वा कुनै हानि नोक्सानी हुन गएमा त्यसको जिम्मेवारी सम्बन्धित अनुदानग्राहीको हुनेछ।
- (घ) सम्बन्धित स्थानीय तहको भूमिका:
- कार्यक्रम प्रभावकारिताका लागि आवश्यक सहजीकरण गर्न सक्नेछ।
 - साझेदारीमा विनियोजित कार्यक्रमको हकमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सहजीकरण गर्नुपर्ने,
 - स्थानीय निकायको सिफारिस आवश्यक पर्ने भए आवश्यक ब्यवस्था मिलाउने,
 - सशर्त अनुदानका कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने गराउने,
 - कार्यक्रमहरूको अनुगमन निरीक्षण गर्ने गराउने।

सचिव

४. कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रमको सहयोगी प्रकृति देहाय वमोजिम हुनेछः-

- (क) प्रविधि परीक्षण, प्रदर्शन, विकास तथा विस्तार सहयोग कार्यक्रम: यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यमुलक अनुसन्धान, अध्ययन तथा प्रविधि परीक्षण, कृषक पाठशाला, सीप तथा क्षमता विकास, जनचेतनामूलक कार्य, दिवस, असल कृषि अभ्यास प्रणाली, प्रविधि प्रदर्शन र प्रविधि विस्तार जस्ता कार्यक्रमहरू कार्यालयले सञ्चालन गर्नेछ।
- (ख) श्रोत केन्द्र स्थापना तथा उत्पादन सामग्री सहयोग कार्यक्रम: कृषकलाई आवश्यक पर्ने गुणस्तरीय उत्पादन सामग्री (मल, बीउ, वेर्ना, बिरूवा, विषादी, आदि) को उपलब्धता सुनिश्चित गर्न श्रोत केन्द्र स्थापना गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यस किसिमका कार्यक्रमले गुणस्तरीय उत्पादन सामग्री स्थानीय स्तरमा उपलब्धताको सुनिश्चितता गराई उत्पादन लागत घटाउन र स्रोत सामग्रीहरूमा आत्मनिर्भर गराउन सहयोग पुग्नेछ। उक्त कार्यक्रमहरू कार्यालयले आफै वा द्विपक्षीय/बहुपक्षीय सम्झौताका आधारमा सञ्चालन गर्नेछ।
- (ग) व्यवसाय उन्मुख तथा व्यावसायिक कृषि विकास कार्यक्रम: यस कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि व्यवसाय उन्मुख वा व्यावसायिक कृषक वा उद्यमीबाट उद्यमको विकास गर्नको लागि कृषक/उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहन गर्नको लागि व्यवसाय उन्मुख उत्पादनका साथै आयमुलक तथा रोजगारी सिर्जना गर्ने व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यी कार्यक्रमहरू कार्यविधिले निर्धारण गरेको लागत साझेदारीमा आफै वा द्विपक्षीय/बहुपक्षीय सम्झौताका आधारमा सञ्चालन गर्नेछ।

(२) पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास कार्यक्रमको प्रकृति देहाय वमोजिम हुनेछः-

- (क) श्रोत केन्द्र स्थापना तथा बंश सुधार एवं विस्तार सहयोग कार्यक्रम: यस कार्यक्रम अन्तर्गत कृषकलाई आवश्यक पर्ने उत्पादन सामग्री (बोका, राँगो, वीर, थुमा, चल्ला, भुरा, बीउ, वेर्ना, बिरूवा, आदि) को उपलब्धता सुनिश्चित गर्न श्रोत केन्द्र, ब्रिडर हर्ड, मल्टिप्लायर हर्ड स्थापनाका लागि उन्नत राँगो/साढे/बोका/थुमा/ वीर/चल्ला/मत्स्य बीज वितरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यस किसिमका कार्यक्रमले पशुजन्य पदार्थको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गरी स्थानीय स्तरमा उपलब्धताको सुनिश्चितता, उत्पादन लागत

४

४

४

४

सचिव

सुमन शर्मा
मन्त्री

न्यूनिकरण र स्रोतमा आत्मनिर्भर सहयोग पुग्नेछ। यी कार्यक्रमहरू कार्यालयले आफै वा द्विपक्षीय/बहुपक्षीय सम्झौताका आधारमा सञ्चालन गर्नेछ।

(ख) प्रविधि विकास, स्वास्थ्य नियमन र सेवा टेवा सहयोग, परीक्षण तथा विस्तार सहयोग कार्यक्रम: यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यमूलक अनुसन्धान, अध्ययन तथा प्रविधि विकास, परीक्षण, विस्तार, कृषक पाठशाला, सीप तथा क्षमता विकास, जनचेतनामूलक कार्य, दिवस, असल पशुपन्छी तथा मत्स्य अभ्यास प्रणाली, प्रविधि प्रदर्शन र प्रविधि विस्तार पशु स्वास्थ्य प्रवर्द्धन तथा नियमन, सङ्क्रामक एवम् महामारी नियन्त्रण जस्ता प्रविधि विकास तथा सेवा टेवा सहयोग कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ। यी कार्यक्रमहरू कार्यालयले आफै वा द्विपक्षीय/बहुपक्षीय सम्झौताका आधारमा सञ्चालन गर्नेछ।

(ग) पशुजन्य पदार्थको प्रवर्द्धन, विविधिकरण र बजारीकरण: यस कार्यक्रम अन्तर्गत पशुपन्छी तथा मत्स्य व्यवसाय उन्मुख वा व्यवसायिक कृषक वा उद्यमीबाट उत्पादित पशुजन्य पदार्थको प्रवर्द्धन, विविधिकरण र बजारीकरण गरी कृषक/उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहन गर्नको लागि व्यवसाय उन्मुख उत्पादनका साथै आयमूलक तथा रोजगारी श्रृजना गर्ने व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यी कार्यक्रमहरू यसै कार्यविधिले निर्धारण गरेको लागत साझेदारीमा सम्झौताका आधारमा सञ्चालन गर्नेछ।

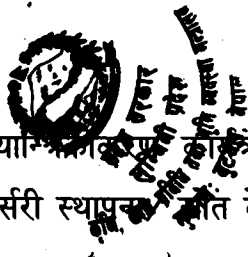
(३) प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रमको प्रकृति देहाय बमोजिम हुनेछ।

यस कार्यक्रम अन्तर्गत बाली 'सघनतामा अभिवृद्धि' गर्न तेस्रो बालीहरू चैते धान/ वसन्तै मकै/मुङ्ग/सूर्यमुखी/बर्षे आलुमा क्षेत्रफलका मापनका आधारमा र खाद्यान्न, दलहन, तेलहन तथा तरकारी बीउ उत्पादन तथा बिक्री परिमाणका आधारमा प्रोत्साहन कार्यक्रममा कृषकलाई सहभागी गराई प्रोत्साहन सहयोग उपलब्ध गराइनेछ। त्यसैगरी मत्स्य ह्याचरी वा नर्सरीमा मत्स्य बीज, दुध र माछा/मासु/अण्डा (बाखा/भेंडा/बगुंर/रागां/माछा) उत्पादन तथा बिक्री परिमाणको आधारमा प्रोत्साहन कार्यक्रममा सहभागी गराई प्रोत्साहन सहयोग उपलब्ध गराइनेछ।

(४) स्थानीय तहको सशर्त र समपुरक कार्यक्रमको प्रकृति देहाय बमोजिम हुनेछ।

गाई/भैसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम, बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम, बङ्गुर प्रवर्द्धन कार्यक्रम, माछा प्रवर्द्धन, खाद्यान्न बीउ उत्पादन कार्यक्रम, मकै बीउ उत्पादन कार्यक्रम, तोरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम, मसिना तथा वास्नादार धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम, सिंचाई सहित कृषि उत्पादन कार्यक्रम, मौरी

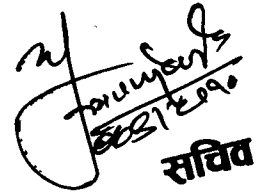
सचिव

सुमन शर्मा
मन्त्री

प्रवर्धन कार्यक्रम, कृषि यान्त्रिकीकरण कार्यक्रम, समुदाय लक्षित/दुग्ध प्रवर्द्धन कार्यक्रम, तरकारी/फलफूल/पुष्प नर्सरी स्थापना/शीत केन्द्र/तरकारी प्रवर्धन कार्यक्रम (सुन्तलाजात, वर्षे फलफूल, हिउँदे फलफूल, लंगायत), सामुदायिक बीउ बैंक/ भण्डार गृह/ बीउ संरक्षण केन्द्र सहयोग, बजार पूर्वाधार निर्माण (हाट बजार, संकलन केन्द्र, कृषि उपज बजार), लिफ्ट सिंचाइ कृषि आयोजना, साना चिस्यान केन्द्र स्थापना र निर्माण (कुलबुट निर्माण), चिस्यान केन्द्र सुदृढीकरण/स्तरोन्नती कार्यक्रम (सिस्ने/रामपुर) तथा शीत भण्डार गृह निर्माण तथा सुधार आदि कार्यक्रम स्थानीय तह मार्फत सञ्चालन हुनेछ। सो कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कार्य प्रकृतिका आधारमा अनुदानको सीमा निर्धारण गरिएको छ।

सचिव

परिच्छेद - २

सञ्चालन गरिने कार्यक्रम

५. कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रमको विवरण: वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको परिधि भित्र रही देहाय बमोजिमका कार्यक्रम सम्बन्धित कार्यालयबाट सञ्चालन हुनेछन्:-
- ५(क) कृषि विकास कार्यक्रमहरूको विवरण: स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमहरू देहाए अनुसार संलग्न मापदण्ड, सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरू र अनुदान सीमा रकमका आधारमा सञ्चालन गरिनेछ।

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
१	प्रविधि परीक्षण, विकास तथा विस्तार सहयोग कार्यक्रम			
१.१	कृषि प्रविधि प्रदर्शन तथा अन्य प्रदर्शन	<ul style="list-style-type: none"> बूली/वस्तु, स्थान, प्रविधि र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले गर्ने। छनोट भएको कृषकले कार्यालयबाट उपलब्ध कृषि सामग्रीको प्रयोग र संरक्षण गर्नुको साथै कार्यालयको प्राविधिक निर्देशन पालना गर्ने प्रतिवद्धता हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> मापदण्ड बमोजिम छनोट भएका विषयमा उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण, बजारीकरण लगायतका विषयहरूमा अनुसन्धान तथा प्रदर्शन गर्ने। आवश्यक सामग्रीहरू र प्राविधिक सहयोग कार्यालयले गर्ने। कृषकले प्रतिवद्धता पालना गर्नुपर्ने। कार्यक्रमको अवधी समाप्त भए पश्चात् सम्बन्धित सामग्री कृषकलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने। कार्यालयले प्राविधिक प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरण गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले लागू अनुमान तथा इष्टिभेट स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

(Signature)

(Signature)

(Signature)
सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
१.२	कार्यालय परिसरमा आधुनिक प्रविधि प्रदर्शन	कार्यालयले कार्यालय स्थानको आधारमा बाली/छनोट गरी प्रदर्शन गर्ने प्रविधिको निर्णय गरी कार्यालयले तोकेको मापदण्ड अनुसार।	<ul style="list-style-type: none"> प्रदर्शन गरिएको प्रविधिको विषय वस्तुको बारेमा जानकारी दिने। कार्यालयले प्राविधिक प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरण गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
१.३	कृषि उपजहरूको बजार बिक्री (थोक र खुद्रा) मूल्य संकलन	कृषि उपजहरूको बजार बिक्री (थोक र खुद्रा) मूल्य संकलन	<ul style="list-style-type: none"> निर्देशनालयले तोकेको मापदण्ड र ढाँचामा बजारको मूल्य संकलन सम्बन्धी कार्य कार्यालयले संकलन गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> मूल्य संकलन वापत खाजा तथा यातायात स्वरूप प्रति फारम बढीमा रु. ३०० सम्म खर्च गर्न सकिने।
१.४	बाली कटानी तथा तथ्याङ्क अघावधिक	<ul style="list-style-type: none"> तथ्याङ्क अघावधिक गर्नुपर्ने बालीहरूको पहिचान गर्ने। सिञ्चित र असिञ्चित उत्पादन क्षेत्रहरूको छुट्टाछुट्टै प्रतिनिधित्व हुने गरी बाली कटानी गर्ने क्षेत्रहरू एकिन गर्ने। छनोट गरिएका क्षेत्रमध्ये (५ फिट * ५ फिट)को नमुना क्षेत्र एकिन गरी बाली कटानी गर्ने। दुरीको नाप लिनका लागि measuring tape प्रयोग गर्ने। प्रत्येक उत्पादन क्षेत्रमा कम्तीमा ५ वटा randomized नमूनाबाट उत्पादन रेकर्ड लिने। फलफूल बाली तथा अन्य बालीहरूको हकमा निर्देशनालयले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम हुने। 	<ul style="list-style-type: none"> छनोट गरिएको नमुना क्षेत्रमा बाली कटानी गर्ने। बाली कटानी भएको नमुना क्षेत्रको छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क लिने। लिइएको तथ्याङ्क अनुसार उत्पादकत्वको गणना तोकिएको मापदण्ड बमोजिम गर्ने। तथ्याङ्क कम्पाइलेसन तथा प्रतिवेदन तयारी गरी निर्देशनालयमा पठाउने। 	<ul style="list-style-type: none"> एक बाली कटानीमा रु. ५०० खर्च गर्न सकिने। प्रति बाली कटानी पाँच नमुना हुनुपर्ने र प्रति नमुनाका लागि बढीमा रु. १०० खर्च गर्ने, जसमध्ये रु. ४०/- क्षतिपूर्ती स्वरूप कृषकले पाउने र रु. ६०/- बाली कटानी गर्न ज्यामी ज्यालाका लागि खर्च गर्न सकिने। विनियोजित बजेट/कार्यक्रमको परिधि भित्र बाली

सचिव
२५/०९/१९

सचिव

५

मापदण्ड प्रयोगशाला
सचिवालय
सुदूरपश्चिम प्रदेश, कैलाली जिल्ला, धनकुटा
सुदूरपश्चिम प्रदेश, कैलाली जिल्ला, धनकुटा

क्र.सं.	कार्यक्रम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
१.५	क) माटो परीक्षण शिविर	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले प्रादेशिक मल तथा माटो परीक्षण प्रयोगशालाको समन्वयमा शिविर सञ्चालन गर्नुपर्ने। माटो परीक्षण शिविर कम्तीमा २ दिन सञ्चालन गर्नुपर्ने। माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्ने स्थान सरोकारवालाको माग र प्राविधिक सम्भाव्यताका आधारमा छनोट हुने। कार्यालयले माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने रसायन, उपकरणहरू र प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने, कम्तीमा १ हप्ता अगावै माटो नमुना संकलन सम्बन्धी अभियान सञ्चालन गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्न आवश्यक रहेका स्थानीय तहलाई पत्राचार गर्ने। छनोट भएका स्थानमा शिविर सञ्चालन हुने जानकारीको व्यापक प्रचारप्रसार गरी दिन कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय तहलाई अनुरोध गर्ने। कृषकहरूबाट सम्बन्धित स्थानीय तहहरू मार्फत माटो परीक्षण सञ्चालनका माग संकलन गर्ने। शिविर सञ्चालनमा सङ्कलन भएका माटो नमूना मल तथा माटो परीक्षण प्रयोगशालामा नमूना जाँचका लागि समेत पठाउन सकिने। माटो नमूना जाँचको रिपोर्ट सुझाव सहित कृषकलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने र तथ्याङ्क विश्लेषण प्रतिवेदन तयारी गर्ने।
	ख) माटो सप्ताह सञ्चालन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> प्रादेशिक मल तथा माटो परीक्षण प्रयोगशालाले सरोकारवालाहरूको संलग्नतामा माटो सप्ताह सञ्चालन गर्नुपर्ने। माटो सप्ताह १ हप्ता हुने। नियमित शिविर सञ्चालन गरिने स्थान छनोट गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> बजेटको परिधिभित्र रही स्वीकृत इष्टिमेन्ट अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। स्वीकृत इष्टिमेन्ट अनुसार
१.६	बाली उपचार शिविर	<ul style="list-style-type: none"> शिविर सञ्चालन हुने ब्यहोराका सूचना 	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत इष्टिमेन्ट अनुसार

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
		<p>कार्यालयले कार्यलयको आकस्मिक/घुम्ति बजेटको परिधि सञ्चालन गर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> आकस्मिक/घुम्ति बजेटको परिधि सञ्चालन गर्ने। शिविर सञ्चालन कार्यलय आफै वा बाली संरक्षण प्रयोगशालाको समन्वयमा गर्नुपर्ने। बाली उपचार शिविरमा कम्तीमा २५ जना कृषकहरूलाई सहभागि गराउने। 	<p>कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले प्रचार प्रसार, विद्यापान, ब्यानर, स्टेसनरी व्यवस्थापन आदिको लागि अधिकतम रु. ५०००/ खर्च गर्न सकिने।
१.७	भकारी सुधार	<ul style="list-style-type: none"> कम्तीमा २ माउ पशु पालन गरेको हुनु पर्ने। पशुको स्वास्थ्य, सरसफाई र सुरक्षालाई मध्यनजर गरी कार्यलयको पशु सेवा प्राविधिकको डिजाइन अनुसार लागत इष्टिमेट संलग्न गर्नुपर्ने। कृषकले मलाखाद घाम पानीबाट जोगाउन छानो बनाउनु पर्ने। कृषकले कार्यलयले तोकेको ढाँचामा भकारी सुधार सहयोग सम्बन्धी सूचना बोर्ड तयार गरी राख्नु पर्ने। 	<p>५० प्रतिशत अनुदान वा प्रति योजना अधिकतम रु. १५०००/ अनुदान दिन सकिने।</p>
१.८	आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा	<p>कार्यालयले कुनै क्षेत्रमा आकस्मिक रुपमा बाली तथा विरूवामा शत्रु जीवको प्रकोप देखा पर्ना निदान तथा व्यवस्थापनका कार्य सञ्चालन गर्नु पर्ने।</p>	<p>कार्यालयले लागत इष्टिमेट स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।</p>

१०

सचिव

सिंह बराल
सुदूर पश्चिम प्रदेश
सिंह बराल
सुदूर पश्चिम प्रदेश

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुमन
२	श्रोत केन्द्र स्थापना तथा उत्पादन सामग्री सहयोग कार्यक्रम				
२.१	तरकारी/फलफूल/पुष्प नर्सरी स्थापना/ श्रोत केन्द्र स्थापना तथा सुदुडीकरण कार्यक्रम (सुन्तलाजात, वर्षे फलफूल, हिउँदे फलफूल, मौरी, च्याउ लगायत)	<ul style="list-style-type: none"> विरुवा उत्पादनको लागि निर्धारित जग्गा उपलब्ध भएको हुनुपर्ने । यदि जग्गा लिजमा लिएको भए कम्तीमा १० वर्षको करार सम्झौता हुनुपर्ने । विरुवा उत्पादन कार्ययोजना तयार गरी लागु गर्ने । नर्सरी/विरुवा उत्पादन सम्बन्धी कार्य गर्ने उद्देश्य भई सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएका फार्म/कम्पनी, समूह/सहकारी हुनुपर्ने । नया कृषकले तपशिल बमोजिम मापदण्ड पूरा गर्ने गरी प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने र तलको मापदण्ड बमोजिम संचालनमा रहेका कृषकले तल दिइएका मापदण्डको आधा थप गर्ने गरी प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> रासायनिक विषादि, एग्रोन, ग्लोब्स, चशमा आदि प्रकोप नियन्त्रणमा प्रयोग हुने उपकरण तथा सामग्रीहरू खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने । प्रतिवेदन तयार गर्ने । नर्सरी व्यवस्थापनका लागि माउ बोट, रुटस्टक, सायन, वीड तथा बेर्ना खरीद, प्राङ्गारिक मूल, पिटमस, कोकोपिट, स्फ्याइन्म मस, विषादी, पोलीपट, नर्सरी ट्रे आदि खरीद । पम्पसेट, मोटर, पाइप, पोखरी, सिंचाइ पूर्वाधार, लगायतका कार्य । नर्सरी सेड/नेट, स्कीन हाउस लगायत औजार/उपकरण (स्प्रेयर, पुनर, बडिङ्ग/ग्रापिटिड चाकु) आदि खरिद/निर्माण । उत्पादन सामग्री खरिद । यन्त्र उपकरण खरिद । प्याकेजिङ सामग्रीहरू । 	<ul style="list-style-type: none"> यन्त्र, उपकरण तथा उत्पादन सामग्रीमा बढीमा ५० प्रतिशत पूर्वाधार निर्माणमा बढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान । 	

बाली	तराइ	पहाड
सुन्तलाजात फलफूल (हे.)	-	०.३
नर्सरी		
वर्षे फलफूल (हे.) नर्सरी	०.५	०.३
हिउँदे फलफूल (हे.) नर्सरी	-	०.३
मौरी गोला सहितको घार	२००	१००

सचिव

११

७

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड			सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
		(संख्या)				
२.२	बीउ आत्मनिर्भर कार्यक्रम: १. खाद्यान्न बाली/दलहन/ तेलहन बीउ उत्पादन २. तरकारी बाली बीउ उत्पादन ३. रायो बीउ उत्पादन ४. आलुको पि. वि. एस. बीउ उत्पादन ५. आलुका अन्य स्तरका बीउ उत्पादन	च्याउ बीउ स्रोत केन्द्र (के.जी.)	५०००	२	• उत्पादन सामग्री: स्रोत बीउ, सुचिकृत प्राणिक मल, विषादी, शुद्ध तत्व • प्याकेसिड सामग्री, बीउ प्रमाणिकरण खर्च, प्रशोधन सहयोग, विस्थान मापन यन्त्र आदि उपकरणहरू।	वार्षिक स्वीकृत बजेट परिधि भित्र रही: • तरकारी बीउ उत्पादनमा प्रति हेक्टर अधिकतम रु. १ लाख, • आलु (पि वि एस १००० दाना तथा अन्य स्तर) बीउ प्रति हेक्टर रु. ५० हजार, • खाद्यान्न/दलहन/तेलहन बीउ उत्पादनमा प्रति हेक्टर तराई र पहाडमा क्रमशः अधिकतम रु. ५० हजार र रु. ६० हजार अनुदान दिइने। • स्रोत बीउ र पि. वि. एस. दानामा ७५
		आलु बीउ स्रोत केन्द्र (हे.)	२	२		
		तरकारी/पुष्प नर्सरी (हे.)	०.१	०.०५		
		कम्तीमा १० वर्ष निरन्तर स्रोत केन्द्र सञ्चालन गर्नुपर्ने र उत्पादित उपज सहूलियत दरमा कृषकलाई उपलब्ध गराउने प्रतिवद्धता गर्नुपर्ने। बीउ आत्मनिर्भर कार्यक्रम न्यूनतम देहायको क्षेत्रफलमा सञ्चालन गर्नु पर्ने:				
		बिज बृद्धि	तराई (कठ्ठा)	पहाड (रो.)		
		तरकारी बीउ	६	२		
		लसुन तथा प्याज बीउ	१०	३		
		खाद्यान्न बाली बीउ	१५०	६०		
		दलहन/ तेल न बीउ	६०	२०		
		आलु बीउ (पि. वि. एस. दाना)	१०००	१०००		
		आलु बीउ (अन्य स्तर)	३०	२०		
		रायो बीउ	-	१०		
		• एकल वा सामूहिक बीउ उत्पादन गर्न सकिने • सामूहिक बीउ उत्पादन क्लस्टरमा गर्नुपर्ने। • बीउ बिजन कारोबार गर्ने अनुमतिपत्र लिएको संस्था वा त्यस्तो संस्थासंग समन्वय गर्ने				

१२

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुमन अनुदान दिन सकिने।
२.३	खाद्यान्न बीउ प्रशोधन तथा पूर्वाधार निर्माण सहयोग	<p>प्रतिवद्धता हुनुपर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> • स्रोत तथा प्रमाणित बीउ उत्पादकको प्रतिवद्धता दिइने। • कृषि फार्म वा कृषक समूह, कृषि सहकारी वा कम्पनीले आवेदन दिन सक्ने। • वार्षिक न्यूनतम २० मे टन खाद्यान्न बालीको बीउ प्रशोधन तथा भण्डारण गर्ने प्रतिवद्धता गर्नुपर्ने। • कम्तीमा १ वर्ष देखि खाद्यान्न बालीको बीज बृद्धि कार्यमा संलग्न भएको हुनु पर्ने। • पूर्वाधार निर्माणका लागि कम्तीमा १.५ कट्टा वा १ रोपनी जग्गा आवेदकको स्वामित्वमा रहेको हुनु पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> • खाद्यान्न बीउ प्रशोधनका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद। • गोदाम घर निर्माण। • श्रेष्ठ फ्लोर निर्माण। • सेड हाउस निर्माण। 	<ul style="list-style-type: none"> • बजेटको परिधिभित्र रही स्वीकृत कार्ययोजनाको कुल लागतको निजी उधमीको हकमा ५० प्रतिशत र समूह वा सहकारीको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराउन सकिने। 	
२.४	सामुदायिक बीउ बैंक/ भण्डार गृह/ नक्ष संरक्षण केन्द्र सहयोग	<ul style="list-style-type: none"> • कृषक समूह तथा कृषि सहकारीले आवेदन पेश गर्न सक्ने • वार्षिक न्यूनतम १० मे टन खाद्यान्न बालीको प्रमाणित बीउ उत्पादन गरेको हुनु पर्ने • पूर्वाधार निर्माणका लागि कम्तीमा २ कट्टा जग्गा आवेदकको स्वामित्वमा रहेको हुनु पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> • खाद्यान्न बीउ प्रशोधनका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद, गोदाम घर निर्माण, श्रेष्ठ फ्लोर निर्माण। • प्रशोधन सामग्री, खलियान • अन्य पूँजिगत सूधार आदि। • कृषकलाई सामूहिक बीउ उत्पादन, सञ्चालन, प्रशोधन तथा सुरक्षित भण्डारणमा टेवा पुऱ्याउने र समुदायद्वारा व्यवस्थित गर्ने। • औपचारिक गुणस्तर नियन्त्रण पद्धति अपनाइ उन्नत जातको बीउ उत्पादन तथा बिक्री वितरणको व्यवस्था 	<ul style="list-style-type: none"> • ७५ प्रतिशत अनुदान। 	

सचिव

१३

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
२.५	च्याउ बीउ उत्पादनका लागि प्रयोगशालालाई सहयोग	<p>सापदण्ड</p> <ul style="list-style-type: none"> च्याउ बीउ उत्पादन गर्ने उद्देश्य सहित दर्ता भएको सहकारी। फर्म। कम्पनी हुनुपर्ने। प्रयोगशाला सञ्चालन गर्ने संरचना निर्माण भइसकेको हुनुपर्ने। तालिम प्राप्त जनशक्ति भएको हुनुपर्ने। वार्षिक न्यूनतम ५०० के.जि. च्याउ बीउ उत्पादन गर्नुपर्ने। 	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू</p> <ul style="list-style-type: none"> मिलान गर्ने। स्थानीय जातहरूको संरक्षणका क्रियाकलापहरू। मेशिनरी (अटोकेलेभ, लेमिनार फ्लो, आदि) तथा रसायन, मदर कल्चर, आदि खरिद 	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत वा बढीमा रु. ५ लाख अनुदान।
२.६	बीउ उत्पादन संस्थाको सहकार्यमा मकै बीउ उत्पादन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> आवेदक बीउ उत्पादन उद्देश्य सहित सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको हुनुपर्ने। हाईब्रिड बीउ उत्पादन तथा प्रमाणीकरण योजना भएको हुनुपर्ने। हाईब्रिड बीउ उत्पादन गर्ने अनुमति पत्र प्राप्त गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने। बीउ विजन उत्पादन/प्रमाणीकरण सम्बन्धी अनुभवी एवं तालिम प्राप्तलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, मकै हाईब्रिड बीउ उत्पादनका लागि इनब्रीड लाइन प्रमाणित निकाय वा अनुसन्धान निकायबाट ल्याउनुपर्ने, सूचिकृत हाईब्रीड जात उत्पादन गर्ने योजना हुनुपर्ने, कम्तीमा ५ हे. मा हाईब्रीड मकै बीउ उत्पादन गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> Inbred line बीउ खरिद, विषादी, सुक्ष्म खाद्य तत्व खरिद, बीउ रोप्ने, ड्याङ्ग बनाउने लगायतका यन्त्र, उपकरण प्याकेजिड, लेवलिड सामग्री, प्रमाणीकरण तथा ट्यागिड सहयोग आदि। 	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत वा प्रति हेक्टर बढीमा रु. १ लाख।

२०
२०
सचिव

१४

१४

१४

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुमन																					
३	व्यवसाय उन्मुख तथा व्यावसायिक कृषि विकास कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> आवेदक संस्थाले जग्गा आफ्नै वा लिजमा बस्नुपर्ने वा कृषकहरूसँग सम्झौता गरी बी.जी.बी.उ. प्रयोग गर्न सक्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> अनुगमनकर्ताबाट कार्यालयमा प्राप्त कृषकको निवेदन र आवश्यक कागजात जाँचबुझ गरी कृषि, पशुपन्धी तथा मत्स्य उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरणमा सहयोग हुने यन्त्र, उपकरण तथा अन्य सामग्रीहरू कार्यालयले उपलब्ध गराउने सक्नेछ। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले प्रति कृषक अधिकतम रु. ५० हजारसम्म बस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउने। 																						
३.१	आवश्यकतामा आधारित कृषि/पशुपन्धी विकास सहयोग कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> मन्त्रालय वा निर्देशनालयबाट अनुगमनको क्रममा कृषकको माग उपयुक्त देखी अनुगमनकर्ताबाट लेखी आएको खण्डमा कृषकहरूको सामान्य आवश्यकता पुरा हुने खालका बस्तुगत/प्रविधिगत सहयोग उपलब्ध गराउन सकिने। मन्त्रालय वा मातहतका निकायबाट विगत तीन आ.व.मा कुनै किसिमको अनुदान नलिएको हुनुपर्ने। कृषकले अनुगमनकर्तालाई स्थलगत रूपमा निवेदन दिनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> अनुगमनकर्ताबाट कार्यालयमा प्राप्त कृषकको निवेदन र आवश्यक कागजात जाँचबुझ गरी कृषि, पशुपन्धी तथा मत्स्य उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरणमा सहयोग हुने यन्त्र, उपकरण तथा अन्य सामग्रीहरू कार्यालयले उपलब्ध गराउने सक्नेछ। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले प्रति कृषक अधिकतम रु. ५० हजारसम्म बस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउने। 																						
३.२	मागमा आधारित व्यवसायिक कृषि/पशुपन्धी विकास कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले तपशिलका सूचीबाट प्राथमिकता बाली वस्तु तोकै कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। देहायका बाली/वस्तुमा तपशिल बमोजिमको न्यूनतम मापदण्ड पुरा गर्ने गरी माग गर्नुपर्ने: <table border="1"> <thead> <tr> <th>बाली/बस्तु</th> <th>तराई</th> <th>पहाड</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>च्याउ (के.जी.बी.उ. प्रयोग)</td> <td>१००</td> <td>१००</td> </tr> <tr> <td>अदुवा/बेसार (हे.)</td> <td>०.५</td> <td>०.५</td> </tr> <tr> <td>तरकारी खुल्ला (हे.)</td> <td>०.५</td> <td>०.३</td> </tr> <tr> <td>लसुन (हे.)</td> <td>१.०</td> <td>०.५</td> </tr> <tr> <td>प्याज (हे.)</td> <td>१.०</td> <td>०.५</td> </tr> <tr> <td>फलफुल (थप हे.)</td> <td>०.५</td> <td>०.५</td> </tr> </tbody> </table>	बाली/बस्तु	तराई	पहाड	च्याउ (के.जी.बी.उ. प्रयोग)	१००	१००	अदुवा/बेसार (हे.)	०.५	०.५	तरकारी खुल्ला (हे.)	०.५	०.३	लसुन (हे.)	१.०	०.५	प्याज (हे.)	१.०	०.५	फलफुल (थप हे.)	०.५	०.५	<ul style="list-style-type: none"> कृषक वा निजी उद्यमी वा समुह वा सहकारीले माग गरेका बाली तथा वस्तुको उत्पादन तथा प्राथमिक प्रशोधनसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू। 	<ul style="list-style-type: none"> बजेटको परिधि भित्र रही: यन्त्रउपकरण/ अन्य सामग्रीको हकमा ५० प्रतिशत, बीउ बिजन तथा पूर्वाधार निर्माणमा ७५ प्रतिशत प्रति आयोजना बढीमा रु. १ लाख। 	
बाली/बस्तु	तराई	पहाड																								
च्याउ (के.जी.बी.उ. प्रयोग)	१००	१००																								
अदुवा/बेसार (हे.)	०.५	०.५																								
तरकारी खुल्ला (हे.)	०.५	०.३																								
लसुन (हे.)	१.०	०.५																								
प्याज (हे.)	१.०	०.५																								
फलफुल (थप हे.)	०.५	०.५																								

सचिव

१५

१५

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड			सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुमन
३.३	बाली वस्तु विशेष प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संरक्षित संरचनामा तरकारी/पुष्प खेती (थप वर्ग मि.)	५५	१	निजी फार्म वा समुह वा सहकारीले मार्गे गरेका बाली तथा वस्तुको उत्पादन सामग्रीहरू, उपकरणहरू, सङ्कलन, प्राथमिक प्रशोधन सामग्रीहरू, पूर्वाधार सुधार वा निर्माण गर्ने क्रियाकलापहरू।	यन्त्रउपकरण/ अन्य सामग्रीमा ५० प्रतिशत, निजी पूर्वाधारको हकमा ५० प्रतिशत बीउ विजनमा र सामुदायिक पूर्वाधार निर्माणको हकमा भने ७५ प्रतिशत।	
		खाद्यान्न (चैते धान/मसिना वासनादार धान/वसन्ते मकै)/दलहन/तेलहन/गाहुँ (हे.)					
		रैथाने बाली (हे.)	१	१			
		आलु (हे.)	०.५	०.५			
		कुरिलो (थप हे.)	०.२	०.१			
		कार्यक्रममा नै बाली वस्तु तोकिएको हकमा सोही अनुसार र नतोकिएको हकमा तपसिलको सूचिबाट कार्यालयले प्राथमिकता तोक्यो बढीमा २ वटा बाली वस्तुमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।					
		सामूहिक वा एकल रूपमा देहायका बाली/वस्तुहरूमा एकै क्लष्टरमा तपशिल बमोजिमको न्यूनतम मापदण्ड पुरा गर्ने गरी माग गर्नुपर्ने:					
		बाल /वस्तु	तराई	पहाड			
		उखु (थप हे.)	५	२			
		च्याउ (कि.ग्रा. बीउ प्रयोग)	२००	२००			
		अदुवा/बेसार (हे.)	३	२			
		बदाम (हे.)	२	२			

अधिकतम अनुदान सीमा दर

(Signature)
सचिव

१६
(Signature)

(Signature)

(Signature)

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू		अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुगन् देहाय अनुसार हुनेछ।
			तरकारी खुल्ला/बगर (हे)	अनुदान रकम रू		
		३	२	२	बाली/ वस्तु	१ लाख प्रति हे.
		३	२	२	उखु	३० हजार प्रति १०० कि.ग्रा. बीउ प्रयोग
		३	२	२	च्याउ	१.५ लाख प्रति हे.
		२००	१००	२	अदुवा/ बेसार	०.५ लाख प्रति हे.
		३	२	२	लसुन	०.५ लाख प्रति हे.
		३	२	२	प्याज	०.५ लाख प्रति हे.
		३	२	२	बदाम	७५ हजार प्रति हे.
		३	२	२	पुष्प	३ लाख प्रति स्किम
		३	२	२	तरकारी खुल्ला/ बगर	१ लाख प्रति हे.
		३	२	२	मौरी	१ लाख प्रति ५० (गोलासहित)

सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू

पुष्प खेती वा पुष्प नर्सरीको हकमा कार्यालयले निर्माण गरेको इष्टिमेट स्वीकृत अनुसार खर्च गर्ने।

सचिव

१७

१७

शर्मा रायमाकरी
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुगम
			 <p>प्रदेश विकास विभाग, काठमाडौं सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल</p>	१ लाख प्रति हे. १ लाख प्रति हे. १ लाख प्रति हे. ५० हजार प्रति हे. ५० हजार प्रति हे. ५० हजार प्रति हे. १ लाख प्रति ३०० वर्ग मि	
३.४	च्याउ ग्राम स्थापना अनुसरण (फलो अप) समेत	<ul style="list-style-type: none"> विगत देखि च्याउ खेति गरी च्याउ ग्राम स्थापना गरेका कृषक समूह वा संस्था हुनु पर्ने। कार्यालयले कृषक समूह वा सहकारी संगको सहकार्यमा विषादी उत्पादन तथा प्रदर्शन कार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने। उत्पादित जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रदर्शन गर्नुपर्ने। 	ब्रोडिग, प्याकेजिड, लेबलिङ तथा उत्पादन प्रवर्धनमा सहयोग।	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत अनुदान। 	
३.५	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी उत्पादन तथा प्रवर्द्धन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले कृषक समूह वा सहकारी संगको सहकार्यमा विषादी उत्पादन तथा प्रदर्शन कार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने। उत्पादित जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रदर्शन गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> जैविक तथा वानस्पतिक विषादी उत्पादन गर्न आवश्यक सामग्री खरिद गर्ने प्रदर्शन प्रतिवेदन तयारी। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले स्वीकृत परिधिभित्र सञ्चालन गर्नुपर्ने। 	

१८

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुमन						
३.६	सिञ्चित क्षेत्र लक्षित कृषि विकास कार्यक्रम	<p>सिञ्चित सुविधा भएको हुनुपर्ने।</p> <p>वार्षिक उत्पादन योजना भएको हुनुपर्ने।</p> <p>सिञ्चित क्षेत्रमा बसन्ते मौसमका मैके वा अन्य मौसममा वा तारकारी वा स्थान विशेष महत्वका बरिसिक्क हुनुपर्ने।</p> <p>तपशिल न्यूनतम क्षेत्रफलमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने।</p> <table border="1"> <tr> <td>बाली</td> <td>तराई</td> <td>पहाड</td> </tr> <tr> <td>बाली (हेक्टर)</td> <td>१</td> <td>०.५</td> </tr> </table> <p>बाली उत्पादन गर्दा एकै कलष्टरमा एकल वा सामूहिक खेती गर्नु पर्ने।</p> <p>बाली सघनता बढाउने योजनालाई प्राथमिकता दिने।</p>	बाली	तराई	पहाड	बाली (हेक्टर)	१	०.५	<p>बाली उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारिकरणमा प्रयोग हुने सामग्रीहरू।</p>	<p>५० प्रतिशत वा प्रति हे अधिकतम रु. ५० हजार अनुदान।</p>	
बाली	तराई	पहाड									
बाली (हेक्टर)	१	०.५									
३.७	च्याउ उद्योग स्थापना र सञ्चालन (सिताके, कन्ये, अन्य)	<p>च्याउ उत्पादन, तथा प्रशोधन उद्देश्य लिई प्रचलित नियमानुसार दर्ता भएको हुनु पर्ने।</p> <p>वार्षिक न्यूनतम ५०० कि.ग्रा. बीउ प्रयोग गरी उत्पादन व्यवसाय गर्ने।</p> <p>प्रस्ताव तयार गर्दा भौतिक पूर्वाधार निर्माणको डिजाईन, लागत इष्टिमेट, औजार उपकरणहरूको स्पेसिफिकेसन, कच्चा पदार्थको व्यवस्था, लगानीको श्रोत, अनुदान माग गरेको रकम सहितको ब्यसायिक योजना हुनुपर्ने।</p>	<p>आधुनिक प्रविधियुक्त च्याउ घर/च्याउको टहराहरु निर्माण/सुधार।</p> <p>ग्रेडिग, प्याकेजिङ तथा लेबलिङ्ग।</p> <p>प्रशोधन तथा बजारिकरण सहयोगका लागि आवश्यक अन्य सामग्रीहरु चिस्याउने तथा सुकाउने मेसिनरीहरु।</p> <p>बजारिकरणको लागि ढुवानी साधन।</p>	<p>पूर्वाधारको हकमा ७५ प्रतिशत।</p> <p>यन्त्र उपकरण/अन्य सामग्रीको हकमा ५० प्रतिशत।</p>							
३.८	कृषि पर्यटन लक्षित कृषि तथा पशुपन्छी उत्पादन कार्यक्रम वा कृषि वा पशुपन्छी	<p>कृषि पर्यटन सञ्चालन गर्ने उद्देश्य राखेको फर्म वा संस्था वा समूह हुनु पर्ने।</p> <p>स्थानीय र प्राञ्जरिक उत्पादन योजनालाई प्राथमिकता दिनु पर्ने।</p>	<p>कृषि तथा पशुपन्छी उत्पादन पूर्वाधार निर्माण</p> <p>कृषि पर्यटन लक्षित गतिविधिहरू।</p>	<p>प्रति आयोजना ५० प्रतिशत वा अधिकतम रु. १ लाखमा अनुदान।</p>							

EX

१९

शर्मा रानी मन्त्री

शर्मा रानी मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुमन शर्मा	
३.९	पर्यटन मार्फत आयआर्जन कार्यक्रम	<p>कम्तीमा तराईमा १ विगाह र पहाडमा १/२ विगाह भूमि र १/२ विगाह भूमि उपजाऊ बनाई रोपनीमा बाली तथा बस्तु उत्पादन गर्न प्रोत्साहित गरिने।</p> <p>मौरी र च्याउको हकमा कम्तीमा ५० बटा माहुरी घर (गोलासहित) वा च्याउ न्यूनतम ५० के जी च्याउको बीउ प्रयोग गरी उत्पादन गर्नुपर्ने।</p> <p>कम्तीमा १५ माउ बाखा वा ५ माउ गाई वा भैसी वा १० बहुर वा १ हे.मा माछा पालन वा ५०० स्थानीय कुखुरा पालन गर्नुपर्ने।</p>	<p>सामूहिक रूपले स्थानीय रैथाने जातहरूको बीउ उत्पादन गरी ती जातहरूको सम्बर्धन तथा बजारीकरण गरिरहेका समूह/सहकारी हुनु पर्ने।</p> <p>संस्थागत कार्ययोजना तथा बीउ पूजी कोष परिचालन विधि बनाई सञ्चालन गर्नु पर्ने।</p> <p>यस्तो कार्य गर्न सघ संस्थासँग लागत साझेदारी गर्न सकिने।</p> <p>बीउ पूजी अनुदान सम्बन्धित संस्थाले आफ्नो जगेडा कोषमा राखी आयोजनाको उद्देश्य बमोजिम उपयोग गर्न गर्नुपर्ने। अनुगमनको क्रममा आयोजना सञ्चालन नभएको वा तोकिएको शर्त भन्दा बाहिर गई सञ्चालन भएको पाइएमा अनुगमन समितिको सिफारिसको आधारमा बीउ पूजी वापतको अनुदान रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर</p>	<ul style="list-style-type: none"> • बीउ पूजी घुम्ती कोष स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने। • एकपटक अनुदान दिने र सामूहिक कोष स्थापना गर्ने। • व्यवस्थित अभिलेख निर्देशनालयमा समेत राख्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> • प्रति समूह वा - संस्था अधिकतम रु. ५ लाख प्रदान गर्ने। 	

सचिव

२०

५

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.१३	सिचाई सहित कृषि उत्पादन कार्यक्रम	<p>सहयोग सञ्चालन गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> कम्तीमा फलफूल ०.५ हे. र कफि ०.५ हे.को क्षेत्रमा प्रयोग गर्न सकिने क्रियाकलापहरू सञ्चालन हुनुपर्ने। नमुनाको रूपमा बगैचा सुदृढिकरण गर्नु पर्ने। 	<p>सोलाङ सिचाई, थोपा सिचाईका बोरीङ्ग, पम्पसेट, मोटर, पाइप, ड्रिप तथा स्प्रिङ्गलर जस्ता प्रविधिको लागि सामग्री खरिद तथा कुलो, साना नहर, पोखरी, स्यालो ट्युबेल निर्माण तथा मर्मतका लागि सिमेन्ट, बालुवा, रङ्ग, आदि, निर्माण खर्च।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ७५ प्रतिशत अनुदान। प्रति आयोजना समुदायिकको हकमा बढीमा रु. ५ लाख वा निजीको हकमा बढीमा रु. २ लाख।
३.१४	माटो व्यवस्थापन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले एउटै बलहरमा हुने गरी उपयुक्त स्थलको छनोट गरी कृषक/फर्म/समुह/सहकारी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। तल उल्लेखित कृषकलापरू सञ्चालन गर्दा कार्यालयले स्वीकृत लागत अनुमान र स्वीकृत प्राविधिक इष्टिमेट अनुसार गर्नु वा गराउनु पर्ने। १ कम्पोष्ट मल: कम्पोष्ट खाडलको हकमा लम्बाई आवश्यकता अनुसार चौडाई १.५ मीटर र गहिराई १.० मीटर हुनु पर्ने, कृषि चुन सिफारिस अनुसार, खाडल ढाक्न पुग्ने गरी प्लाष्टिक वा अन्य सामग्री। 	<p>कार्यालयले आवश्यकता अनुसार तल उल्लेखित कृषकलापरू सञ्चालन गर्न सक्ने:</p> <ol style="list-style-type: none"> १ माटो परिक्षण शिविर सञ्चालन २ प्रचारप्रसार तथा अभिमुखीकरण ३ प्राङ्गरीक मल उत्पादन परिक्षण तथा प्रदर्शन ४ माटो व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि ५ भकारी/गोठमल/कम्पोष्ट मल सुधार ६ बोकासी/भर्मि कम्पोष्ट उत्पादनमा सहयोग 	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत लागत अनुमान र स्वीकृत प्राविधिक इष्टिमेट अनुसार गर्ने।

(Signature)

(Signature)

(Signature)
सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	भाषण	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.१५	प्राङ्गारिक टोल विकास कार्यक्रम	<p>भाषण</p> <p>२ प्राङ्गारिक मल प्रयोग प्रदर्शन: कम्तीमा ३ जगमा प्रदर्शन गर्नुपर्ने। ३ गोठे मल सुधार: सुत्र संकलन टंकी निर्माण, छानो सहितको कम्तीमा २ वाट खाडलमा सुधार भएको गोठे मल उत्पादन हुनुपर्ने। ४ भर्मि कम्पोष्ट मल उत्पादन: प्राविधिक स्पेशिफिकेशन अनुसार भर्मि बेड तयार गरी मल उत्पादन गरेको हुनुपर्ने। ५ माटो परीक्षण शिविर: माटो परीक्षण शिविर आवश्यकता अनुसार सञ्चालन गर्ने। कार्यालयले प्रति शिविर कम्तीमा १०० वटा माटोका नमूना परीक्षण गर्नुपर्ने। ६ एञ्जोला मल उत्पादन: पोखरी ३ मि. * १.५ मि. * ०.३ मि. मा १ के. जी. एञ्जोला बीउ प्रयोग गर्नुपर्ने। ७ बोकांसी मल उत्पादन</p>	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू</p> <p>१ माटोमा सन्तुलित खाद्य तत्व व्यवस्थापन सम्बन्धी कृषाकलापहरू।</p>	<p>सामुदायिक पूर्वाधार निर्माण तथा सामुदायिक रूपमा प्रयोग हुने यन्त्र उपकरणमा ७५ प्रतिशत अन्य सामग्रीमा ५० प्रतिशत अनुदान।</p>
		<p>कार्यक्रम</p> <p>कार्यालयले प्राविधिक कार्यदल बनाई उपयुक्त स्थान छनोट गर्ने। कम्तीमा १५ घरधुरी समेटी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। नमुना प्राङ्गारिक टोल विकास समिति वा समुह वा सहकारी मार्फत सञ्चालन गर्ने। स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही अनुदान प्राप्तीको साझेदारीमा कार्य योजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।</p>	<p>प्राङ्गारिक खेती, उत्पादन, प्रमाणीकरण, बजारिकरण गतिविधिहरू सञ्चालनमा सहयोग गर्ने</p> <p>क्षमता अभिवृद्धि,</p> <p>भकारो सुधार, कम्पोष्ट मल, प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादि उत्पादन,</p> <p>बीउ, बेर्ना, सिंचाइ लगायतका अन्य क्रियाकलापहरूमा सहयोग गर्ने।</p>	<p>सामुदायिक पूर्वाधार निर्माण तथा सामुदायिक रूपमा प्रयोग हुने यन्त्र उपकरणमा ७५ प्रतिशत अन्य सामग्रीमा ५० प्रतिशत अनुदान।</p>

२३

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सुमन
३.१६	समुदायमा आधारित नमुना प्राञ्चारिक क्षेत्र विकास कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले प्राविधिक कार्यदल बनाई उपयुक्त स्थान छनोट गर्ने। कम्तीमा २५ घरघुरी समेटी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। टोल विकास समिति वा समुह वा सहकारी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> प्राञ्चारिक, उत्पादन, प्रमाणीकरण, सूचिकृत प्राञ्चारिक गतिविधिहरू सञ्चालनमा ल्याउने। सूचिकृत प्राञ्चारिक मल तथा जैविक कम्पोष्ट मल, प्राञ्चारिक मल तथा सिंचाइ विषयि उत्पादन, बीउ, बेर्ना, सिंचाइ लगायतका अन्य क्रियाकलापहरूमा सहयोग गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> समुदायिक पूर्वाधारमा र औजार उपकरणमा ७५ प्रतिशत वा निजी पूर्वाधारमा र औजार उपकरणमा ५० प्रतिशत। प्रति आयोजना बढीमा रु. २० लाख अनुदान। 	<ul style="list-style-type: none"> बजेटको परिधिकभित्र रही ८५ प्रतिशत अनुदान
३.१७	प्राञ्चारिक मलमा ८५ प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> आवेदकले आवश्यक प्राञ्चारिक परिमाण कृषक/ समूह/सहकारी/फार्म/कम्पनीबाट माग सकलन गरी प्राञ्चारिक मलको कुल परिमाण आकलन गरी मागका लागि आवेदन दिनुपर्ने। मापदण्ड पूरा गरेको सूचिकृत प्राञ्चारिक मलमा अनुदान दिने। आवेदक प्राञ्चारिक मल उत्पादक वा आधिकारिक प्राञ्चारिक मल विक्रेता हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> प्राञ्चारिक मलको माग संकलन। सूचिकृत प्राञ्चारिक मल खरिद (दुवानी सहित)। कार्यालयको रोहवरमा प्राञ्चारिक मलको वितरण हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> चारपाइप्रे धान रोप्ने मेशिनमा ७५ प्रतिशत अनुदान। अन्यमा ५० प्रतिशतमा अनुदान। बढीमा रु. २० लाख अनुदान। 	<ul style="list-style-type: none"> बजेटको परिधिकभित्र रही ८५ प्रतिशत अनुदान
३.१८	कृषि यान्त्रिकीकरण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले सूचना प्रकाशन गरी कृषक समुह, कृषि सहकारी छनोट गर्ने, कृषि कृषक समुह, कृषि सहकारी संस्थाले सहूलियत दरमा कृषकहरूलाई ५ वर्षसम्म सेवा प्रदान गर्ने प्रतिवद्धता गरेको हुनुपर्ने। मेशिन सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारको जिम्मेवारी संस्था स्वयम् को हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> ठूला मेशिन वा यन्त्र उपकरण जस्तै कम्बाइन हार्भेष्टर, चारपाइप्रे धान रोप्ने मेशिन लगायत अन्य मेशिनरी खरिद। 	<ul style="list-style-type: none"> चारपाइप्रे धान रोप्ने मेशिनमा ७५ प्रतिशत अनुदान। अन्यमा ५० प्रतिशतमा अनुदान। बढीमा रु. २० लाख अनुदान। 	<ul style="list-style-type: none"> बजेटको परिधिकभित्र रही ८५ प्रतिशत अनुदान

२४

२४

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	भाषण	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.१९	साना चिस्थान केन्द्र स्थापना र निर्माण (कुलबुट निर्माण)	मापदण्ड • बीउ वा तरकारी वा फलफुल भण्डारण • बजारीकरण कार्यमा संलग्न निजी फर्म/स्वीकृत प्रायोजक/सञ्चालन • सहकारी, बजार समिति, समुहले आवेदन दिनुपर्ने। • साना चिस्थान केन्द्र (कुल बुट) कम्तीमा ४ टनको क्षमता भएको हुनुपर्ने। • चिस्थान केन्द्र मर्मत सम्भारको जिम्मेवारी संस्था स्वयमको हुनुपर्ने।	साना चिस्थान केन्द्र (कुल बुट) निर्माण • आवश्यक उपकरण, ट्रेस निर्माण तथा सामग्रीहरू।	रु. ५० प्रतिशत वा बढीमा रु. १० लाख सहयोग।
३.२०	चिस्थान केन्द्रमा न्याक निर्माणमा सहयोग	मापदण्ड • निजी वा समुदायिक रुपमा संचालित दर्तावाल संस्थाले आवेदन दिनु पर्ने। • पूर्णरुपमा निर्माण भई सञ्चालनमा रहेका चिस्थान केन्द्र हुनुपर्ने। • चिस्थान केन्द्र बस्तु संकलन/भण्डारण तथा बजारीकरण योजना पेश गर्नुपर्ने। • कार्यालयले न्याक निर्माण इष्टिमेट र डिजाइन स्वीकृत गर्नुपर्ने।	न्याक खरीद तथा निर्माण।	रु. ५० प्रतिशत वा बढीमा रु. १० लाख सहयोग।
३.२१	कोल्ड स्टोर लक्षित आलु/प्याज उत्पादन कार्यक्रम	मापदण्ड • समुह/सहकारी/फर्म मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। • क्लष्टरमा कम्तीमा ३ हेक्टर क्षेत्रफलमा खेती गरिएको हुनुपर्ने। • कोल्ड स्टोरसँग समन्वय गर्न सकिने।	उत्पादन सामग्रीहरू, उपकरणहरू खरीद गर्ने, • क्षमता अभिवृद्धि, • कोल्ड स्टोरमा भण्डारण शुल्कमा सहयोग आदि।	आलु बालीको हकमा बढिमा प्रति हेक्टर रु. १ लाख। • प्याज बालीमा प्रति हेक्टर बढिमा रु. ५० हजार खर्च गर्न सकिने। • सामुदायिक पूर्वाधारमा र औजार उपकरणमा ७५

२५

२५

२५

सचिवालय

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.२२	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक/उद्यमी/ कृषि सहकारी पुरस्कार	<ul style="list-style-type: none"> उत्कृष्ट कृषक/उद्यमी छनोटका आधार राष्ट्रपति उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार कार्यविधि, २०७१ (दोश्रो संशोधन, २०७५) लाई आधार मानिनेछ। १ महिना अवधिको म्याद दिई सूचना प्रकाशन गरी स्थानीय तहलाई समेत जानकारी गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लास्तर कृषि समन्वय समिति र प्रदेश स्तर समन्वय समितिले उत्कृष्ट कृषक/उद्यमी छनोट गर्ने। पुरस्कार वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। 	<p>प्रतिशत वा निजी सुगम पूर्वाधारमा र औजार उपकरणमा ५० प्रतिशत रकम अनुदान।</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले प्राविधिक सेवा टेवा तथा क्षमता विकासमा कुल अनुदान रकमको बढीमा पाँच प्रतिशत रकम खर्च गर्न सक्नेछ। <p>पुरस्कार रकम तथै व्यवस्थापन खर्च मन्त्रालयले तोके अनुसार हुनेछ।</p>
३.२३	सेवा निवृत्त जनशक्ति परिचालन	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत बजेट-परिधिभित्र रही परिचालन गर्ने। निजामती कृषि सेवा/नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद, सरकारी कृषि/पशुपन्छी अध्ययन गर्ने संस्था, कृषि/पशुपन्छी बोर्ड/कम्पनी, बैंकबाट सेवानिवृत्त कर्मचारीहरू हुनु पर्ने। विज्ञताको आधारमा कार्य क्षेत्रगत शर्त (ToR) तयार पारी जिम्मेवारी सहित परिचालन गर्नु पर्ने। सम्बन्धित निर्देशनालय र जिल्ला स्थित 	<ul style="list-style-type: none"> सेवानिवृत्त विज्ञहरूको सुची (रोष्टर) तयार गर्ने र यस अघि सूचिकृत भैसकेका विज्ञको हकमा सोही सूचिलाई आधार मानी सूचिकृत हुनु पर्ने। अन्तर्क्रिया गर्ने कार्य क्षेत्रगत शर्त (ToR) निर्माण गर्ने। सेवानिवृत्त जनशक्ति परिचालन। 	<ul style="list-style-type: none"> मासिक तलब लगायतका सेवा सुविधा प्रदान नगरिने तर कार्यक्रम सञ्चालन वा सेवा प्रवाह गर्दा जुन पदबाट निवृत्त भएको सोही पद अनुसारको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा अन्य सुविधा दिन

प्रदेश सरकार
कृषि, जल प्रविधि तथा पशु सेवा विभाग
सुदूरपश्चिम प्रदेश

सचिव

२६

५

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा) सकिने।	सुलभ
		<p>कार्यालयको समन्वयमा कृषि प्रसारण प्रविधिक सेवा सञ्चालन गर्नुपर्ने।</p> <p>लुम्बिनी प्रदेशका स्थायी प्राथमिकता दिने।</p> <p>कम्तीमा अधिकृतस्तरको सेवानिवृत्त जनशक्ति परिचालन गरिने।</p>			
३.२४	किसान सूचीकरण अभियान सहयोगी कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकारको किसान सूचीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि, २०७७ अनुसार स्थानीय, प्रदेश र संघीय सरकारको समन्वयमा सञ्चालन गरिनेछ। सोही कार्यविधि बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। 	<p>किसान सूचीकरण वेब साइट तथा मोबाइल एप मार्फत सफ्टवेयर प्रणालीमा कृषकहरूको विवरण प्रविष्ट गरी अद्यावधिक गर्ने र स्थानीय तह, मार्फत परिचालित गणकहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा समन्वय गर्ने।</p> <p>तथ्यांक सङ्कलन सामग्री वा तालिम प्रदान गर्न सकिने।</p>	नेपाल सरकारको किसान सूचीकरण कार्यान्वयन विधि, २०७७ अनुसार गरिने।	
३.२५	निजी प्रयोगशालाहरुको प्रवर्द्धन सहयोगी कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> प्रयोगशाला सेवा सञ्चालन उद्देश्य लिई सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको सहकारी/फर्म/कम्पनी हुनुपर्ने। केन्द्रीय/प्रादेशिक प्रयोगशालाको मापदण्ड पालना गरेको हुनुपर्ने। नियमानुसार इजाजतपत्र लिएको हुनुपर्ने। प्रयोगशाला सञ्चालनका लागि आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति भएको हुनुपर्ने। निवेदक प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका उद्यमी, समूह वा सहकारी हुनुपर्ने। उद्योग स्थापना भएको वा प्रस्तावित जग्गा 	<p>स्वीकृत गरेको प्राविधिक इष्टिमेट, डिजाइन तथा स्पेसिफिकेशनको आधारमा निर्माण भएको हुनुपर्ने।</p> <p>प्रयोगशाला सञ्चालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार, मेशिनरी/उपकरण, सामग्रीहरु तथा रसायन खरिद।</p>	५० प्रतिशत अनुदान।	
३.२६	मकै प्रशोधन, औद्योगिक सहयोग कार्यक्रम		<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधार निर्माण/सुदुडीकरण प्रशोधन मेशिनरी र अन्य उपकरण/औजार 	<ul style="list-style-type: none"> सामुदायिक पूर्वाधार निर्माण/ सुदुडीकरण र प्रशोधन मेशिनरी ७५ 	

२७

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
		<p>सम्बन्धित आवेदकको नाममा दर्ता भएको हुनुपर्ने।</p> <p>मकै बाली विविधीकरण हुने परिकार, कम्तीमा ५ वर्ष गर्ने उद्योग स्थापना भई कम्तीमा ५ वर्ष कार्यकमलाई निरन्तरता दिने प्रतिबद्धता हुनुपर्ने।</p>	<p>प्याकेजिङ सामग्रीहरु।</p>	<p>प्रतिशत अनुदान शुद्धम</p> <ul style="list-style-type: none"> निजी क्षेत्रका पूर्वाधार निर्माण/ सुदुर्लभकरण। प्रशोधन मेसिनरी तथा अन्य उपकरण, प्याकेजिङ सामग्रीहरुमा ५० प्रतिशत अनुदान दिइने।
३.२७	<p>सेमि हाइटेक नर्सरी निर्माणमा अनुदान सहयोग</p> <p>कार्यक्रम/प्रोटेक्टेट हर्टिकल्चर प्रवर्द्धन कार्यक्रम/ संघ संस्थाको साझेदारीमा Climate Controlled Greenhouse निर्माण सहयोग</p>	<p>नर्सरी उत्पादन उद्देश्य सहित सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको सामूहिक/निजी नर्सरी उद्यमी/समूह/सहकारी हुनुपर्ने।</p> <p>फलफूल/तरकारी/पुष्प आदीको गुणस्तरीय विरुवा उत्पादन गर्नुपर्ने।</p> <p>सिजनल तथा वार्षिक नर्सरी विरुवा उत्पादन तथा बिक्री योजना पेश गर्नुपर्ने।</p> <p>वातानुकूलित सामग्रीहरुको प्रयोग भएको हुनुपर्ने।</p>	<ul style="list-style-type: none"> प्राविधिक इष्टिमेट, डिजाइन तथा स्पेसिफिकेशन अनुसार निर्माण गर्नुपर्ने। नर्सरी सञ्चालन निर्माणका लागि धातुका फ्रेम, तार, प्लाष्टिक सहित आवश्यक सामग्री खरीद तथा निर्माण। नर्सरीका सहायक प्रणालीहरु: फोगर, फ्यान र कुलिङ प्याड प्रणाली, स्पीड्ल, ड्रीप, स्क्रीन नेट, रोलअप, मल्टिचड, पोलि ब्याग आदि। नर्सरीमा आवश्यक शुरुवाती माउबोट तथा गुणस्तरीय बीउमा सहयोग। 	<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधार निर्माणमा ७५ प्रतिशत। अन्य उपकरण, प्याकेजिङ सामग्रीहरुमा ५० प्रतिशत।
३.२८	<p>मसिना तथा वास्नादार धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम</p>	<p>मसिना वा वास्नादार वा मसिना वास्नादार धान खेती गरेको हुनुपर्ने</p> <p>सामूहिक रुपमा कम्तीमा ५ हे. र एकल रुपमा कम्तीमा १ हे. मा धान खेती गरेको हुनुपर्ने।</p>	<ul style="list-style-type: none"> बीउ (हुवानी सहित), विषादी, सुक्ष्म खाद्य तत्व, साना यन्त्र उपकरण। 	<ul style="list-style-type: none"> बीउमा ७५ प्रतिशत। उत्पादन सामग्री तथा साना यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत। वा प्रति हे. अधिकतम रु. ५० हजार

२८

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.२९	प्राञ्चारिक मल उद्योग स्थापना	<p>सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको फर्म/सहकारी/संस्था/कृषि समूह/कृषक समूह/कृषि उक्त फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारी/संस्था/कम्पनीको प्राञ्चारिक मल स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने उद्देश्य रहेको हुनुपर्ने।</p>	<p>टहरो निर्माण र मल प्रशोधन मेसिनरी र अन्य उपकरण . मल उत्पादनको लागि कच्चा पदार्थ काठको धुलो, bone meal, waste decomposer लगायत अन्य</p>	<p>पूर्वाधार निर्माणमा प्रतिशत। मेसिनरी उपकरण तथा कच्चा पदार्थमा ५० प्रतिशत। कूल लागतको ६० प्रतिशत पूर्वाधार लगानी निर्माणमा गर्नुपर्ने। प्रति उद्योग अधिकतम रु. १५ लाख अनुदान।</p>
३.३०	फलफूल विरुवा वितरण (७५ प्रतिशत अनुदान)	<p>उन्नत जातको फलफूल विरुवा मार्फत फलफूलको क्षेत्र विस्तार वा नयाँ वगैचा स्थापना गरेको हुनुपर्ने। सामूहिक वा एकल रुपमा एउटै चकलामा वगैचा स्थापना गर्नेलाई प्राथमिकता दिइने।</p>	<p>विभिन्न जातका उन्नत फलफूल विरुवा खरिद, ढुवानी र वितरण।</p>	<p>फलफूल विरुवा अधिकतम ७५ प्रतिशत अनुदानमा तपसिल अनुसारको प्राथमिकताक्रमका आधारमा खरिद गर्नुपर्ने। १ जिल्ला दर रेट, २ सरकारी मूल्य, ३ प्रचलित दर रेट।</p>
३.३१	बेसार प्रशोधन	<p>कृषि समूह, कृषि सहकारी, फर्म, कम्पनीले बेसार प्रशोधनको लागि आवेदन दिनु पर्ने। बेसार प्रशोधनका लागि कार्ययोजना पेश गर्नुपर्ने। आवेदकले कम्तिमा ५ वर्ष बेसार प्रशोधन तथा</p>	<p>काँचो बेसार प्रशोधन गरी बेसारको गिट्टी बनाउने, धुलो बेसार प्रशोधन, प्रशोधित बेसार प्याकेजिडका लागि आवश्यक सामग्री,</p>	<p>निजिको हकमा ५० प्रतिशत सामुदायिकको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान।</p>

२९

सचिव

०

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.३२	साना कृषि मेसिनरी औजार उपकरण वितरण	<p>बजारिकरण कार्य गर्नुपर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रशोधन केन्द्र स्थापना स्थल आवेकको सुम्बितो स्वामित्व हुनु पर्ने वा भाडाको हकमा वर्षको करार सम्झौता हुनुपर्ने। सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको कृषि उद्यमी/कृषक समूह/समूह सदस्य/कृषि सहकारी संस्था हुनु पर्ने। साना कृषि मेसिनरी औजार उपकरण अन्तर्गत रु.५० हजार देखि २ लाख पचास हजार मूल्य बराबरको कृषि औजार उपकरणहरू पर्ने। एकै प्रकृतिको यन्त्र उपकरणको भुक्तानीमा एकरूपता कायम गर्न सम्बन्धित कार्यालयले अनुदानको अधिकतम सीमा तोक्न सक्नेछ। 	<p>साना कृषि मेसिनरी औजार उपकरणहरू खरिद।</p> <p>खरिद प्रक्रिया प्रचलित कानून अनुसार गर्नुपर्ने।</p>	<ul style="list-style-type: none"> साना कृषि मेसिनरी औजार उपकरणहरूमा ५० प्रतिशत वा बढीमा रु.१ लाख।
३.३३	निजी तथा सामुदायिक प्रशोधन केन्द्र, उद्योग स्थापना, सञ्चालन तथा सुदुडीकरण (बिसार, च्याउ, स्याउ, मह, अदुवा अन्य) प्रशोधन	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको उद्यमी, समूह वा सहकारी हुनु पर्ने। उद्योग स्थापना गर्ने/भएको जग्गा सम्बन्धित संस्थाको नाममा दर्ता भएको हुनुपर्ने। उच्च मूल्य जाने बाली वा बस्तु उत्पादन तथा प्रशोधन गर्नु पर्ने। कृषकको स्थानीय उत्पादन खरिद तथा प्रशोधन गरी बजारीकरणमा सहजीकरण गर्नुपर्ने। 	<p>पूर्वाधार निर्माण/सुदुडीकरण र अन्य प्रशोधन मेसिनरी र उपकरण/औजार, प्याकेजिङ सामग्रीहरू ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> सामुदायिक पूर्वाधार निर्माण/ सुदुडीकरण ७५ प्रतिशत, निजी क्षेत्रको पूर्वाधार निर्माण/ सुदुडीकरण ५० प्रतिशत, प्रशोधन मेसिनरी, अन्य उपकरण, प्याकेजिङ सामग्रीहरूमा ५० प्रतिशत ।
३.३४	लिफ्ट सिंचाइ कृषि आयोजना (नया/क्रमागत)	<ul style="list-style-type: none"> दर्ता भएको कृषि समूह/ सहकारी/उपभोक्ता समिति हुनु पर्ने। लिफ्ट सहित सिंचाइ पूर्वाधार निर्माण तथा 	<p>लिफ्ट सिंचाइ प्रविधिका लागि समाप्री खरिद।</p> <p>कुलो, साना नहर, पोखरी, स्यालो</p>	<ul style="list-style-type: none"> ७५ प्रतिशत ।

सचिव

३०

सचिव

क.सं.

सुमन शर्मा राज्यमंत्री
मन्त्री

मापदण्ड

- सुधार गरी ब्यावसायिक खेती सिपुबानेपरेर खाद्यान्न/दलहन/तेलहन बाहिरको लागि उपलब्ध है। तरकारी खेती वा फलफूलका लागि उपलब्ध है। उत्पादन कार्यको लगानी अनुदानग्राही स्वयंले गर्नु पर्ने
- स्थानीय तहसंग समन्वयमा गर्न सकिने।

- प्रचलित नियमानुसार दर्ता भएको कृषक समूह वा कृषि सहकारी वा निजी फर्म वा कम्पनी वा संस्था हुनुपर्ने,
- डुवानी योग्य परिमाणमा वालीवस्तु उत्पादन भएको संस्था हुनुपर्ने,
- प्रत्येक जिल्लामा न्यूनतम १ र बढीमा ३ डुवानी साधन हुने गरी प्रस्ताव आह्वान गर्नु पर्ने।
- बाली बस्तुको उत्पादन तथा बजारीकरण परिमाणको मापदण्ड सूचनामा थप उल्लेख गर्न सकिनेछ।
- नेपाल सरकार वा अन्य निकायबाट डुवानी साधनमा अनुदान पाएका संस्थालाई अनुदान वितरण गर्ने,
- कार्यालयले तयार पारेको स्वीकृत प्राविधिक स्पेशलिफिकेशन अनुसार Single cab pick up खरिद हुनुपर्ने।
- डुवानी साधन कम्तिमा १० वर्ष अवधिसम्म स्वामित्व हस्तान्तरण गर्न नपाइने र उक्त अवधि पश्चात स्वामित्व हस्तान्तरण गर्नुपर्ने

३१

सुमन शर्मा

सुमन शर्मा

सचिव

सुमन शर्मा

क.सं.

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.३५	कृषि उपज डुवानीका लागि कृषि एम्बुलेन्स खरिद	सुधार गरी ब्यावसायिक खेती सिपुबानेपरेर खाद्यान्न/दलहन/तेलहन बाहिरको लागि उपलब्ध है। तरकारी खेती वा फलफूलका लागि उपलब्ध है। उत्पादन कार्यको लगानी अनुदानग्राही स्वयंले गर्नु पर्ने स्थानीय तहसंग समन्वयमा गर्न सकिने। प्रचलित नियमानुसार दर्ता भएको कृषक समूह वा कृषि सहकारी वा निजी फर्म वा कम्पनी वा संस्था हुनुपर्ने, डुवानी योग्य परिमाणमा वालीवस्तु उत्पादन भएको संस्था हुनुपर्ने, प्रत्येक जिल्लामा न्यूनतम १ र बढीमा ३ डुवानी साधन हुने गरी प्रस्ताव आह्वान गर्नु पर्ने। बाली बस्तुको उत्पादन तथा बजारीकरण परिमाणको मापदण्ड सूचनामा थप उल्लेख गर्न सकिनेछ। नेपाल सरकार वा अन्य निकायबाट डुवानी साधनमा अनुदान पाएका संस्थालाई अनुदान वितरण गर्ने, कार्यालयले तयार पारेको स्वीकृत प्राविधिक स्पेशलिफिकेशन अनुसार Single cab pick up खरिद हुनुपर्ने। डुवानी साधन कम्तिमा १० वर्ष अवधिसम्म स्वामित्व हस्तान्तरण गर्न नपाइने र उक्त अवधि पश्चात स्वामित्व हस्तान्तरण गर्नुपर्ने	ट्युबेल निर्माण तथा मर्मतका लागि सिमेन्ट, बालुवा, रड तथा निर्माण खर्चमा सहयोग। उत्पादन सामग्रीमा सहयोग। प्रचलित नियमानुसार डुवानी साधन खरिद गर्ने। कार्यालयले डुवानी साधनको एकिकृत अभिलेख तयार पार्न नियमिति अनुमन गर्ने।	५० प्रतिशत वा बढीमा रु. १२ लाख ५० हजार अनुदान।

सुमन शर्मा रायगढकी मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	भाषण	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.३६	रष्ट्रिक स्टोर निर्माण	<p>परिस्थितिमा मन्त्रालयको पूर्व कृषि कृषि विभाग: दुवानी साधनको हस्तान्तरण पछि मर्मत सभार तथा अन्य दायित्व नहुने।</p> <ul style="list-style-type: none"> आवेदक कृषक समुह/ सहकारी हुनुपर्ने। कम्तिमा १० मे. टन बीउ आलु भण्डारण हुन सक्ने संरचना निर्माण गर्नु पर्ने स्थानिय श्रोत साधन प्रयोग गरी निर्माण गर्न सकिने। 	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित निर्देशनालयबाट डिजाइन स्पेशिफिकेशन स्वीकृत गराई संरचना निर्माण गर्नुपर्ने। 	संरचना निर्माणमा ७५ प्रतिशत।
३.३७	कृषि/ पशुपंक्षी विमाको प्रिमियममा सहयोग	<p>बाली तथा पशु पन्छीको बीमा गरी भुक्तान गरेको हुनुपर्ने।</p> <p>कागजातहरू:</p> <ul style="list-style-type: none"> निवेदन बीमा लेखको प्रतिलिपि प्रिमियम शुल्क बुझाएको रसिदको प्रतिलिपि नागरिकताको प्रतिलिपि 	<ul style="list-style-type: none"> निवेदनका साथ बीमा लेख, प्रिमियम शुल्क र अन्य कागजात तथा प्रमाणका आधारमा अनुदान दिने। बीमा समितिसंग समन्वय गरी बीमा भुक्तानी प्रक्रिया प्रभावकारी बनाउन सकिने। 	संघीय अनुदान बाहेकको बाँकी प्रिमियम रकम मन्त्रालय वा मातहतका कार्यालयहरू मार्फत भुक्तानी हुने।
३.३८	कृषक कल सेन्टर स्थापना तथा सञ्चालन	<p>कार्यालयले कृषक कल सेन्टरको स्थापना तथा सञ्चालनका लागि सेवा सुविधा तथा सामग्री सम्बन्धि भाषण र कार्ययोजना मन्त्रालयबाट स्वीकृत गराई सञ्चालन गर्नुपर्ने छ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> (क) कल सेन्टर वातावरण अनुकूलित यन्त्र वा ए.सी. सहितको कक्ष। (ख) आवश्यक फर्निचर तथा फर्निचरका सामग्रीहरू (कुर्सी, टेबल, दरार, फाईलिङ क्याबिनेट आदि) खरिद। (ग) ल्यापटप, साउण्ड कार्ड सहित डेस्कटप कम्प्युटर, मोनिटर स्पिकर, स्क्यानर, फ्याक्स, प्रिन्टर, फोटोकपी मेसिन, आदि खरिद तथा जडान। (घ) टोल फ्रि सुविधा सहितको टेलिफोन, 	<ul style="list-style-type: none"> संज्ञीकरण गर्न प्रत्येक दिन बढीमा २ जना विषय विज्ञ परिचालन गर्न सकिने। प्रति विज्ञ रु. १५००/- का दरले भत्ता र भौतिक रुपमा उपस्थित भएमा खाजा तथा यातायात खर्चको व्यवस्था गरिने। कार्यक्रम उत्पादन कार्यमा

३२

(Signature)

(Signature)

(Signature)

सचिव

(Signature)

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.३९	जग्गा भाडामा लिई खेती गर्ने संस्थालाई जग्गा भाडा, गहा सुधार र उपकरणमा सहयोग कार्यक्रम (१०० रोपनी भन्दा बढी)	<p>सामूहिक वा एकल रुपमा जग्गा भाडामा लिई खेती गर्ने संस्थाले कम्तिमा एकै क्लष्टरमा (खोला, बाटो र कुलोले छुट्टिएको अवस्थामा बाहेक) १०० रोपनी जग्गा भाडामा लिएको हुनु पर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> कम्तिमा ५ बर्ष जग्गा भाडा लिएको हुनुपर्ने। कम्तिमा १ बर्ष सम्म जग्गा बेचन नपाईने स्व:घोषणा गरेको हुनुपर्ने। भाडामा जग्गा लिई गहा सुधार पछि १०० रोपनी जग्गामा खेती गरेको हुनुपर्ने। 	<p>टेलिफोन हाइड्रिड, आदि यन्त्र उपकरण खरिद तथा जडान।</p> <p>(ड) स्पिकर, मिक्सर, माईक्रोफोन, हेड फोन, भ्वाईस रेकर्डर, आदि खरिद तथा जडान।</p> <ul style="list-style-type: none"> जग्गा भाडा गहा सुधार वा चक्लाबन्दी सिचाई पूर्वाधार यन्त्र उपकरण (ट्याक्टर, रिपर, श्रेसर लगायत अन्य उपकरणहरू उत्पादन सामग्रीहरू ढुवानी तालीम 	<p>जग्गा भाडामा शत प्रतिशत अनुदान</p> <p>गहा सुधार वा चक्लाबन्दीमा ७५ प्रतिशत।</p> <p>मेशीनरी उपकरणमा ५० प्रतिशत।</p> <p>सिचाई पूर्वाधारमा ७५ प्रतिशत अनुदान।</p>
३.४०	स्थानीय हंसराज तथा अन्य स्थानीय जातको धानको संरक्षण तथा विस्तार कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> कृषक समूह तथा सहकारीले कम्तिमा ३ रोपनी जग्गामा खेती गरेको हुनुपर्ने। स्थानीय जातको संरक्षण गर्ने पाँच वर्षको योजना पेश गर्नुपर्ने। स्थानीय जात सूचीकृत गर्ने प्रस्ताव तयार गर्नुपर्ने धान स्थानीय हंसराज जातको तथा अन्य स्थानीय जातको खेती गरेको हुनुपर्ने। 	<p>स्थानीय जात सूचीकरण गर्ने क्रियाकलापहरू</p> <ul style="list-style-type: none"> जात संरक्षण तथा उपयोग सम्बन्धी तालीम उत्पादन सामग्रीहरू सिचाई उपकरण मेशीनरी उपकरण 	<p>स्थानीय बीउ र तालिममा शतप्रतिशत।</p> <p>सिचाई, भण्डारण सामग्री आदिमा ८५ प्रतिशत अनुदान।</p>

३३

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)
३.४१	करेसावारी कृषि कार्यक्रममा स्थानीय उत्पादन उपभोक्ताबाट टनेल निर्माण	उपभोक्ता कृषक वा करेसावारी कृषि कार्यक्रम सञ्चालन हुने कार्यक्रम सञ्चालन हुने करेसावारीमा कम्तीमा ०.२५ रोपनी जरगामा तरकारी उत्पादन गरेको हुनुपर्ने। न्यूनतम २५ घरधुरी सहभागी हुनुपर्ने।	बोस अथवा फलामका टनेल निर्माण सामग्री प्लाष्टिक मल्विड करेसावारी र टनेल निर्माण बारे तालीम	स्वीकृत लागत अनुसार जनश्रमदान रहने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।
३.४२	रेसुझा क्षेत्र संरक्षण समितिको सहकार्यमा गड्यौला मल/प्राणारिक मल उत्पादन र बजारीकरण	रेसुझा संरक्षण समितिले मल उत्पादन प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने। गड्यौला मल/प्राणारिक मल उत्पादन गरी बजारीकरण गर्ने प्रतिवद्धता गर्नुपर्ने। कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात् कम्तीमा वार्षिक १० टन मल उत्पादन गर्नुपर्ने।	पूर्वाधार निर्माण गड्यौला खरिद साना मेसिनरी उपकरण प्याकेजिड सोमग्री डुवानी	रेसुझा संरक्षण समितिको बढीमा ८५ प्रतिशत लागत सहकार्य वा साझेदारीमा सञ्चालन गरिने।
३.४३	बीउ आलुको डुवानी, बोरा तथा शित भण्डार शुल्कमा सहयोग कार्यक्रम	उपभोक्ता समिति, समूह, सहकारी, निजी फर्मबाट शित भण्डार सञ्चालन भएको हुनुपर्ने। स्थानीय स्तरमा आलु बीउ उत्पादन भई शित भण्डारणमा भण्डारण गरेको हुनुपर्ने।	बीउ उत्पादन बीउ डुवानी बोरा छपाई भण्डारण शुल्क सहयोग	बीउ भण्डारण शुल्कमा शतप्रतिशत। बीउ डुवानी र बोरा खरिद तथा छपाईमा ५० प्रतिशत अनुदान।
३.४४	महिला लक्षित/ बादी समुदाय लक्षित उन्नत किट वितरण कार्यक्रम	महिला वा लक्षित समुदायका कृषकरूलाई दलहन वा तेलहन वा तरकारी बालीका उन्नत बीउ किट वितरण गर्नुपर्ने।	बाली लगाउने मौसम अनुसार कार्यालयले खरिद गरी वितरण गर्नुपर्ने।	बजेटको परिधिभित्र रही प्रति किट अधिकतम रु ५०० खर्च गर्न सकिने।

३४

सचिव

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	सूचना
३.४५	स्थानीय तहमा खटिएका प्राविधिक जनशक्ति मार्फत कृषि रूपान्तरण अभियान	स्थानीय तहमा खटिएका प्राविधिक जनशक्ति वा कार्यालयबाट खटिएका प्राविधिक जनशक्ति प्रति जिल्ला/कोशीमा कुनै पनि जिल्ला/कोशीमा कुनै पनि वटा कृषि सहकारी मार्फत प्राविधिक सेवा टेवा उपलब्ध गरी कृषि रूपान्तरणमा सहयोग पुर्याउने।	<ul style="list-style-type: none"> प्रविधि हस्तान्तरण हुने खालका प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने। प्राविधिक परामर्श उपलब्ध गराउने। प्राविधिकलाई सहयोग हुने साधन वा उपकरणहरू प्रदान गर्ने। कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा नियमानुसार भाडा खर्च समेत उपलब्ध गराउन सकिने। 	कार्यालयले स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।	
३.४६	प्राविधिक सेवाका लागि कृषि यन्त्र उपकरण/सामग्री खरिद	कार्यालयले जिल्लाबाट संचालित कार्यक्रमहरूलाई सफल बनाउन आवश्यक सेवा टेवा वा प्राविधि हस्तान्तरण हुने गरी कृषि क्षेत्रमा प्रयोग हुने उपकरणहरू वा औजार वा मेशिन वा केमिक्स वा औषधी वा विषादी वा किट बक्स वा झोला वा अन्य प्राविधिक सहयोगी सामग्रीहरू खरिद गरी प्राविधिक सेवा दिने।	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले प्राविधिक सहयोगी सामग्री खरिद गर्ने। प्राविधिक यन्त्र उपकरण प्रयोग गरी गुणस्तरीय सेवा दिने। प्राविधिक कर्मचारीहरूले प्रयोग गरे वा नगरेको कार्यालयले समय समयमा अनुगमन गर्ने। 	वार्षिक स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही खरिद गर्ने।	
३.४७	नमुना एकिकृत सामुहिक कृषि कम्पनी स्थापना कार्यक्रम	कृषकसमुह र कृषि सहकारीका सदस्यहरू सहभागी भई कृषि विकास सम्बन्धी उद्देश्यले स्थापना भएको कृषि कम्पनी हुनुपर्ने। सम्बन्धित कम्पनीले पेश गरेको कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव र कागजात कार्यालयलाई उपयुक्त लागेमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। कृषकको सहभागिता हुने गरी कृषि उत्पादन/प्रशोधन तथा वजारीकरण गर्ने कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने। न्यूनतम २० हे. क्षेत्रफलमा ब्यवसायीक खेती	<ul style="list-style-type: none"> बास्ती उत्पादन सामग्री, यन्त्र, उपकरण, सिंचाई सहयोग सामग्रीहरू प्रशोधन, वजारीकरण कृयाकलापहरू। 	५० प्रतिशत अनुदान। प्रति हे. अधिकतम ५० हजार।	

सचिव

३५

सचिव

३५

प्रति १५५५/१५५५
१५५५/१५५५
१५५५/१५५५

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशतमा)	रुमन
३.४८	अनुदानप्राप्ति तोकिएका कार्यक्रम (कृषक समुह वा फर्म वा सहकारी वा संस्था)	गर्ने योजना पेश गर्नुपर्ने। कम्तीमा ५ वर्ष निरन्तर संचालन गर्नुपर्ने। कार्यालयले सम्बन्धित संस्थासंग आवश्यकता अनुसार प्रस्ताव र आवश्यक कागजात माग गर्नुपर्ने।	सम्बन्धित संस्थाले पेश गरेको कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव र कागजात कार्यालयलाई उपयुक्त लगेमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत अनुदान। तर तोकिएको कार्यक्रमको हकमा निजी पूर्वाधार निर्माणमा र उपकरण खरिदमा ५० प्रतिशत। सामुदायिक पूर्वाधार निर्माणको हकमा ७५ प्रतिशत। 	
३.४९	स्थानीय तहमा करारमा कार्यरत प्राविधिकहरुको यातायात खर्च	कार्यालयले बार्षिक विनियोजित बजेट अनुसार बाँडफाँड गरी कार्यालयले सञ्चालन गर्ने।	कार्यालयले यातायात खर्च दिने।	विनियोजित बजेट सीमा भित्र	

३

३

३

३

सचिव

५ (ख) पशुपन्धी तथा मत्स्य विकास कार्यक्रमको विवरण: स्वीकार्य कार्यक्रम अनुसारको संलग्न मापदण्ड, सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरू र अनुदान सीमा रकमका आधारमा देहाय बमोजिम सञ्चालन गरिनेछ।

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	श्रोत केन्द्र स्थापना तथा बंश सुधार एवं विस्तार सहयोग कार्यक्रम	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिपुष्पण शर्मा रायमाझी मन्त्री)
१.१	बाबा/भेडाको ब्रिडर हर्ड स्थापना/निरन्तरता कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> समुदायबाट संचालित ब्रिडर हर्डको हकमा कम्तीमा ३०० माउं बाबा हुनु पर्नेछ र प्रत्येक हर्डमा कम्तीमा ५ समूह एकै स्थानीय तह भित्रको क्लस्टर मिल्ने गरी बनाउनु पर्नेछ । निजी ब्रिडर फर्मको हकमा भने कम्तीमा १०० प्रजनन योग्य माउ बाबा हुनु पर्नेछ । ३० माउं बाबा बराबर एक प्रजनन् योग्य बोकको व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ । प्रति बाबा १-१.५ वर्ग मिटरको क्षेत्रफलको हिसावले स्वीकृत प्राविधिक मापदण्ड र नक्सा तयार गरी खोर निर्माण तथा सुधार गर्नुपर्ने। ब्रिडर हर्डमा बाबाको जातिय एवं बंश सुधार गर्न नसक्ने सुधारको लागि उत्पादित बीउको पाठा/पाठीको पुर्खौली विवरण राखेको हुनु पर्ने । कार्यालयले नयाँ सहजकर्ता नियुक्त गर्नु परेमा हर्ड सञ्चालनको लागि कृषि/पशुपन्धी प्राविधिक छनोट सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ बमोजिम सक्नेछ । ब्रिडर हर्डमा नस सुधारका लागि भित्र्याइने शुद्ध नसको प्रजनन् योग्य बाबा र बोकको अनुसूची १ बमोजिमको विवरण हुनुपर्ने। हर्डमा पशुप्रजनन् मापदण्ड अनुसारको प्रजनन, 	<ul style="list-style-type: none"> स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> (क) समूह गठन/परिचालन (ख) खोर निर्माण/सुधार (ग) भेशिनरी औजार (घ) घाँस उत्पादन (ङ) नस सुधार (च) अनुसूची २ अनुसार Selection and Culling हुने। (छ) औषधि तथा खोप (ज) बीमा (झ) बजार (ञ) क्षमता अभिवृद्धि/समुदायको संस्थागत विकास गर्ने । ब्रिडिङ प्लान तयार गरी हाड नाता नियन्त्रण लगायत ब्रिडिङ प्लानले निर्दिष्ट गरेका अन्य आवश्यक सामग्रीहरू अनुसूची ३ अनुसार खरिद 	<ul style="list-style-type: none"> कार्ययोजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरूको लागत खर्चमा वढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान हुने । प्रति आयोजना कूल लागतको: <ul style="list-style-type: none"> भौतिक निर्माण तथा भेशिनरी औजार उपकरण सामग्री वढीमा ४० प्रतिशत, घाँस उत्पादन कम्तीमा १५ प्रतिशत, स्वास्थ्य व्यवस्थापन, बजार व्यवस्थापन र सामाजिक परिचालन क्षमता अभिवृद्धि बढीमा ५ प्रतिशत र नस सुधार बढीमा ४० प्रतिशत खर्च गर्ने। तर पहिले नै व्यवस्थापन भएको खण्डमा निश्चित प्रतिशत अन्य सम्भागमा खर्च गर्न सकिने।

३७

३७

साविक

4/11

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	आमलन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
१.२	बाबा/भेडाको मल्टिप्लायर हर्ड स्थापना, सुदुडीकरण तथा स्तरोन्नती निरन्तरता कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण अभिलेख राख्नु पर्ने। पोषण सुधारको लागि विभिन्न प्रजातिका बहु बर्षे कोसो नलाग्ने घाँसको स्रोत केन्द्र तथा डाले घाँसको नर्सरी स्थापना/व्यवस्थापन गर्नु पर्ने। स्थापित हर्डलाई कम्तिमा ७ वर्षसम्म सञ्चालन गर्ने। कम्तिमा २० जना कृषकहरु प्रति समूह वा १०० घरधुरीमा कम्तिमा ५०० अनुसूची ६ अनुसारका बाबा हुनु पर्ने। समूह मार्फत प्रत्येक हर्डमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। ३० माउँ बाबा बराबर एक बोकाको व्यवस्थापन हुनुपर्ने। प्रत्येक घरमा सुधारीएको खोर बनाई प्रति बाबा १-१.५ वर्ग मिटरको हिसावले खोर निर्माण तथा सुधार गर्नुपर्ने। हर्डमा नस्र सुधारका लागि भिब्याइने बर्णशंकर नस्रको भाले पशुको ३ पुस्ताको पुख्यौली विवरण हुनु पर्ने। हर्डमा पशु प्रजनन मापदण्ड अनुसारको प्रजनन, स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण अभिलेख राख्नु पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> (क) खोर सुधार, (ख) मेशिनरी औजार, (ग) घाँस उत्पादन, (घ) नस्र सुधार, (ङ) औषधि तथा खोप, (च) बजार, (छ) क्षमता अभिवृद्धि। अनुसूची १, २, ३, ५, ६ अनुसारको अभिलेख हुनुपर्ने। पोषण सुधारको लागि बहु बर्षे कोसे अकोसे घाँसको स्रोत केन्द्र तथा डाले घाँसको नर्सरी स्थापना/व्यवस्थापन गर्नु पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरुको लागत खर्चमा वढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने। कूल लागतको प्रति आयोजना: <ul style="list-style-type: none"> ❖ भौतिक निर्माण तथा मेशिनरी सामग्री वढीमा ४० प्रतिशत, ❖ आहारा व्यवस्थापन कम्तिमा १० प्रतिशत, ❖ स्वास्थ्य व्यवस्थापन र बजार व्यवस्थापन वढीमा ५ प्रतिशत, ❖ नस्र सुधार वढीमा ४० प्रतिशत र ❖ सामाजिक परिचालन, क्षमता अभिवृद्धि र अभिलेखीकरण वढीमा ५ प्रतिशत खर्च गर्नुपर्ने। तर पहिले नै व्यवस्थापन भएको खण्डमा निश्चित प्रतिशत अन्य सुभागमा

सचिव

३८

३८

सुमन शर्मा राज्यपालकी
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत) खर्च गर्न सकिने।
१.३	भैसी ब्रिडर हर्ड व्यवस्थापन कार्यक्रम	<p>मापदण्ड</p> <ul style="list-style-type: none"> अनुसूची ८ अनुसारका कम्तिमा १५ देखि ३० वटा भैसी हुनु पर्ने। घाँसमा आधारित पशुपालन गरेको हुनु पर्ने। घाँस उत्पादनका लागि प्रति भैसीको हकमा १ रोपनी जग्गाको स्वामित्व भएको वा जग्गा उपभोग गर्न पाउने कम्तीमा ५ वर्षको सम्झौता हुनु पर्ने। नल्ल सुधारको लागि कृत्रिम गर्भाधान तथा प्राकृतिक गर्भाधान गर्दा उन्नत जातको शुद्ध/उच्च नल्लको प्रयोग गर्नुपर्ने। प्रस्तावित ब्रिडर हर्डमा नल्ल सुधारका लागि भिन्ड्याइने शुद्ध/उच्च नल्लको रोगको अनुसूची १ बमोजिम हुनुपर्ने। प्रजननको लागि प्रयोग गरिने रोगो प्रत्येक ३ वर्षमा बदल मञ्जुर हुनुपर्ने। ब्रिडर हर्डमा हरेक पशुको सम्पूर्ण अभिलेख प्रजनन, स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण अभिलेख राख्नु पर्ने। पशु बीमा गरेको हुनुपर्ने। स्थापित हर्डलाई कम्तिमा ७ वर्षसम्म सञ्चालन गर्ने। 	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु</p> <ul style="list-style-type: none"> कृषक(निजी, फर्म, समुह, कृषि सहकारी) को छनोट प्राविधिक समभाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> (क) अनुसूची ८ अनुसारको गोठ निर्माण सुधार, (ख) मेसिनरी औजार, (ग) घाँस उत्पादन, (घ) नल्ल सुधार (कृत्रिम गर्भाधान, प्राकृतिक गर्भाधान), (ङ) औषधि उपचार तथा खोप, (च) बीमा, (छ) बजार, (ज) क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, अभिलेख व्यवस्थापन अनुसूची ७, ९, १०, ११, १२ र १३ अनुसार हुने। 	<p>कार्योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरुको लागत खर्चमा बढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने।</p> <ul style="list-style-type: none"> कुल लागतको प्रति आयोजना: <ul style="list-style-type: none"> भौतिक निर्माण तथा मेसिनरी औजार उपकरण सामग्री बढीमा ४० प्रतिशत, घाँस उत्पादन कम्तीमा १५ प्रतिशत, स्वास्थ्य व्यवस्थापन, बजार व्यवस्थापन र सामाजिक परिचालन क्षमता अभिवृद्धि बढीमा ५ प्रतिशत र नल्ल सुधार बढीमा ४० प्रतिशत खर्च गर्ने।
१.४	भैसी मल्टिप्लायर हर्ड व्यवस्थापन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> समूहमा कम्तिमा अनुसूची ७ अनुसारका ५० वटा र निजीमा न्यूनतम ५ देखि १० वटा भैसी हुनु पर्ने हर्डमा नल्ल सुधारका लागि भिन्ड्याइने शुद्ध नल्लको भाले पशुको अनुसूची १ बमोजिम विवरण हुनु पर्नेछ। 	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु</p> <ul style="list-style-type: none"> पहिलो वर्ष <ul style="list-style-type: none"> स्थान र कृषक(निजी, फर्म, समुह, सहकारी) को छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको 	<p>कार्योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरुको लागत खर्चमा बढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने।</p>

सुमन शर्मा
३९

सविद

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा एकम/प्रतिशत)
		<p>हर्डमा पशु प्रजनन मापदण्ड अनुसारको प्रजनन पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण अभिलेख राख्नु पर्नेछ।</p> <p>• अनुसूची ७ बमोजिम विवरण हुनुपर्ने।</p>	<p>आधारमा कार्यालयले गर्ने।</p> <p>• गृह गठन तथा सामाजिक परिचालन, क्षमता अभिवृद्धि, ट्यागिङ्ग, ड्रिचिङ्ग/औषधि उपचार, पोषण सुधार।</p> <p>• पशु बीमा दोस्रो वर्ष देखि</p> <p>• अनुसूची ८ अनुसारको गोठ निर्माण/सुधार, मेसिनरी सामग्री, नल्ल सुधार, पोषण सुधार, स्वास्थ्य सुधार, पशु बीमा, क्षमता अभिवृद्धि वजारीकरण लगायतका क्रियाकलापहरू।</p> <p>• अभिलेख व्यवस्थापन अनुसूची ९, १०, ११, १२ र १३ अनुसार हुने।</p>	<p>प्रति आयोजना कूल लागतको: सुगन्ध सामग्री</p> <ul style="list-style-type: none"> • भौतिक निर्माण तथा मेसिनरी बढीमा ४० प्रतिशत, आहारा व्यवस्थापन कम्तिमा १० प्रतिशत, • स्वास्थ्य व्यवस्थापन र बजार व्यवस्थापन बढीमा ५ प्रतिशत, • नल्ल सुधार बढीमा ४० प्रतिशत र सामाजिक परिचालन, क्षमता अभिवृद्धि र अभिलेखीकरणमा बढीमा ५ प्रतिशत।
१.५	बहुुरको ब्रिडर हर्ड स्थापना	<p>• एउटै स्थानमा एउटै फार्म स्थापना गरी कम्तिमा १० वटा उन्नत जातको शुद्ध/उच्च नल्लको प्रजनन योग्य पोथी बहुुर र २ वटा भाले बहुुर भएको निजी/सामूहिक/सहकारी संस्था भएको हुनु पर्नेछ।</p> <p>• नल्ल सुधारको लागि प्राकृतिक गर्भाधान गर्दा उन्नत जातको शुद्ध/उच्च नल्लको प्रयोग गरेको हुनु पर्ने।</p> <p>• ब्रिडर हर्डमा बहुुरको जातिय एवं वंश सुधारको लागि नल्ल सुधार गरी उत्पादन गरिने बहुुरको पाठा/पाठीको अनुसूची १ बमोजिम (Pedigree) विवरण राखेको हुनु पर्ने।</p>	<p>स्थान र कृषक (निजी, फर्म, समुह, सहकारी) को छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने:</p> <p>(क) खोर सुधार (ख) मेसिनरी औजार (ग) आहारा (घ) नल्ल सुधार (ङ) औषधि तथा खोप</p>	<p>कार्योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरूको लागत खर्चमा बढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने।</p> <p>स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही कार्ययोजना तयार गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> • भौतिक निर्माण तथा मेसिनरी सामग्री ४५ प्रतिशत, • आहारा व्यवस्थापन १० प्रतिशत,

४०

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)	
१.६	शुद्ध/उच्च नस्लको रोगो वितरण कार्यक्रम	<p>मापदण्ड</p> <ul style="list-style-type: none"> • ब्रिडर हर्डमा नस्ल सुधारका लागि भित्र्याइने शुद्ध भाले/पोथीको विवरण राखेको हुनु पर्नेछ । • हर्डमा पशुप्रजनन मापदण्ड अनुसारको प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण अभिलेख राख्नु पर्नेछ । • स्थापित हर्डलाई कम्तिमा ७ वर्षसम्म निरन्तरताको प्रतिबद्धता हुनुपर्नेछ । • सम्बन्धित कार्यालयबाट खरिद गरिएको रोगो मल्टिप्लायर हर्डलाई वा भैसीको ब्रिडर हर्डमा वितरण गरिने । • नस्ल सुधारको लागि खरिद गरिने रोगोको अनुसूची १ बमोजिम विवरण खुलेको हुनुपर्ने । • खरिद गरिने प्रजनन योग्य रोगो अनुसूची १३ अनुसार मापदण्ड पूरा गरी खरिद गरेको हुनुपर्ने । • पशुप्रजनन मापदण्ड अनुसारको प्रजनन, स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण अभिलेख राख्नु पर्ने । • सुधारिएको गोठ बनाई पशु पालन गरेकोलाई प्राथमिकता दिईने । • नियमित खोप तथा बीमा गरेको लाई प्राथमिकता दिईने । • समूहलाई लक्षित गरी परिचालन गर्ने गरी व्यवस्थापन गर्न सक्ने । • कार्यक्रमको सुरु वर्ष कम्तीमा ३०० भेडा हुनु पर्ने । • स्थानीय भेडा पालक कृषक छनोट गरी समूह गठन तथा परिचालन गर्ने र पुरानो समूह भएमा 	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु</p> <p>(ब) क्षमता अभिवृद्धि फार्मदर्ता तथा अभिलेखिकरण अभिलेख व्यवस्थापन (झ) बीमा (ञ) जैविक सुरक्षा</p> <p>(क) शुद्ध/उच्च नस्लको प्राविधिक मापदण्ड खुलेको रोगो खरिद । (ख) पेडिग्री रेकर्ड हुनुपर्ने (ग) जैविक सुरक्षा (घ) रोगोको पालन गर्ने समूह आवद्ध कृषकले अनुसूचि ४ बमोजिम स्वीकृत सर्त अनुसारको सम्झौता गर्नुपर्ने ।</p>	<p>अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)</p> <ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्य व्यवस्थापन, बजार व्यवस्थापन र सामाजिक परिचालन क्षमता अभिवृद्धि बढिमा ५ प्रतिशत । • नस्ल सुधार बढिमा ४० प्रतिशत । <ul style="list-style-type: none"> • प्रचलित नियम अनुसार रोगो खरिद गर्ने । • कृषकलाई बीउको लागि प्रजनन योग्य शुद्ध नस्लको रोगो बढीमा ७५ प्रतिशत अनुदानमा दिन सकिने ।
१.७	स्थानीय भेडा संरक्षण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> • कार्यक्रमको सुरु वर्ष कम्तीमा ३०० भेडा हुनु पर्ने । • स्थानीय भेडा पालक कृषक छनोट गरी समूह गठन तथा परिचालन गर्ने र पुरानो समूह भएमा 	<p>कार्योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरुको लागत खर्चमा बढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने ।</p> <p>स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही</p>	

सचिव

४१

०१/०५/२०१९

४१

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड	समाधान गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
		<p>सोही समूहलाई परिचालन गर्नु पर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> स्थानीय नरकको हाडनाता नपर्ने शुक्रवाट हुम्वी पुर गराउनु पर्ने। घाँसमा आधारित पशुपालन गर्नुपर्ने। पशुप्रजनन् सापदण्ड अनुसारको प्रजनन, स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण अभिलेख राख्नु पर्नेछ। कार्यक्रमको ३ वर्षको निरन्तरताको प्रतिवद्धता हुनुपर्नेछ। 	<p>(ख) मेसिनरी औजार (ग) आहारा/चरन/खर्क सुधार (घ) नरक सुधार (ङ) औषधि तथा खोप (च) बजार (छ) क्षमता अभिवृद्धि (ज) अभिलेख व्यवस्थापन अनुसूची ५ अनुसार हुनुपर्ने (झ) बिमा (ञ) जैविक सुरक्षा।</p>	<p>कार्ययोजना तयार गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p>
१.८	स्थानीय तहको साझेदारीमा लिमे पारकोटे भैसी संरक्षण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय भैसी पालन गर्ने कृषक छनोट गरी समूह गठन वा पुरानो समूहलाई परिचालन गर्ने। कार्यक्रमको सुरु वर्ष कम्तिमा ५० लिमे पारकोटे भैसी हुनु पर्ने। लिमे, पारकोटे रागोबाट भैसीलाई प्रजनन गराउनु पर्ने। बाह्र महिना हरियो घाँस उपलब्ध हुन सक्ने। पशुप्रजनन् सापदण्ड अनुसारको प्रजनन, स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण अभिलेख राख्नु पर्ने छ। स्थानीय तहले भैसी संरक्षणमा प्रभावकारी अनुगमन र अभिलेख व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न सक्ने। 	<p>स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने:</p> <p>(क) गोठ निर्माण सुधार (ख) मेसिनरी औजार (ग) घाँस उत्पादन (घ) नरक सुधार हाड नाता नपर्ने गरी (ङ) औषधि तथा खोप (च) बजार (छ) क्षमता अभिवृद्धि (ज) अभिलेख व्यवस्थापन त्यगिङ्ग/बीमा।</p>	<p>कार्ययोजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरुको लागत खर्चमा वढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने।</p>

४२

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)						
१.९	समुदायको व्यवस्थापन/स्थानीय तहको सहकार्य/निजी स्तरमा संचालित गाई/भैसी स्रोत केन्द्र/स्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम	<p>मापदण्ड</p> <ul style="list-style-type: none"> शुद्ध/उच्च नस्लबाट प्रजनन गराउनु पर्ने। सडक सिचाई खानेपानी र विजुली जस्ता पूर्वाधार भएको। <table border="1"> <tr> <td>व वरण</td> <td>शुरू वर्ष न्यूनतम</td> </tr> <tr> <td>निजी</td> <td>गाई १००</td> </tr> <tr> <td>समुदाय</td> <td>२५०</td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> १५ हे. मा घाँस खेती गरेको हुनु पर्ने। बाह्र महिना हरियो घाँस उपलब्ध हुन सक्ने। पशु प्रजनन मापदण्ड अनुसारको प्रजनन, स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण, अभिलेख राख्नु पर्ने। कम्तिमा ५ वर्षसम्म निरन्तरताको प्रतिवद्धता हुनुपर्ने। 	व वरण	शुरू वर्ष न्यूनतम	निजी	गाई १००	समुदाय	२५०	<ul style="list-style-type: none"> स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक समन्वयको आधारमा कार्यालयले निर्धारण कार्य गर्ने: (ख) मेसिनरी औजार (ग) घाँस उत्पादन (घ) नस्ल सुधार (ङ) औषधि तथा खोप (च) क्षमता अभिवृद्धि (छ) जैविक सुरक्षा। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरूको लागत खर्चमा वढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने वा अधिकतम अनुदान रू २५ लाख। स्थानीय तहसंग समेत लागत साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने। उल्लेखित आयोजनामा: भौतिक निर्माण तथा मेसिनरी औजार उपकरण सामग्री बढीमा ३० प्रतिशत। घाँस उत्पादन कम्तीमा १५ प्रतिशत। स्वास्थ्य व्यवस्थापन, बजार व्यवस्थापन र सामाजिक परिचालन क्षमता अभिवृद्धि बढीमा १५ प्रतिशत। नस्ल सुधार बढीमा ४० प्रतिशत।
व वरण	शुरू वर्ष न्यूनतम									
निजी	गाई १००									
समुदाय	२५०									
१.१०	समुदायको व्यवस्थापनमा आधारित बाखा/भेडा स्रोत केन्द्र स्थापना/स्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> एकै स्थानीय तहका कम्तिमा ५० घरधुरी १ क्लष्टर बनाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। माउ बाखामा शुद्ध/उच्च नस्लको बोकाबाट प्रजनन गराउनु पर्ने। कार्यक्रम शुरू हुने वर्ष प्रत्येक क्लष्टरमा कम्तिमा ५०० बाखा वा भेडा पालेको हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक समन्वयको आधारमा कार्यालयले गर्ने। छनोट भएका समुदायले प्राविधिक मापदण्ड बमोजिम कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृत गराउने। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरूको लागत खर्चमा वढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने वा अधिकतम अनुदान रू २५ लाख। मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको 						

सचिव

४३

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा एकम/प्रतिशत)
		<ul style="list-style-type: none"> ३० माउँ बाबा/भेडा बराबर एक बोका/थुमाको व्यवस्थापन हुनुपर्ने। अभिलेख अनुसूची ५ अनुसार राख्ने प्रतिवद्धता भएकाले अनुसूची ५ अनुसार कार्य गर्नुपर्ने:- <ul style="list-style-type: none"> (क) खोर निर्माण सुधार गर्ने (ख) मेसिनरी औजार खरिद गर्ने (ग) घाँसको स्रोत केन्द्र र डाले घाँसको नर्सरी स्थापना गर्ने (घ) प्राविधिकको सहयोगमा नल्ल सुधारको लागि सरकारी स्रोत केन्द्र वा कार्यालयले सिफारिस गरेको स्रोतबाट बोका खरिद गर्ने (ङ) परजिवी नियन्त्रण र भ्याक्सिनेसनका लागि औषधि तथा खोप खरिद गर्ने (च) उत्पादनशिल पाठापाठी विक्री वितरण गर्ने (छ) क्षमता अभिवृद्धि गर्ने गराउने (ज) अनुसूची ८, १४ अनुसार अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> अनुदान देहाय बमोजिमको अवस्थामा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिने:- (क) भौतिक निर्माण तथा मेसिनरी सामग्रीमा ४० प्रतिशत (ख) आहारा व्यवस्थापनमा १० प्रतिशत (ग) पशु स्वास्थ्य, बजार, क्षमता अभिवृद्धि, अभिलेखिकरण व्यवस्थापनमा १० प्रतिशत (घ) नल्ल सुधारमा ४० प्रतिशत 	
१.११	समुदायको व्यवस्थापनमा आधारित बैंगुर स्रोत केन्द्र स्थापना/निरन्तरता कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> एकै स्थानीय तहका कम्तिमा २५ घरधुरी १ क्लष्टर बनाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। निजी फर्मको हकमा १५ वटा माउ र २ वटा विर हुनुपर्ने। माउ बहुर शुद्ध/उच्च नल्लको विरबाट प्रजनन गराउनु पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> छानोट भएका समुदायले कार्ययोजना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्नुपर्ने:- (क) खोर निर्माण सुधार गर्ने (ख) मेसिनरी औजार खरिद गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> कार्ययोजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरूको लागत खर्चमा वढीमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिन सकिने। मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको।

४४

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

सचिव

राष्ट्रिय
सभामन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	आलन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
		<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रम शुरु हुने वर्ष प्रत्येक क्लस्टरमा २०० प्रजनन योग्य बछुरा पालेको हुनुपर्ने। १५ माई बछुरा बराबर एक विरको व्यवस्थापन हुनुपर्नेछ। अभिलेख अनुसूची २ र ६ अनुसार राख्ने प्रतिवद्धता भएको हुनुपर्ने। वार्षिक रूपमा ४०० पाठापाठी बिक्री गर्ने प्रतिवद्धता हुनुपर्ने। पशु प्रजनन मापदण्ड अनुसारको प्रजनन, स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्री वितरण अभिलेख राख्ने प्रतिवद्धता हुनुपर्ने। कम्तिमा ५ वर्ष कार्यक्रमको निरन्तरताको प्रतिवद्धता हुनुपर्नेछ। 	<p>(ग) आहारा व्यवस्थापन प्राविधिकको सहयोगमा नहनु सुधारको लागि सरकारी स्रोत केन्द्र वा कार्यालयले सिफारिस गरेको स्रोतबाट बोका खरिद गर्ने</p> <p>(ङ) परजिवी नियन्त्रण र भ्याक्सिनेसनका लागि औषधि तथा खोप खरिद गर्ने</p> <p>(च) उत्पादनशिल पाठापाठी बिक्री वितरण गर्ने</p> <p>(छ) क्षमता अभिवृद्धि गर्ने गराउने</p> <p>(ज) अनुसूची १४ अनुसार अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने।</p>	<p>अनुदान देहाय बमोजिमको अवस्थामा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिनेछः-</p> <p>(क) भौतिक निर्माण तथा मसिनरी सामग्रीमा ४० प्रतिशत</p> <p>(ख) आहारा व्यवस्थापनमा १० प्रतिशत</p> <p>(ग) पशु स्वास्थ्य, बजार, क्षमता अभिवृद्धि, अभिलेखिकरण व्यवस्थापनमा १० प्रतिशत</p> <p>(घ) नहनु सुधारमा ४० प्रतिशत</p>
१.१२	घाँसको स्रोत केन्द्र स्थापना	<ul style="list-style-type: none"> स्रोत केन्द्र स्थापना कृषक/समूह/सहकारी/फार्म सहभागी हुन सक्ने। विभिन्न प्रजातिको एक बर्षे र बहुबर्षे घाँसको बीउ उत्पादनको हकमा तराईमा ३ हेक्टर र पहाडमा ४० रोपनी। घाँसको सेट्स/सिलिप/सकर/कटिङ उत्पादनको हकमा तराईमा १ हेक्टर र पहाडमा १० रोपनी डाले घाँसका विरुवा उत्पादनको हकमा तराईमा १० कठ्ठा र पहाडमा ५ रोपनी। उत्पादन तथा बिक्री वितरणको अभिलेख राख्नुपर्नेछ। 	<ul style="list-style-type: none"> स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले गर्ने। छनोट भएका समुदायले कार्ययोजना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्नुपर्नेः- (क) नर्सरी स्थापना गर्ने (ख) विषादी तथा औजार उपकरण र अन्य सामग्री खरिद गर्ने (ग) सिंचाई व्यवस्थापन गर्ने 	<p>कार्ययोजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरूको लागत खर्चमा बढीमा ५० प्रतिशत अनुदान दिन सकिने।</p>

४५

(Signature)

(Signature)

सचिव

(Signature)

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
१.१३	बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	<p>मापदण्ड</p> <ul style="list-style-type: none"> कम्तिमा ५ वर्षसम्म निरन्तरताको प्रतिबद्धता हुनुपर्नेछ। अनुसूची १४ र १५ अनुसार घाँस खेती गरिने क्षेत्रको प्रतिबद्धता हुनुपर्ने। <p>कम्तिमा फार्म/उद्यमी कृषकले कम्तीमा २५ वटा माउ बाखा पालन गरेको योजना हुनु पर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> अभिलेख अनुसूची ५ अनुसार राख्नु पर्ने। 	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु</p> <ul style="list-style-type: none"> (घ) बीउ, सेटस, स्लिप, सकर, कटिङ्ग खरिद गर्ने (ङ) कार्यक्रमको होडिङ्ग बोर्ड। <p>छनोट भएका फार्म/उद्यमी कृषकले कार्ययोजना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्नुपर्ने:-</p> <ul style="list-style-type: none"> (क) खोर निर्माण/ सुधार (ख) मेसिनरी औजार (ग) पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा (घ) नस्र सुधार (ङ) औषधि तथा खोप (च) क्षमता अभिवृद्ध (छ) जैविक सुरक्षा 	<ul style="list-style-type: none"> कुल लागतमा कम्तिमा ५० प्रतिशत फर्म वा उद्यमीको लगानी हुनु पर्ने। प्रति आयोजना २ लाख।
१.१४	बहुर प्रवर्द्धन कार्यक्रम	<p>मापदण्ड</p> <p>फार्म/उद्यमी कृषकले कम्तीमा १० वटा माउ बहुर पालन गरेको योजना हुनु पर्ने।</p>	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु</p> <p>छनोट भएका फार्म/उद्यमी कृषकले कार्ययोजना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्नुपर्ने:-</p> <ul style="list-style-type: none"> (क) खोर निर्माण/ सुधार (ख) मेसिनरी औजार (ग) पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा (घ) नस्र सुधार (ङ) औषधि तथा खोप (च) क्षमता अभिवृद्ध 	<ul style="list-style-type: none"> कुल लागतमा कम्तिमा ५० प्रतिशत फर्म वा उद्यमीको लगानी हुनु पर्ने। प्रति आयोजना २ लाख।

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
१.१५	गाई/भैसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	फार्म/उद्यमी कृषकले कम्तिमा ५ माउं गाई वा भैसीको प्रजननको लागि उच्च उत्पादन क्षमता भएका कम्तिमा २५ गोटा पाडा वा पाडी पालेको हुनुपर्ने। समूह सहकारी कम्पनीको हकमा ५० पाडा वा पाडी पालन गरेको हुनु पर्ने। अभिलेख अनुसूची ९ अनुसार राख्नु पर्ने।	(छ) जैविक सुरक्षा (क) गोठ निर्माण /सुधार (ख) मेसिनरी औजार (ग) पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा (घ) नल्ल सुधार (ङ) औषधि तथा खोप (च) क्षमता अभिवृद्ध (छ) जैविक सुरक्षा	सुगठ शर्मा कुल लागतमा कम्तिमा ५० प्रतिशत मन्त्री फर्म वा उद्यमीको लगानी हुनुपर्ने। • प्रति आयोजना २ लाख।
१.१६	ब्यावसायिक पाडा पाडी हुकाउने कार्यक्रम	फार्म/उद्यमी कृषकले मासु उत्पादनका लागि उच्च उत्पादन क्षमता भएका कम्तिमा २५ गोटा पाडा वा पाडी पालेको हुनुपर्ने। समूह सहकारी कम्पनीको हकमा ५० पाडा वा पाडी पालन गरेको हुनु पर्ने। अभिलेख अनुसूची ९ अनुसार राख्नु पर्ने।	स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: (क) गोठ निर्माण /सुधार (ख) मेसिनरी औजार (ग)पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा (घ)नल्ल सुधार (ङ)औषधि तथा खोप (च)क्षमता अभिवृद्ध।	कुल लागतमा कम्तिमा २५ प्रतिशत फर्म वा उद्यमीको लगानी हुनु पर्ने। स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही प्राविधिक उपयुक्तता-२ स्वीकृत कार्ययोजना अनुसार खर्च गर्न सकिने। • प्रति योजना अधिकतम रु ३ लाख अनुदान दिइने।

रायगढी

५७

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
२.१	प्रविधि विकास, स्वास्थ्य, नियमन, सेवा टेवा, परीक्षण तथा विस्तार सम्बन्धी कार्यहरूको साइलोज उद्योग स्थापना	<ul style="list-style-type: none"> आवेदक निजी उद्यमी वा कृषक वा समूहको साइलोज कम्तिमा १ टन प्रति घण्टा क्षमता भएको साइलोज प्याकेजिङ मेसिन जडान गर्नुपर्ने । सघन पशुपालन गरी पशु जन्य पदार्थ उत्पादन हुने क्षेत्र । 	<ul style="list-style-type: none"> आवेदकले निम्नानुसारको कार्य (क) ट्रेस निर्माण (ख) यन्त्र उपकरण खरिद (ग) ट्रेस निर्माण (घ) विद्युत जडान तथा अन्य कृषि औजार उपकरण 	स्वीकृत बजेटको परिधिमा रहि ५० प्रतिशत लागत साझेदारी हुने ।
२.२	नयाँ पोखरी निर्माण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> पानीको स्थायी स्रोतका लागि बोरिङ वा खोला/कुलो/नहरको व्यवस्था भएको हुनु पर्ने । तराईको हकमा कम्तिमा ३ कठ्ठा र पहाडी क्षेत्रमा १ रोपनी भन्दा बढि जलाशय क्षेत्रफल कायम हुने गरी नयाँ पोखरीको निर्माण गर्नु पर्ने । पोखरी निर्माणको लागि माटो उपयुक्त हुनु पर्ने । नयाँ निर्माण गरीने पोखरीको जग्गाको स्वामित्व आफ्नै हुनु पर्ने वा ठेक्कामा लिएको भए सम्झौता कम्तिमा १० वर्षको र सार्वजनिक जग्गाको हकमा ५ वर्षको हुनु पर्ने । सडक, विजुली बत्तीको सुविधा भएको हुनु पर्ने । पोखरीको गहिराई कम्तिमा १.२ मिटर हुनुपर्ने । कार्यालयले दिएको मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने । कम्तिमा ३ कठ्ठा भन्दा माथि जलाशय क्षेत्रफल भएका पोखरीहरूको मर्मत संभार हुने । 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले उपलब्ध गराएको ले-आउट तथा डिजाईन अनुसार आवेदकले नयाँ पोखरी निर्माण गर्नु पर्ने । 	स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र कार्योजना तयार पारी जलाशयको क्षेत्रको कुल लागत खर्चको अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान रकम वा प्रति हेक्टर रू अधिकतम पाँच लाख दिन सकिने ।
२.३	पोखरी मर्मत संभार		<ul style="list-style-type: none"> लागत इष्टिमेट तयार गरी मर्मत संभार कार्य गर्नु पर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> प्रति हेक्टर जलाशयमा पोखरी मर्मत संभारको लागि लागत खर्चको ५०

सचिव

४८

सचिव

४८

रायमागरी

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
		<p>मापदण्ड</p> <ul style="list-style-type: none"> मर्मत संभार गरिने पोखरीमा पानीको आपूर्ति सुदृढ तथा माछा पालनको लागि माटो उपयुक्त हुनु कार्यालयले दिएको मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> पोखरीको मर्मत संभार गरी डिल सिलाई गहिराई कम्तिमा ५ फिट कायम गर्नु पर्ने, उपयुक्त प्रविधि अपनाई ब्यवसायिक मत्स्य पालन गर्नु पर्ने। अनुदानग्राहीहरुले डिलमा सिलपोलिङ लाईनिङ सहितको पोखरी मर्मत संभार गर्न चाहेमा लागत ईष्टिमेट तयार गरी पोखरीको सलामी, डिल र गहिराई उचित कायम गर्नु पर्ने। यस कार्यक्रम अन्तरगत मर्मत संभार हुने पोखरीको जालशाय क्षेत्रफल ३ कठ्ठा भन्दा माथी हुनु पर्ने। 	<p>प्रतिशत वा अधिकतम २ सुब्बाकाठमा मर्मती</p> <ul style="list-style-type: none"> जुन कम हुन आउँछ। डिलमा २०० Gram Square Meter को सिलपोलिङ लाईनिङ सहित पोखरी मर्मत संभारको लागि कुल लागत खर्चको ५० प्रतिशत वा अधिकतम रु. ५ लाख जुन कम हुन आउँछ सो अनुदान प्रदान हुने।
२.४	जिउँदो माछा विक्री स्टल निर्माण/सुधार	<ul style="list-style-type: none"> शहरी क्षेत्रको प्रमुख बजार केन्द्रित भई जिउँदो माछा विक्री वितरण गर्ने निजी ब्यवसायी/समूह/समिति/सहकारीहरुलाई प्राथमिकतामा दिइने। यस कार्यक्रममा सहभागी हुने आवेदकले दैनिक कम्तिमा ५० किलो माछा विक्री वितरण गरीरहेको वा गर्नु पर्ने। कार्यालयले दिएको मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> जिउँदो माछा विक्री वितरणको लागि सिमेन्टेड ट्याक निर्माण गर्ने र उक्त ट्याकको भुईँमा टायल वा मार्बल बिछ्याउने र भित्तामा टायल लगाउने। ब्यवस्थित आउटलेट हुनुपर्ने माछा काट्टा निस्कने फोहोर ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने। शौचालय र वासिङ बेसिन निर्माण/सुधार गर्नुपर्ने। माछा राखेर विक्री गर्ने ठाउँका 	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत अनुदान वा अधिकतम रु. चार लाख।

४९

सचिव

सचिव

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
२.५	धानखेतमा माछा/हॉस पालन प्रविधि प्रदर्शन (नयाँ/क्रमागत)	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले मापदण्ड अनुसारको कार्ययोजना स्वीकृत गरी खर्च गर्ने। यस कार्यक्रममा आवद्ध हुन चाहने फर्म/समूह/सहकारीले कम्तिमा ५ वर्ष निरन्तर रुपमा कार्य गर्नुपर्ने। कम्तिमा कुल जग्गाको ट्रेन्च १० प्रतिशत हुनुपर्ने र गहिराई २ फिट र चौडाई २ फिट हुनु पर्ने। कमन कार्पको भुरा स्टक गर्नु पर्ने। प्रति हेक्टर धान खेतमा हॉसको चल्ला ६०० गोटा पाल्नु पर्ने। अन्य कार्पको भुरा कम्तिमा २० ग्राम तौल भएको स्टक गर्नु पर्ने। संभाव्यताका आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्ने। क्रमागत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने साझेदार संस्थाले थप कृषक लाभान्वित हुने गरी कार्यक्रममा सहभागी गराउनुपर्ने। 	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू</p> <p>माछा काट्ने, भुल्लाउने र सफा गर्ने स्लाव निर्माण गर्नुपर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> माछालाई जिवित राख्न पर्याप्त पानीको स्रोत तथा ऐरेसन आदिको व्यवस्था गर्नुपर्ने। उपकरण खरिद जस्तै चक्रे, हसिया, तराजु, डिजीटल ब्यालेन्स आदि हुनुपर्ने। <p>स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले गर्ने।</p> <p>कार्यक्रममा आवद्ध फर्म/समूह/सहकारीले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्ने:</p> <p>(क) हॉसको चल्ला खरिद (ख) माछाको भुरा खरिद (ग) हॉस खोर निर्माण (घ) ट्रेन्च निर्माण (ङ) धान खेतको हिल निर्माण (च) औषधी खरिद गर्ने।</p>	७५ प्रतिशत अनुदान।

५०

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
२.६	प्राञ्चारिक उत्पादनका लागि भकारी सुधार वा गोठ सुधार कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> कम्तीमा २ दुधालु पशु पालन गरेको हुनु पर्ने, भकारी सुधार कार्यक्रम अन्तर्गतको सल्लाह प्राप्त भएपछि खडल, नोक, सुहिलको मुत्र संकलन खाडल वा ड्रम सहित हुनु पर्ने, मलखाद घाम पानीबाट जोगाउन छाप्रोको व्यवस्था गर्नुपर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> पलोर निर्माणका लागि आवश्यक सामग्री तथा ज्याला, छानो मुत्र संकलन ड्रम/ट्याङ्की । भकारी सुधार सहयोग सम्बन्धि सूचना प्लेट । 	<ul style="list-style-type: none"> ७५ प्रतिशत वा प्रति योजना अतिरिक्त र. एक लाख ।
२.७	आपातकालिन सेवा संचालन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयको कार्यक्षेत्र भित्र पोखरी, घोल/ताल, रिजर्भवायरमा अकस्मात माछा/पशुपन्छी मरेमा, स्थानीय तहको पशु सेवा शाखामा कार्यरत प्राविधिकबाट सो को उपचार/रोकथामको लागि पत्राचार भएमा सो स्थानमा तुरन्त आपतकालीन सेवा सञ्चालन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> आपतकालीन सेवा सञ्चालनको लागि कार्यालयको मत्स्य तथा पशुपन्छी शाखामा कार्यरत अधिकृतहरूको कर्मचारीको नेतृत्वमा स्थलगत अनुगमन तथा निरीक्षण टोली खटाइने । उक्त टोलीले आपतकालीन स्थितिको अध्ययन तथा परीक्षण गर्नुको साथै समस्या पहिचान गरी उक्त समस्यालाई निराकरण गर्न आवश्यक उपचार तथा रोकथामका तरिकाहरु सिफारिस गरिने । 	<ul style="list-style-type: none"> आपतकालिन सेवा सञ्चालन विनियोजित बजेट भित्र सञ्चालन गरिनेछ ।
२.८	मत्स्य व्यवसायका लागि यान्त्रिकरणमा सहयोग	<ul style="list-style-type: none"> मत्स्य व्यवसाय गरेका कृषकहरू । कम्तीमा ०.१ हे. जलाशय भएका । कार्यालयले दिएको मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> एरिएटर, दाना चनाउने मेसिनहरु, पानी जाच्ने मेसिन तथा मत्स्यमा प्रयोग हुने अन्य मेसिनरी सामग्रीहरु । 	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत वा बढिमा १ लाख अनुदान प्रति कृषक ।
२.९	डोर टु डोर सेवा/	एकै कलष्टरमा प्रति पटक कम्तीमा ३० वटा	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रम सञ्चालनमा दैनिक भ्रमण 	<ul style="list-style-type: none"> सम्पूर्ण कार्यक्रमको खर्च र

५१

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
	पशु बाझोपन निवारण सेवा	<p>समस्यायुक्त गाई भैसीहरु पहिचान भएको पार्ने।</p> <p>निम्नानुसारको जनशक्ति भएको टोली</p> <p>आवश्यकताका आधारमा परिचालन गर्नु पर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> विषय विज्ञ १ जना पशु चिकित्सक/ पशु विकास अधिकृत १ जना सहायकस्तरको प्राविधिक कर्मचारी १ जना विषय विज्ञ (बाह्य स्रोतबाट आवश्यकता अनुसार)। <p>स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक बढीमा २ जना।</p>	<p>खर्च खाजा खर्च, इन्धन, औषधी, हर्मोन, मिनरल, भिटामिन, सिध, ग्लोब, एप्रोन, सिरिन्ज, निडिल, लगायत, अन्य आवश्यक सामग्री उपकरण एवं लजिस्टिक नतिजामापन रिपोर्टिङ जस्ता क्रियाकलापमा गर्ने।</p>	<p>व्यवस्थापन कार्यालयले मुसुमन शर्मा रायजोगती मन्त्री</p>
२.१०	पशु स्वास्थ्य आकस्मिक सेवा	<ul style="list-style-type: none"> आकस्मिक रुपमा पशु पन्धी तथा मत्स्यहरुको उपचार गर्नुपर्नेमा। महामारि वा प्रकोप भएको हुनुपर्ने। अकास्मात् एकै किसिमको संक्रमणबाट बिरामी भई मृत्यु भएमा। सामुदायिक पशुहरुको स्थलगत उपचार गर्नुपर्नेमा। 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक औषधी, उपकरण - खरिद। पशुपन्धी तथा मत्स्यहरुको उपचार। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले कार्ययोजना स्वीकृत गरी स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही खर्च गर्न सकिने।
२.११	खोरोत रोग नियन्त्रण तथा उन्मूलन अभियान कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> कम्तीमा ३५ दिने ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता तालिम लिएको भक्सिनेटर हुनु पर्ने। भ्याक्सिनेटरले खोप लगाएको संख्या आधिकारिक निकायबाट प्रमाणित हुन पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> भ्याक्सिनेटर नियुक्ति। भ्याक्सिनेटर नियुक्तिपछि दुर्घटना विमा। भ्याक्सिनेटरहरुलाई सप्टवेयर सञ्चालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम। अनुसूची १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३ बमोजिमको विवरण हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले भक्सिनेटर (बीमित) को कार्यक्रम अवधी भरका लागि प्रिमियम वेहोर्ने छ। भ्याक्सिनेटरलाई पशुमा खोप लगाएको सेवा शुल्क बापत ठूलो पशुका लागि रु १० र सानो पशुका लागि रु ५ प्रति गोटा प्रदान गरिने। खोपको विवरण सप्टवेयर मार्फत अध्ययन अधिक (गाई र भैसी) गरे,

५२

सचिव

Handwritten signature at the top left.

शुभा रायमागी
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
२.१२	स्थानीय समन्वयमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन तहको पशु घुम्ती	स्थानीय तहबाट माग भएमा पशु वा माछा पालन भएको क्षेत्रमा सेवा प्रवाह हुनु पर्ने प्रति शिविर कम्तिमा ५० घरधुरी लाभान्वित हुनु पर्ने सेवा पहुँचबाट बञ्चित समुदायमा सञ्चालन गरिने।।	स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: (क) औषधोपचार, (ख) खोप, (ग) परजीवि नियन्त्रण, (घ) गर्व परीक्षण (ङ) प्रजनन विकृती उपचार।	वापत सेवा शुल्क रु १० प्रति गोठ उपलब्ध गराईने। स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।
२.१३	महामारी तथा विपद व्यवस्थापन आकस्मिक सेवा	महामारी वा प्रकोप भएको हुनुपर्ने। कस्तिमा ५ पशु अकार्स्मत् एकै किसिमको संक्रमणबाट बिरामी हुनु या मृत्यु भएको हुनुपर्ने। स्थानीय तह वा सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिस अनुसार स्थलगत रूपमा सेवा सञ्चालन गरिने।	स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: स्थलगत उपचार, सेवा (क) निशुल्क औषधि वितरण (ख) खोप कार्यक्रम सञ्चालन (ग) निस्इक्रमण व्यवस्थापन.. (घ) संक्रमित बस्तुहरूको विसर्जन	स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।
२.१४	बर्डफ्लु तथा जिल्ला स्तर प्राविधिक समितिको बैठक	हरेक चौमासिकमा एक पटक बैठक बस्नुपर्ने। प्रतिवेदन तयार पारी मन्त्रालयमा पेश गर्ने।	जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरूसंग आवश्यकता अनुसार बैठक बस्नेछ। वर्ड फ्लु लगायत पन्ध्रीहरूका रोगहरु सम्बन्धी जानकारी दिईने।	स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।
२.१५	खोरित रोग सर्भिलेन्स	पशुमा खोरित खोप लगाइ सकेको हुनुपर्ने। पशुमा खोरित खोप लगाएको २१ दिन बितेको	न्यूनतम २ देखि ५ प्रतिशत पशुबाट सेरम सेम्पल लिईने।	स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।

प्रमुख
सचिव
संरक्षण

Handwritten signature and date ५३

Handwritten signature and date ५३

सचिव

Handwritten mark at the bottom left.

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
		<p>हुनुपर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> कम्तिमा २ देखि ५ प्रतिशत खोप लागेका पशुहरूको सन्तति सन्तति गर्नु पर्ने। प्रत्येक जिल्लामा जोखिमको आधारमा ४ वटा क्षेत्रहरूमा पेश गर्ने। सन्तति क्षेत्र तोकिएको अनुसार सञ्चालन गर्ने। परीक्षणको प्रतिवेदन मन्त्रालय/निर्देशनालयमा पेश गर्ने। 	<p>जिल्लास्थित कार्यालयले स्थानिय तहको प्राविधिक जनशक्ति परिचालन गर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित प्रयोगशालामा नमूना परीक्षणको लागि पठाउने। 	<p>गर्न सकिने।</p> <p>सुमन शर्मा रायमाझी मन्त्री</p>
२.१६	खोरेत रोग उन्मूलन/नियन्त्रण सहयोगी कार्यक्रम	<p>खोरेत रोग नियन्त्रण तथा उन्मूलन अभियान शुभारम्भ भई कार्यक्रम लागु भएको स्थानीय तह वा क्षेत्र निर्धारण गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p>	<ul style="list-style-type: none"> प्रचारप्रसार, जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन। खोरेत रोग नियन्त्रण आकस्मिक सेवा सञ्चालन। जोखिम व्यवस्थापन। निसङ्क्रमण। 	<p>स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।</p>
२.१७	पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> पशु औषधि पसल अनुगमन निरिक्षण अनुसूची २३ र २४ अनुसार। पशुपन्डो फार्म अनुगमन निरिक्षण अनुसूची २५, २६ र २७ र २८ अनुसार। मासु/डेरी पसल अनुगमन निरिक्षण अनुसूची २९ र ३० अनुसार। 	<p>नियमित अनुगमन तथा प्रतिवेदन प्रेषण।</p>	<p>स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।</p>
३	पशुजन्य पदार्थको प्रवर्द्धन, विविधीकरण र बजारीकरण			
३.१	डेरी पसल सुधार	<ul style="list-style-type: none"> सहभागी हुने प्रस्तावकले दैनिक रुपमा पहाडमा कम्तीमा २०० लिटर र तराईमा कम्तीमा ४०० लिटर दुधको कारोबार गरिरहेको हुनुपर्ने। अनुसूची ३० अनुसारको मापदण्ड पूरा गरेको हुनु पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> Stainless Steel मिल्क क्यान, मिल्क एनालाईजर, डिप फ्रिज, प्याकेजिङ मेसिन, क्रिम सेपरेटर, चिलिड भ्याट, आदिको खरिद गर्ने। 	<p>५० प्रतिशत अनुदान।</p>

सचिव

५४

सचिव

सुमन शर्मा राज्यसभकी
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.२	चिलिङ भ्याट वितरण	सहभागी हुने प्रस्तावक (निजी डेरी/दुग्ध समूह/सहकारी/डेरी उद्यमी/कम्पनी) ले दैनिक कम्तिमा ५०० लिटर दुग्ध संकलन भएको वा हुने संभावना भएको हुनुपर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> डेरी पसलको सजावट, पानी र फोहोर व्यवस्थापन आदि। टायल लगाउन र सिलिङको व्यवस्थापन। डेरी पसलको बिक्री कक्षको भुईँ नचिप्लने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले ढलान गर्न वा टायल/मार्बल लगाउन डेरी पसलमा प्रयोग गरिने औजार/उपकरणहरू खरिद गर्न। 	<ul style="list-style-type: none"> निजीको हकमा ५० प्रतिशत। सामुदायीकको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान।
३.३	मिल्क क्यान वितरण	सहभागी हुने प्रस्तावक (कृषक/फर्म) ले दुग्ध उत्पादक फार्म सहभागी हुन पाउने, प्रति प्रस्तावक अधिकतम ५ बटा, दुग्ध उत्पादकको हकमा दैनिक कम्तीमा २० देखि ४० लिटर दुग्ध उत्पादन भएकोलाई सहभागी हुन पाउने।	<ul style="list-style-type: none"> चिलिङ भ्याट न्यूनतम १००० लि. दुग्ध चिस्यान केन्द्रको पानी र फोहोर व्यवस्थापन आदि। दुग्ध चिस्यान केन्द्रमा प्रयोग गरिने औजार/उपकरणहरू खरिद। 	<ul style="list-style-type: none"> निजीको हकमा ५० प्रतिशत। सामुदायीकको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान।
३.४	समुदाय लक्षित दुग्ध प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सहभागी हुने प्रस्तावक (कृषक/फर्म) ले दुग्ध उत्पादक फार्म सहभागी हुन पाउने, प्रति प्रस्तावक अधिकतम ५ बटा, दुग्ध उत्पादकको हकमा दैनिक कम्तीमा २० देखि ४० लिटर दुग्ध उत्पादन भएकोलाई सहभागी हुन पाउने।	<ul style="list-style-type: none"> समुदायको आवश्यकता र प्राविधिक उपयुक्तताको आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। भकारी/गोठ सुधार। बायोग्यास 	<ul style="list-style-type: none"> नल्ल सुधार तथा सामुदायिक पूर्वाधारमा ७५ प्रतिशत। यन्त्र उपकरण तथा निजी पूर्वाधारमा ५० प्रतिशत।

५५

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.५	मासु पसल सुधार	 <ul style="list-style-type: none"> कार्यालयको प्राविधिक प्रतिवेदनको निर्धारण र समुदाय छनोट गरी अनुसूची क्षेत्र कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिमा प्रेषण गर्ने। समुदायको आवश्यकता तथा प्राविधिक आवश्यकता अनुसार एक वा बढि समुदायमा समेत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने। स्वस्थ, स्वच्छ मासु विक्रि वितरण गर्नु पर्ने। सहभागी हुने आवेदकले दैनिक ठूलो पशुको हकमा कम्तिमा १०० किलो, साना पशु तथा पन्छीको हकमा कम्तिमा ५० किलो मासु बिक्री वितरण गरिरहेको हुनु पर्ने। अनुसूची ३० अनुसारको मापदण्ड पूरा गर्ने योजना हुनु पर्नेछ। स्थानीय तहका शहरउन्मुख क्षेत्रलाई लक्षित गरी मासुको बिक्री वितरणमा संलग्न वा यसलाई व्यवस्थित गर्न चाहने मासु उद्यमी/मासु व्यवसायीहरुले प्राथमिकता पाउनेछन्। पशुवध गर्दा निस्कने फोहोर व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कार्य गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> निर्माण तथा सञ्चालन। नक्ष सुधार। प्राविधिक यन्त्र उपकरण। पशु स्वास्थ्य। पोषण सुधार तथा बजारीकरण। जैविक सुरक्षा आदि। 	५० प्रतिशत अनुदान।
३.६	मिल्क एनलाईजर वितरण	<ul style="list-style-type: none"> सहभागी हुने प्रस्तावकले दैनिक रुपमा तराईमा ४०० लिटर र पहाडमा २०० लिटर दुध संकलन भएको हुनुपर्ने। निजी डेरी/दुग्ध समूह/सहकारी/संघ संस्था/डेरी उद्यमी/कम्पनीले साझेदारी गर्न सक्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> मिल्क एनलाईजर सेट खरिद गर्ने। अन्य सामग्री। 	<ul style="list-style-type: none"> निजीको हकमा ५० प्रतिशत। सामुदायीकको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान।

सचिव

शर्मा रायमाङ्गी

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.७	दुध संकलन केन्द्र स्थापना/सुदृढीकरण	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्तावकले दैनिक रुपमा पहाडमा कम्तीमा १००० लिटर र तराईमा कम्तीमा १००० लिटर दूधको कारोबार गरिरहेको हुनुपर्ने। साझेदारीमा दुग्ध सहकारी /समूह /समितिको सहयोग हुन सक्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> दुध संकलन केन्द्र स्थापनाको लागि संरचना निर्माण, Stainless Steel मिलक क्यान, एनालाईज्ड, डिप फ्रिज, मिलक एनालाईज्ड, डिप फ्रिज, चिलिड थ्याट, प्रशोधन उपकरण, जेनेरेटर, आदिको खरिद गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> निजीको हकमा ५० प्रतिशत। सामुदायीकको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान।
३.८	निजी तथा सहकारीको साझेदारीमा दुग्ध विविधीकरण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> निजी फर्म/डेरी/दुग्ध सहकारी/कम्पनीले तराईमा कम्तीमा दैनिक १००० लि र पहाडमा कम्तीमा ५०० लि दुग्धको कारोबार गरिरहेको हुनुपर्ने। कारोबार दुग्धको परिमाणको कम्तीमा ३० प्रतिशत दुग्धको विविधीकरण गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> छुर्पी, चिज, खुवा, पनिर, आईस क्रिम लगायत विभिन्न दुग्धका परिकारहरू बनाउन र प्रशोधित दुग्ध तयार गर्न आवश्यक पर्ने मेसिन उपकरण। दुग्धको प्रशोधन र विविधीकरणसँग सम्बन्धित मेसिनरी उपकरण। 	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत वा अधिकतम रु. ५ लाख।
३.९	(खसि/बोका) बाढ्या संकलन केन्द्र स्थापना	<ul style="list-style-type: none"> आवदेक दर्ता भएका समूह वा सहकारी वा निजी उद्यमी, कम्पनी, सामुदायिक संचालित संस्था। वार्षिक ३०० खसि/बोका कारोबार गरेको हुनु पर्ने। बाटो, बिजुली, पानी, भएको तथा बजारको पायक पर्ने ठाउँ भएको हुनु पर्ने। सम्बन्धित स्थानीय तहको लगात साझेदारीमा समेत गर्न सकिने। 	<ul style="list-style-type: none"> स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> (क) ट्रेस निर्माण, (ख) बाढ्यापालन तौले तराजु वा भेशन वा उपकरण, (ग) होल्डिङ यार्ड, (घ) खानेपानी, (ङ) टाटनो, (च) तारबार बाउन्डी (छ) अभिलेख व्यवस्थापन। 	<ul style="list-style-type: none"> निजीको हकमा ५० प्रतिशत। सामुदायीकको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान।
३.१०	केज फार्मिङ प्रविधि प्रदर्शन/बायो फलकमा मत्स्य	<ul style="list-style-type: none"> सरोकारवालाको समन्वयमा उपयुक्त स्थानमा सञ्चालन गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> केज निर्माण तथा व्यवस्थापन लगायतका अन्य औजार तथा उपकरणहरू 	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत कार्य योजना अनुसार प्रविधि प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने।

५७

सचिव

रायमोहनी

सुमन शर्मा

रायमोहनी मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.११	प्रविधि प्रदर्शन पक्लिहवा कृषि क्याम्पसका लागि मत्स्य प्रयोगशाला उपकरण सामग्री सहयोग	<ul style="list-style-type: none"> • तोकिएको संस्थाबाट कार्य योजना, मन्त्रालयले अध्ययन प्रयोजनका लागि पढाइको नमुनाहरू प्रयोगशालाले निशुल्क परीक्षण गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> • सामग्री खरिद तथा हस्तान्तरण। 	<ul style="list-style-type: none"> • स्वीकृत कार्य योजना अनुसार खरिद गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
३.१२	आधुनिक प्रविधि प्रदर्शन/ पशुपन्धी तथा मत्स्य प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रम/ ब्यावसायिक मत्स्य फार्ममा मेसिनरी औजार प्रदर्शन/सहयोग	<ul style="list-style-type: none"> • बाली/वस्तु, स्थान, प्रविधि र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले गर्ने। • छनोट भएको कृषकले कार्यालयबाट उपलब्ध कृषि सामग्रीको प्रयोग र संरक्षण गर्नुको साथै कार्यालयको प्राविधिक निर्देशन पालना गर्ने प्रतिवद्धता हुनुपर्ने। • तराईको हकमा ६ कठ्ठा भन्दा बढी र पहाडको हकमा न्युनतम २ रोपनी जलाशयमा माछापालन गरेको हुनु पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> • मापदण्ड बमोजिम छनोट भएका विषयमा उत्पादन, प्रशोधन, लगायतका विषयहरूमा अनुसन्धान तथा प्रदर्शन गर्ने। • आवश्यक सामग्रीहरू र प्राविधिक सहयोग कार्यालयले गर्ने। • कृषकले प्रतिवद्धता पालना गर्नुपर्ने। • कार्यक्रमको अवधी समाप्त भए पश्चात् सम्बन्धित सामग्री कृषकलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने। • व्यवसायिक फर्मलाई हस्तान्तरण गर्ने। • कार्यालयले प्राविधिक प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरण गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कार्यालयले लागत अनुमान तथा इष्टिमेट स्वीकृत गरी कार्यक्रम शत प्रतिशत अनुदानमा सञ्चालन गर्ने।
३.१३	प्राकृतिक जलाशय मर्मत सम्भार / प्राकृतिक जलाशयमा मत्स्य प्रवर्द्धन	<ul style="list-style-type: none"> • समूह/सहकारीको/ठेकेदार/उपभोक्ता समितिले प्राकृतिक जलाशयमा माछा पालन गरेको हुनुपर्ने • स्थानीय तह तथा अन्य सरकारी संघ/संस्थाको 	<ul style="list-style-type: none"> • समझौता भएका प्रस्तावकले प्राकृतिक जलाशय गहिराई सुधार तथा डिल मर्मत, 	<ul style="list-style-type: none"> • प्रति हेक्टर जलाशय: ७५ प्रतिशत वा अधिकतम रु. १ लाख अनुदान।

५६

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	भाषण	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
	कार्यक्रम	<p>मातहतमा रहेका प्राकृतिक जलाशय/तालाब/सिमसार)।</p> <p>न्यूनतम जलाशय १ हे. को हुनुपर्ने।</p> <p>न्यूनतम गहिराई १.५ मिटर हुनुपर्ने।</p> <p>आवधिक ठेक्का प्रक्रिया भै मत्स्य पालनमा प्रयोग भैरहेको वा संभाव्य रहेकोहरूको स्तर उन्नती गरी ब्यवसायीक मत्स्य पालनको शुरुवात गराई उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउने योजना भएको।</p> <p>ठेक्का अवधी कम्तीमा २ वर्ष बाँकी रहनुपर्ने।</p> <p>स्थानीय तहको समन्वयमा गर्नुपर्ने।</p>	<p>पानीको व्यवस्थापनको लागि मर्मत सरसफाई प्रवेश/निकाशद्वार साथै सम्भारका गर्नुपर्ने।</p>	<p>प्रति आयोजना अधिकतम सुर्जन शर्मा रायमागरी मन्त्री लाख।</p>
३.१४	प्लाष्टिक पोखरीमा मत्स्य पालन	<p>पानीको स्थायी स्रोतको रूपमा मुल, खोला, कुलो वा नहरको व्यवस्था हुनु पर्ने।</p> <p>निर्माण गरिने प्लाष्टिक पोखरीको जग्गाको स्वामित्व आफ्नै हुनु पर्ने वा ठेक्कामा लिएको भए सम्झौता कम्तीमा ५ वर्षको हुनु पर्ने।</p> <p>सडक, विजुली बत्तीको सुविधा भएको हुनु पर्ने।</p> <p>कार्यालयले उपलब्ध गराएको ले-आउट तथा डिजाईन बमोजिम २०० देखी ५०० वर्ग मिटरको पोखरी निर्माण गरीपिधमा न्यूनतम १२० र डिलमा २०० Gram Square Meter को प्लाष्टिक प्रयोग गर्नु पर्ने।</p> <p>२ देखी ३ प्रती वर्ग मिटरका दरले एडभान्स फिन्डरलिङ स्टकिङ गर्नु पर्नेछ।</p>	<p>प्लाष्टिक पोखरी निर्माण</p>	<p>७५ प्रतिशत वा बढीमा रु. एक लाख अनुदान।</p>

५९

(Signature)

(Signature)

सचिव

(Signature)

सुमन शर्मा रायमातगी
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
		<p>प्राञ्चारिक तथा रसायनिक मलखादकहरु प्रयोग नियमित रुपले गर्नु पर्नेछ।</p> <p>पिथको भागमा प्लाष्टिकमाथि कम्तीमा ४ फिट माटो हाल्नु पर्ने।</p> <p>पानी भएको पोखरीको गहिराई कम्तीमा ४ फिट हुनु पर्ने।</p> <p>अनुसूचि ३१ बमोजिमको व्यवसायिक ढाँचामा पेश गर्नुपर्ने।</p>		
३.१४	ह्याचरी निर्माण /सुधार	<p>ह्याचरीकर्ताले कम्तिमा १ हेक्टर जलाशयमा माउ माछा व्यवस्थापन गरी पालन गरेको हुनु पर्ने।</p> <p>पानीको स्थायी स्रोतको रुपमा बोरिङको व्यवस्था हुनु पर्ने।</p> <p>निर्माण/सुधार गरीने ह्याचरी तथा पोखरीको जग्गाको स्वामित्व आफ्नै हुनु पर्ने वा भाडामा लिएको भए सम्झौता कम्तिमा १० वर्षको हुनुपर्ने।</p> <p>सडक, विजुली बत्तीको सुविधा भएको हुनु पर्ने।</p> <p>अनुसूचि ३१ बमोजिमको व्यवसायिक ढाँचामा पेश गर्नुपर्ने।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ओभर हेड ट्याङ्क ई-कुवेशन ट्याङ्क, स्पाउनिङ ट्याङ्क, कन्डिसनिङ ट्याङ्क, ह्याचरीको सेड निर्माण/सुधार। अक्सिजन सिलिण्डर, आदि खरिद। 	५० प्रतिशत वा प्रति आयोजना बढीमा रू ५ लाख अनुदान।
३.१५	चिसो पानीमा मत्स्य पालन कार्यक्रम/क्रमागत समेत	<p>चिसो पानीमा बृद्धि विकास राम्रो हुने माछाहरु (रेल्बो ट्राउट, असला/गर्दी/सहर, कत्ले) उत्पादन गर्नुपर्ने।</p> <p>रेसवे पोखरीमा पानीको गहिराई ८० देखि ९० से.मी. कायम हुनुपर्ने।</p> <p>प्रति बर्ग मिटर ८० देखि १२० गोटा मत्स्य विज स्टकिङ्ग गर्नु पर्ने।</p>	<ul style="list-style-type: none"> भौतिक संरचना निर्माण/सुधार, प्राविधिक जनशक्ती व्यवस्थापन, मत्स्य विज खरिद तथा ढुवानी, रसायन खरिद र औषधि उपचार । हेरेक १५ दिनमा कम्तिमा १ पटक रेसवे पोखरीको सरसफाई 	<ul style="list-style-type: none"> कार्य योजना स्वीकृत गरी कुल लागतको ५० प्रतिशत अनुदान। कुल लागतको कम्तीमा ५० प्रतिशत रकम भौतिक संरचनामा खर्च गर्नु पर्ने र बाँकी रकम आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि, उत्पादन सामग्रीमा खर्च गर्न सकिने।

सचिव

६०

९

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.१६	छडी प्यकेजिङ्ग बजारीकरणमा सहयोग	<p>विभिन्न चरणको माछालाई उपयुक्त गुणस्तरिय पलेट दानाको प्रयोग गर्नु पर्ने।</p> <p>ह्याचरीको हकमा उपयुक्त आकारको पलेटको प्रयोग गर्नु पर्ने।</p> <p>३०० केजी पोथी माउ र ४५० ग्राममा आले व्यवस्थापन गरी वार्षिक २ लाख मत्स्य विज विक्री वितरण गर्नु पर्ने।</p> <p>कम्तिमा १०० वर्ग मिटर क्षेत्रफलको कम्तिमा ४ वटा रेसवे निर्माण गर्नु पर्ने।</p> <p>चिसो पानीमा माछा उत्पादनको लागि उपयुक्त आकारका कम्तिमा १०० वर्ग मिटर क्षेत्रफलको कम्तिमा ४ वटा रेसवे निर्माण गर्नु पर्ने।</p> <p>निरन्तर बगिरहने चिसो (७ देखी २० डिग्री सेन्टिग्रेड) पानीको स्रोत हुन पर्ने।</p> <p>भौतिक संरचना निर्माण/सुधारको हकमा लागत इष्टिमेट स्वीकृत गराई कार्य गर्नु पर्ने।</p> <p>वर्ष भरि नै ४ इन्च नघटने गरी पानीको स्रोतको व्यवस्थापन भएको हुनु पर्ने र मुलको पानीलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ।</p> <p>सहभागी हुने आवेदकले दैनिक कम्तीमा १०० के जी भन्दा माथि नैनीको छडी माछा उत्पादन तथा विक्री वितरण गरिरहेको हुनु पर्ने।</p> <p>उत्पादित छडी माछाको साईज न्यूनतम ३० ग्राम देखि १०० ग्राम सम्मको हुनु पर्ने।</p> <p>अनुसूचि ३१ बमोजिमको व्यवसायिक ढाँचामा पेश गर्नुपर्ने।</p>	<p>तथा माछाको प्रडिङ्ग गर्नु पर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> उत्पादित बजारयोग्य माछा विक्री वितरणको लागि बजारीकरणको प्रवन्ध मिलाउनु पर्ने। सञ्चालन गरेका हरेक क्रियाकलापहरूको तथ्यांक अध्यावधिक गरी कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। उत्पादन प्रवर्धन, पोषण सुधार तथा बजारीकरणमा टेवा पुग्ने गरी ३ वर्ष सम्म क्रमागत कार्यक्रम सञ्चालन। रेसवे पोखरीको निरन्तर रुपमा आवश्यक परिमाणमा चिसो पानीको प्रवेश तथा निकासको राम्रो प्रवन्ध हुनु पर्ने। 	स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही कुल लागतको लागत साझेदारीमा ५० प्रतिशत अनुदान।

६९

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.१७	आपतकालिन सेवा सञ्चालन (मत्स्य)	<p>कार्यालयको कार्यक्षेत्र भित्र पोखरी, घाल/ताल, रिजर्भवायरमा अकस्मात माछा मरी सम्बन्धित स्थानीय तहको पशु सेवा शाखामा कार्यरत प्राविधिकबाट सो को उपचार/रोकथामको लागि पत्राचार भएमा सो स्थानमा तुरन्त आपतकालीन सेवा सञ्चालन गरिनेछ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ध्याकुम प्याकेजिङ मेसिनको प्रयोगबाट छडी माछाको प्याकेजिङ्ग गर्नु पर्ने। • आपतकालीन सेवा सञ्चालनको लागि कार्यालयको मत्स्य शाखामा कार्यरत अधिकृतस्तरको कर्मचारीको नेतृत्वमा स्थलगत अनुगमन तथा निरीक्षण टोली खटाइने। • उक्त टोलीले आपतकालीन स्थितिको अध्ययन तथा परीक्षण गर्नु, समस्या पहिचान गरी उक्त समस्यालाई निराकरण गर्न आवश्यक उपचार तथा रोकथामका तरिकाहरू सिफारिस • तोकिएको स्थानमा मत्स्य व्यवसायमा संलग्न रहेका बढी भन्दा बढी कृषकहरूलाई सहभागी गराई निजहरूको जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने गरी आपतकालीन सेवा सञ्चालन गरिनेछ। • उपचार तथा रोकथामको लागि 	<ul style="list-style-type: none"> • आपतकालिन सेवा सञ्चालन विनियोजित बजेट भित्र सञ्चालन गरिनेछ। • विनियोजित बजेट कम भएको अवस्थामा अपुग हुने रकम कृषक स्वयंले ब्यहोर्नु पर्नेछ।

सचिव

६२

६२

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.१८	बाह्य श्रोत केन्द्र स्थापना तथा स्वरोजगार कार्यक्रमहरू	<p>कार्यक्रम लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लास्तरबाट सञ्चालन गर्नु पर्ने ।</p> <p>कार्यक्रमका सहभागीहरू छनोट गर्दा लुम्बिनी मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यालयहरू र स्थानिय निकायका पशु सेवा शाखासंग समन्वय गरी समूह वा सहकारीमा आवद्ध कृषक ।</p> <p>सहभागीहरू कुखुरा पालन व्यवसायमा संलग्न, बैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका युवाहरू, भेटेरिनरी वा कृषि विषय अध्ययन गरेका युवाहरू र पशु पन्छी पालन व्यवसायमा इच्छुक व्यक्ति लाई प्राथमिकता दिएर छनोट गर्न सकिने ।</p> <p>अनुसूचि ३१ बमोजिमको व्यवसायिक ढाँचामा पेश गर्नुपर्ने ।</p>	<p>प्रयोग हुने औषधि तथा रसायनहरू आपतकालीन सेवा सञ्चालन ।</p> <p>स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने:</p> <p>(क) समूह गठन/ परिचालन</p> <p>(ख) खोर निर्माण सुधार</p> <p>(ग) व्यवहारिक कुखुरा पालन तथा हाचरी व्यवस्थापन सम्बन्धि १ दिने तालिम</p> <p>(घ) आहारा</p> <p>(ङ) नश्ल सुधार</p> <p>(च) औषधि तथा खोप</p> <p>(छ) बीमा</p> <p>(ज) क्षमता अभिवृद्धि</p> <p>(झ) अभिलेख व्यवस्थापन</p> <p>(ञ) अनुगमन निरीक्षण तथा प्रतिवेदन ।</p>	<p>वार्षिक बजेटको परिधि भित्र रही कार्य योजना स्वीकृत गरी तालिम सञ्चालन र ग्रामिण तथा स्थानीय जातका चल्ला मा १०० % अनुदानमा वितरण ।</p>
३.१९	आयआर्जनका लागि महिला समूह मार्फत सामूहिक बाखापालन कार्यक्रम कार्यक्रम/ बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	<p>कम्तीमा २० सदस्यीय महिलाको (बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रमको हकमा समूह) समूहमा कम्तीमा १०० वटा माउ बाखा पालेको हुनुपर्ने ।</p> <p>संक्रामक रोग विरुद्ध खोप लगाउनुपर्ने ।</p> <p>वर्षमा २ पटक आन्तरिक तथा बाह्य परीजिबी विरुद्ध ड्रेन्चिङ तथा डिपिड गराउनुपर्ने ।</p>	<p>स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने:</p> <p>(क) खोर निर्माण सुधार, टाट्नो निर्माण गर्ने ।</p> <p>(ख) पशु आहारा (डाले तथा भूईं</p>	७५ प्रतिशत अनुदान ।

६३

(Signature)

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
		<p>मापदण्ड</p> <ul style="list-style-type: none"> पशुहरूको बिमा गर्नुपर्ने। 	<p>घाँस तथा विउ बेर्नेहरू, भिटाभिन, भिनिरल) व्यवस्था गर्ने।</p> <p>(ग) पशु स्वास्थ्य (खोप, परजीवि विरुद्ध औषधि) व्यवस्थापन गर्ने।</p> <p>(घ) क्षमता अभिवृद्धि (तालिम) गर्ने।</p> <p>(ङ) नह्न सुधार गर्ने।</p>	सुमन शर्मा रायमाङ्गी
३.२०	मेला/दिवस/महोत्सव/ प्रदर्शनी/फेस्टीवल व/ प्रदर्शनी/फेस्टीवल प्रवर्द्धन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> मेला/दिवस/महोत्सव/ प्रदर्शनी/फेस्टीवल सरोकारवालाको समन्वयमा सञ्चालन गर्ने। कार्यक्रममा प्रचार प्रसारको लागि चेतनामूलक पोष्टर, पम्पलेट, ब्रोसर छपाई, स्टल सजावट र व्यवस्थापन। पुरस्कार र सम्मान, अन्तरक्रिया गोष्ठी प्राविधिक कार्यपत्र तयारी र प्रस्तुती जस्ता कार्यमा खर्च गर्न सकिने। 	<ul style="list-style-type: none"> मेला/दिवस/महोत्सव/ प्रदर्शनी/फेस्टीवलको लागि सवारी साधन, इन्धन, सजावटका सामग्री, प्रचार प्रसार, छपाई, तुल ब्यानर, पोष्टर, प्रदर्शनको लागि सान्दर्भिक डमी निर्माण, खाजा खर्च। 	वार्षिक बजेटको परिधि भित्र रही कार्ययोजना स्वीकृत गरी खर्च गर्ने।
३.२१	पोषण सुधारको लागि सुझुर/बझुर र स्थानीय कुखुरा पालन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहको समन्वयमा विपन्न समुदाय (दलित, महिला, मुक्त कर्मैया, पिछडा बर्ग, जनजाती र अन्य) मा प्राथमिकता दिई क्षेत्र छनोट गरिने। कुखुरापालनको हकमा कम्तीमा २५ जना कृषकहरूको समूह भएको हुनु पर्ने। कुखुराको हकमा प्रति कृषक ५० वटा ६ हसा हुकाईएको ग्रामीण कुखुराको चल्ला वितरण गरिने छ भने बगुर सुकुकोहकमा कम्तीमा २० जना कृषकहरूको समूह भएको हुनु पर्ने। 	<p>स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने:</p> <p>(क) खोर सुधार वा निर्माण।</p> <p>(ख) पोषण आहारा व्यवस्थापन।</p> <p>(ग) खोप र उपचार।</p> <p>(घ) उच्च नह्नका पाठापाठी तथा चल्ला वितरण।</p> <p>(ङ) तालिम।</p>	<ul style="list-style-type: none"> कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रममा आबद्ध समूहले ७५ प्रतिशत।

६४

सचिव

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.२२	गुईठा व्यवस्थापनका लागि बायोग्यास सहितको भकारी सुधार कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> प्रति कृषक २ वटा पाठापठी कम्तिमा ४ हुकाईएको हुनु पर्ने । गुईठा प्रयोग भएको क्षेत्रलाई प्राथमिकता क्लिकर: टुटवः कम्तिमा २ वटा गाई बैसी पालेको कृषक ५ देखि २५ घरधुरी भएको समूह गठन भएको कलष्टर हुनु पर्ने । भकारी सुधार गर्दा मुत्र संकलन ट्यांक र छाना सहितको मलखाल्डो निर्माण लगायतका कार्य गर्नुपर्ने । कम्तिमा ४ घ.मि.को बायोग्यास प्लान्ट निर्माण गर्नु पर्ने । बायोग्यास प्रविधि निर्माणको लागि अन्य सघ/संस्थाबाट अनुदान प्राप्त गर्न बाधा पर्ने छैन । 	<p>(च) दाना पानीका भाँडा। (छ) परजीवि नियन्त्रण।</p> <ul style="list-style-type: none"> समूह गठन र परिचालन। गोबर ग्यास निर्माण। भकारी सुधार। मलमुत्र व्यवस्थापन। होडिड बोर्ड निर्माण। 	<p>प्रति कृषक परिवार ५० प्रतिशत अनुदान ।</p> <p>भकारी सुधार तथा मलमुत्र व्यवस्थापनमा अधिकतम ४०००० ।, गोबर ग्यास निर्माण अधिकतम ३५००० ।, समूह गठन. परिचालन, होडिड बोर्ड आदिमा अधिकतम ५००० । अनुदान ।</p>
३.२३	दूध प्रशोधन तथा विविधीकरण उद्योगको लागि सहयोग कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> निजी फर्म/डेरी/ दुग्ध सहकारी /कम्पनी हुने गरी तराईमा कम्तिमा दैनिक ४००० ली. र पहाडमा कम्तिमा २००० ली. दुधको कारोबार गरिरहेको हुनुपर्ने । कम्तिमा थप तराईमा दैनिक २००० ली. र पहाडमा दैनिक ५०० ली. दुधको विविधीकरण गर्ने प्रतिबद्धता गर्नुपर्ने । दुध संकलन गर्ने कृषकहरुको buyback guarantee हुनु पर्ने । 	<p>छुर्पी, चिज, खुवा, पनिर, आईस क्रिम लगायत विभिन्न दुधका परिकारहरु तयार गर्न आवश्यक पर्ने मेसिन उपकरण खरिद।</p>	<ul style="list-style-type: none"> सामुदायिको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान। निजीको हकमा ५० प्रतिशत।
३.२४	पशु स्वास्थ्य आकस्मिक सेवा	<ul style="list-style-type: none"> आकस्मिक रुपमा पशुपन्छी तथा मत्स्यको उपचार गर्नु परेमा र कम्तिमा ५ पशु एक्कासी एकै किसिमको संक्रमणबाट बिरामी वा मृत्यु भएमा । विपद देखिएको ठाउँमा स्थलगत उपस्थित भई 	<ul style="list-style-type: none"> खोप, औषधि, उपचार सामग्री/ उपकरण प्रचार प्रसार सामग्री। 	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही प्रचलित नियमानुसार खर्च गर्न सकिने।

६५

सचिव

सचिव

सुमन शर्मा रायमाफरी मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.२५	NVA लुम्बिनीको सहकार्यमा पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। • स्थानीय तह वा सम्बन्धित कार्यालयबाट सहकार्य प्राप्त हुन आएमा। सामुदायिक पशु स्वास्थ्य शिविरको आयोजना गर्ने। • व्यवसायिक पशुपालन भएको क्षेत्रमा वृद्धि गर्न सञ्चालन हुने। • कम्तीमा ४ जना विषय विज्ञ जनशक्ति भएको टोली आवश्यकताका आधारमा परिचालन गर्नु पर्ने। • कार्यक्रम एक दिन सञ्चालन हुने।	औषधि, खोप, उपकरण/सामग्री प्रचार, प्रसार, यातायात तथा व्यवस्थापन खर्च।	स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही खर्च गर्न सक्ने।
३.२६	स्थानीय जातका माछाहरूको संकलन	• स्थानीय जातका माछाहरूको अध्ययन, सर्वेक्षण तथा संकलन गर्ने। • प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने।	नदिनाला, प्राकृतिक ताल/तलैया, घोल एवं सिम क्षेत्रमा पाइने स्थानिय जातको माछाहरूको अध्ययन, सर्वेक्षण एवं संकलन। • माछा संकलनका लागि चोतल, रसायन, ब्यालेन्स, जाल लगायतका सामग्री खरिद। • माछा संकलनका लागि जनशक्ति परिचालन।	स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही कार्यालयले कार्ययोजना स्वीकृत गरी खर्च गर्न सक्ने।
३.२७	ग्रामिण पर्यटन प्रवर्द्धन (होम स्टे/फार्म स्टे) भएका क्षेत्रमा ग्रामिण प्रवर्द्धन कुखुरा कार्यक्रम	• होम स्टे संचालन भएका जिल्लाहरूमा सञ्चालन गर्न सकिने। • स्थान तथा सहभागीहरू छनोट गर्दा मन्त्रालय मातहतका कार्यालयहरूसँग समन्वय गरी छनोट गर्ने। • गत आ. व. मा सो कार्यक्रम सञ्चालन भएका स्थानहरू नदोहोरिने गरी छनोट गर्नुपर्ने। • समूह गठन गर्दा होम स्टे वा फार्म स्टे बरिपरिका कम्तीमा १५ जना किसानहरू छनोट गरी समूह गठन गर्नुपर्ने।	स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: (क) समूह गठन/परिचालन। (ख) खोर निर्माण सुधार। (ग) स्थलगत कुखुरा पालन तालिम। (घ) आहारा, नस्र सुधार, औषधि	७५ प्रतिशत अनुदान।

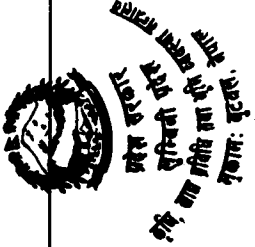
६६

(Signature)

(Signature)

सचिव

सुमन शर्मा रायमागी मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.२८	गरिवी निवारण तथा खाद्य सुरक्षाका लागि Dual Purpose (बहु उद्देशिय) कुखुरा पालन कार्यक्रम	 <p>सहभागी तथा स्थान छनोट गर्दा मन्त्रालय मातहतका कार्यालयहरू र स्थानिय तहसंग समन्वय गरी छनोट गर्ने ।</p> <p>सहभागी संख्या छनोट गर्दा आर्थिक अवस्था न्यून भएका, दलित, जनजाती, सिमान्तकृत तथा एकल महिलाहरूलाई प्राथमिकता दिई छनोट गर्न सकिने ।</p> <p>समूह गठन गर्दा कम्तिमा १५ जना किसानहरू छनोट गरी समूह गठन गर्नु पर्ने ।</p>	<p>तथा खोप, विमा, क्षमता अभिवृद्धि, अभिलेख व्यवस्थापन अनुसूची ३२ अनुसार गर्ने ।</p> <p>(ङ) अनुगमन निरिक्षण तथा प्रतिवेदन ।</p> <p>स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने:</p> <p>(क) समूह गठन/परिचालन ।</p> <p>(ख) खोर निर्माण सुधार ।</p> <p>(ग) स्थलगत कुखुरा पालन तालिम ।</p> <p>(घ) आहारा, नस्र सुधार, औषधि तथा खोप, विमा, क्षमता अभिवृद्धि, अभिलेख व्यवस्थापन अनुसूची ३२ अनुसार गर्ने, र अनुगमन निरिक्षण तथा प्रतिवेदन ।</p>	७५ प्रतिशत अनुदान ।
३.२९	सामुदायिक पशु प्रजनन केन्द्र स्थापना वा बोका खरिद हेरालु व्यवस्थापन	<p>उन्नत/शुद्ध नस्रको बोका खरिद गर्दा सरकारी स्रोत केन्द्र वा सरकारी अभिलेखिकरणमा अभिलेख भएका ब्यवसायिक फर्मबाट खरिद गर्न सकिने ।</p> <p>कार्यालयले सामुदायिक पशु प्रजनन केन्द्र मार्फत सेवा दिन सक्नेछ र सेवाको अभिलेख राख्नुपर्ने ।</p> <p>कुनै कारणबस खरिद गरिएको बोका प्रजनन कार्यको लागि अयोग्य ठहरिएमा वा कलिड गर्नुपर्ने भएमा कार्यालयले परिस्थिति बमोजिम निर्णय गर्न</p>	<p>उन्नत/शुद्ध नस्र जातको प्रजनयोग्य बोका खरिद</p> <p>आहार ब्यवस्थापन</p> <p>हेरालु ब्यवस्थापन</p> <p>खोर निर्माण</p> <p>अन्य आवश्यक मेसिनरी खरिद तथा ब्यवस्थापन</p> <p>औषधि तथा खोप</p>	<p>स्वीकृत बजेटको परिधीभीत्र रही कार्यक्रम सञ्चालन</p> <p>हेरालु (अदक्ष कामदार) हकमा पारिश्रमिक को ब्यवस्था गरी कार्यक्रम सञ्चालन ।</p>

सचिव

६७

सचिव

सचिव

सुगन शर्मा रायमागी

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
		सक्नेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> बीमा 	<p>सुगन शर्मा रायमागी</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने।
३.३०	कार्यालय परिसरमा आधुनिक प्रविधि प्रदर्शन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले कार्यालय परिसरमा रहेको आधारमा बाली/वस्तु प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने। कार्यालयले प्रविधिको उद्देश्य स्पष्ट किटान हुने गरी कार्यालयले निर्णय गरी सञ्चालन गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदर्शन गरिएको प्रविधिको विषय वस्तुको बारेमा जानकारी दिने । कार्यालयले प्राविधिक प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरण गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत बजेटको परिधीभीत्र रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
३.३१	बंगुरमा कृत्रिम गर्भधान प्रविधि प्रदर्शन	<ul style="list-style-type: none"> न्यूनतम २५ वटा प्रजनन योग्य उन्नत बंगुर पालन गरेको फार्म हुनुपर्ने । बंगुरको स्रोत केन्द्रको रुपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रतिवद्धता पेश गर्नु पर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले प्राविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी उपयुक्त ब्यवासायिक बंगुरफार्म छनोट गर्ने । कार्यालयले प्राविधिक कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। 	
३.३२	आवश्यकतामा आधारित कृषि/पशुपन्छी विकास सहयोग कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> मन्त्रालय वा निर्देशनालयबाट अनुगमनको क्रममा कृषकको माग उपयुक्त देखी अनुगमनकर्ताबाट लेखी आएको खण्डमा कृषकहरुको सामान्य आवश्यकता पुरा हुने खालका वस्तुगत/प्रविधिगत सहयोग उपलब्ध गराउन सकिने। मन्त्रालय वा मातहतका निकायबाट विगत दुई आ.व.मा कुनै किसिमको अनुदान नलिएको हुनुपर्ने। कृषकले अनुगमनकर्तालाई स्थलगत रूपमा निवेदन दिनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> अनुगमनकर्ताबाट कार्यालयमा प्राप्त कृषकको निवेदन र आवश्यक कागजात जाँचबुझ गरी कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरणमा सहयोग हुने यन्त्र, उपकरण तथा अन्य सामग्रीहरु कार्यालयले उपलब्ध गराउन सक्नेछ। 	<ul style="list-style-type: none"> प्रति कृषक अधिकतम रु ५० हजारसम्मको वस्तुगत सहयोग कार्यालयले खरिद गरी उपलब्ध गराउन सक्नेछ।
३.३३	मागमा आधारित व्यवसायिक	<ul style="list-style-type: none"> विगत ३ बर्ष भित्र १ लाख भन्दा बढी अनुदान प्राप्त गरेको अनुदानप्राहिहरु यस कार्यक्रममा 	<ul style="list-style-type: none"> पशुपन्छीजन्य पदार्थको उत्पादन, उत्पादकत्व बृद्धि, बजारीकरण, प्रशोधन 	<ul style="list-style-type: none"> समुह, सहकारी, सामुदायिक पूर्वाधार निर्माण, नशको हकमा

सचिव

६६

सचिव

शर्मा रायलामाकी मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)																											
	कृषिपशुपन्धी / विकास कार्यक्रम	<p>समावेश गरिने छैन।</p> <ul style="list-style-type: none"> देहायका पशु/वस्तुमा तपशिल बमोजिमकोरस हरका पशु/वस्तुमा न्यूनतम मापदण्ड पुरा गर्ने गरी मासिक बढी गर्ने तल दिइएको मापदण्ड यस अघि नै पूरा भएको सकेको भए कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात् १० प्रतिशत संख्या बृद्धि हुनुपर्ने। प्रमाणित विपद् प्रभावित कृषकहरूलाई प्राथमिकता दिइने। <table border="1"> <thead> <tr> <th>पशु/वस्तु</th> <th>तराई</th> <th>पहाड</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>भेडा माउ</td> <td>१५</td> <td>१५</td> </tr> <tr> <td>बाखा माउ</td> <td>१५</td> <td>१५</td> </tr> <tr> <td>गाई माउ</td> <td>५</td> <td>५</td> </tr> <tr> <td>भैसी माउ</td> <td>५</td> <td>३</td> </tr> <tr> <td>बंगुर माउ</td> <td>१५</td> <td>१०</td> </tr> <tr> <td>कालिज माउ/ कुखुरामाउ</td> <td>५००</td> <td>३००</td> </tr> <tr> <td>दुध ब्रिविधिकरण (लि.)</td> <td>३००</td> <td>२००</td> </tr> <tr> <td>मासु ्रशोधन (प्रति दिन के.बि.)</td> <td>१००</td> <td>५०</td> </tr> </tbody> </table>	पशु/वस्तु	तराई	पहाड	भेडा माउ	१५	१५	बाखा माउ	१५	१५	गाई माउ	५	५	भैसी माउ	५	३	बंगुर माउ	१५	१०	कालिज माउ/ कुखुरामाउ	५००	३००	दुध ब्रिविधिकरण (लि.)	३००	२००	मासु ्रशोधन (प्रति दिन के.बि.)	१००	५०	<p>तथा विविधीकरणमा टेवा पुग्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> भने ७५ प्रतिशत अनुदान। निजी पूर्वाधारको हकमा ५० प्रतिशत। यन्त्र उपकरण/ अन्य सामग्रीहरूको हकमा ५० प्रतिशत। प्रति आयोजना बढीमा रू २ लाख अनुदान।
पशु/वस्तु	तराई	पहाड																													
भेडा माउ	१५	१५																													
बाखा माउ	१५	१५																													
गाई माउ	५	५																													
भैसी माउ	५	३																													
बंगुर माउ	१५	१०																													
कालिज माउ/ कुखुरामाउ	५००	३००																													
दुध ब्रिविधिकरण (लि.)	३००	२००																													
मासु ्रशोधन (प्रति दिन के.बि.)	१००	५०																													
३.३४	बाली बस्तु विशेष प्रवर्द्धन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> पशुपन्धी तोकिएको कार्यक्रमको हकमा सोही अनुसार २ पशुपन्धी नतोकिएको हकमा तपसिलको सूचि अनुसार कार्यालयले प्राथमिकता प्राप्त पशुपन्धी मध्ये बढीमा २ बटा पशुपन्धी तोकिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। निजी फार्म/समुह/सहकारी/समिति/कम्पनीले देहायका पशुपन्धी/वस्तुहरूमा तपशिल 	<p>छनोट भएका फार्म/उद्यमी कृषकले कार्ययोजना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्नुपर्ने:-</p> <p>(क) खोर/गोठ निर्माण/सुधार</p> <p>(ख) मेसिनरी औजार</p> <p>(ग) पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा</p>	<p>स्वीकृत कार्ययोजनामा:</p> <ul style="list-style-type: none"> समुह, सहकारी, सामुदायिक पूर्वाधार निर्माण, नहरको हकमा ७५ प्रतिशत। निजी पूर्वाधारको हकमा ५० प्रतिशत। यन्त्र उपकरण/ अन्य 																											

सचिव

६९

६९

६९

[Handwritten signature]

सुमन शर्मा रावलमाफ्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)																																																																								
३.३५	व्यवसायिक पशुपन्धी फर्म स्थापना/ सुदुर्डीकरण कार्यक्रम	बमोजिमको न्यूनतम मापदण्ड पुगेकाले गर्नुपर्ने:	<p>(घ) नक्ष सुधार</p> <p>(ङ) औषधि तथा खोप, परजिवी नियन्त्रण</p> <p>(च) क्षमता अभिवृद्ध</p> <p>(छ) जैविक सुरक्षा</p> <p>(ज) बजारीकरण</p> <p>(झ) पोखरी निर्माण/सुधार</p>	<p>सामग्रीहरूको हकमा ५० प्रतिशत। सुमन शर्मा रावलमाफ्री</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रति आयोजना बढीमा ख्यात्री लाख अनुदान। 																																																																								
		<p>वस्तु</p> <table border="1"> <tr> <td>बाखा माउ</td> <td>तराई/१०</td> <td>२५</td> <td>५०</td> <td>१५</td> <td>१०</td> <td>१०</td> <td>२००</td> </tr> <tr> <td>भेडा माउ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>गाई माउ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>भैसी माउ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>बंगुर माउ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>कालिज लोकल/ कुखुरा माउ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>होस माउ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>बट्टाई</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>जलाशय माछा (हे.)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> विगत ३ वर्ष भित्र बाखा, माछा, बंगुरको हकमा १ लाख र गाई वा भैसीको हकमा २ लाख भन्दा बढी अनुदान प्राप्त गरेको अनुदानग्राहीहरू यस कार्यक्रममा समावेश गरिने छैन। कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात् १० प्रतिशत क्षमता/संख्या बृद्धि हुनुपर्ने। विगतका ३ वर्षसम्म उही प्रकृतिको कार्यका लागि कुनै पनि संघ/संस्थाबाट ३ लाख भन्दा बढी अनुदान नलिएको हुनुपर्ने। देहायका पशु/वस्तुमा तपशिल बमोजिमको न्यूनतम मापदण्ड पुरा गर्ने गरी माग गर्नुपर्ने: <table border="1"> <tr> <td>पशु/वस्तु</td> <td>न्यूनतम पशु संख्या</td> <td>सम्पन्न पश्चात् हुनुपर्ने</td> </tr> </table>	बाखा माउ	तराई/१०	२५	५०	१५	१०	१०	२००	भेडा माउ								गाई माउ								भैसी माउ								बंगुर माउ								कालिज लोकल/ कुखुरा माउ								होस माउ								बट्टाई								जलाशय माछा (हे.)								पशु/वस्तु	न्यूनतम पशु संख्या
बाखा माउ	तराई/१०	२५	५०	१५	१०	१०	२००																																																																					
भेडा माउ																																																																												
गाई माउ																																																																												
भैसी माउ																																																																												
बंगुर माउ																																																																												
कालिज लोकल/ कुखुरा माउ																																																																												
होस माउ																																																																												
बट्टाई																																																																												
जलाशय माछा (हे.)																																																																												
पशु/वस्तु	न्यूनतम पशु संख्या	सम्पन्न पश्चात् हुनुपर्ने																																																																										

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)																		
३.३६	पशु स्वास्थ्य शिविर	<table border="1"> <tr> <td>बाबा माउ</td> <td>२५</td> <td>४०</td> </tr> <tr> <td>गाई माउ</td> <td>१५</td> <td>२०</td> </tr> <tr> <td>भैसी माउ</td> <td>१५</td> <td>२०</td> </tr> <tr> <td>गाई र भैसी</td> <td>२०</td> <td>२५</td> </tr> <tr> <td>माछा</td> <td>२ हे.</td> <td>३ हे.</td> </tr> <tr> <td>बंगुर माउ</td> <td>१५</td> <td>२५</td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिले बजेटको परिधिभित्र रही वस्तुको लक्ष्य संख्या निर्धारण गर्नुपर्ने। पशुको बीमा अनिवार्य गरेको हुनुपर्ने। 	बाबा माउ	२५	४०	गाई माउ	१५	२०	भैसी माउ	१५	२०	गाई र भैसी	२०	२५	माछा	२ हे.	३ हे.	बंगुर माउ	१५	२५	<p>आहारा</p> <p>नस सुधार (बोका वा बाबा वा कु.ग.) तथा दुबानी औषधि तथा खोप क्षमता अभिवृद्धि बीमा तथा जैविक सुरक्षा पशुपन्छी तथा मत्स्यजन्य पदार्थको उत्पादन, उत्पादकत्व बजारीकरण, प्रशोधन विविधीकरणमा टेवा पुग्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।</p> <ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत लागत अनुमान बमोजिम औषधि उपचार, खोप, परिजिवी नियन्त्रण, गर्भ परिक्षण, प्रजनन विकृती उपचार आदी। 	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही औषधि तथा खोप खरिद, प्रचार प्रसार, आदीमा खर्च गर्न सकिनेछ।
बाबा माउ	२५	४०																				
गाई माउ	१५	२०																				
भैसी माउ	१५	२०																				
गाई र भैसी	२०	२५																				
माछा	२ हे.	३ हे.																				
बंगुर माउ	१५	२५																				
३.३७	समस्यामा आधारित स्थलगत तालीम	<ul style="list-style-type: none"> पशुपन्छी तथा मत्स्यपालन तर्फ कृषकस्तरमा समस्या आई कार्यालयमा समस्या पहिचान, उपचार तथा रोकथामको लागि आवेदन पेश भएमा वा अनुगमनको सिलसिलामा आवश्यकता महसुस भएमा सम्बन्धित स्थानको वरपरका कम्तिमा १५ जना कृषकहरुको उपस्थितीमा १ दिने स्थलगत तालिम सञ्चालन गरिनेछ। 	<ul style="list-style-type: none"> समस्या पहिचान, उपचार तथा रोकथाम सम्बन्धी ब्यहवारिक परिक्षण तथा प्रशिक्षण। प्रशिक्षण, औषधि, खोप तथा रसायन, ईन्धन आदि खरिद। 	<ul style="list-style-type: none"> प्रति स्थलगत तालिममा रु २० हजार खर्च गर्न सकिनेछ। 																		
३.३८	माछामारी जिविकोपार्जन गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> नदिनाला, ताल तलैया लगायत प्राकृतिक जलाशयमा माछामारी जिविकोपार्जन गर्ने समुदाय (माझी, बोटे, 	<ul style="list-style-type: none"> समूह गठन पुनर्गठन/ जल तथा जलीय जीव 	<ul style="list-style-type: none"> वार्षिक स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रहि कार्ययोजना स्वीकृत गरी 																		

सचिव

७१

सचिव

रायमातेकी
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
	समुदायका लागि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	 <p>मापदण्ड दनुवार, सोनाहा, थारु, केवट, दलित, उत्पिया आदि। • न्यूनतम १० घर परिवार माछामारीकृषिविकासको शीघ्र प्रविधि तथा प्रकाश: ई.पू. २०२०</p>	<p>संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि १ दिने तालिम।</p> <ul style="list-style-type: none"> • माछा मार्न प्रयोग गरिने साधन, सुरक्षा सम्बन्धि साधनहरु वितरण। • माछा प्रवर्धनको लागी भुरा छाड्ने कार्यक्रम। • जनचेतनामुलक होडिङ्ग बोर्ड, पोष्टर पम्पलेट आदि प्रकाशन तथा वितरण। 	<p>कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुमै शर्मा</p>
३.३९	कुखुरा विकास फार्म नजिकको स्थानमा कालिज तथा नविनतम जातका पन्छीहरुको लागि रिसर्च सेन्टर तथा श्रोत केन्द्र सहयोग कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> • कुखुरा विकास फार्म/कार्यालयले प्राविधिक अध्ययन पश्चात कार्यालयको निगरानी, अध्ययन तथा रिसर्चकार्यका लागि सहज हुने गरी उपयुक्त स्थानमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि तोकिएको स्थानीय तह/जिल्ला लक्षित गरी कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सूचना गर्नुपर्ने। • श्रोत केन्द्र स्थापनाको लागि आवश्यक जग्गा (कम्तिमा १० कट्टा) आफ्नै वा भाडामा (कम्तिमा १० वर्षको करारनामा भएको) हुनुपर्ने। • प्रस्तावकले प्रस्ताव पेश गर्दा कम्तिमा ३ वर्षसम्मको अनुसन्धान कार्यमा सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता पत्र पेश गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> • प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले क्षेत्र तोक्री सूचना प्रकाशन गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। • चल्ला खरिद • भौतिक संरचना निर्माण • आहार ब्यवस्थापन • औषधी उपचार खोप • बजारीकरण • जैविक सुरक्षा • अनुसन्धानमुलक क्रियाकलापहरु। 	<ul style="list-style-type: none"> • ७५% अनुदान दिने।
३.४०	कालिज फार्म सुदृढिकरण कार्यक्रम स्थानीय	<ul style="list-style-type: none"> • कम्तीमा २०० गोटा कालिज पालन गरेको हुनुपर्ने। • कार्यालयले प्राविधिक अध्ययन पश्चात उपयुक्त स्थानमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि तोकिएको 	<ul style="list-style-type: none"> • खोर व्यवस्थापन, • आहारा व्यवस्थापन, • स्वास्थ्य उपचार तथा खोप 	<ul style="list-style-type: none"> • ७५% अनुदान वा ढढीमा रू १० लाख।

७२

अभिनेता

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
	कुछुरा/कालिज श्रोत केन्द्र स्थापनामा सहयोग/कालिज पालन प्रवर्धन कार्यक्रम	स्थानीय तह/जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। श्रोत केन्द्र स्थापनाको लागि आवश्यक आगारा खोज्न वा भाडामा (कम्तिमा ५ वर्षको करारनामा) लिएको हुनुपर्ने। प्रस्तावकले प्रस्ताव पेश गर्दा कम्तीमा ३ वर्षसम्म निरन्तर पालन गर्ने प्रतिबद्धता पत्र पेश गर्नुपर्नेछ।	सेवा, ह्याचरी व्यवस्थापन, अभिलेखिकरण, अध्ययन अनुसन्धान, जैविक सुरक्षा लगायतका विषयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।	सुमन शर्मा रायमाग्गी मन्त्री
३.४१	प्राङ्गारिक मल प्रशोधन मेशिनमा सहयोग/गोबर प्रशोधन मेशिनमा सहयोग	गौशाला/फर्म/कम्पनी/समुह/सहकारी/समिति मध्ये कार्यालयले उपयुक्त स्थान पहिचान गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। कम्तिमा भैँसी/गाई १०० वा भेडा/बाख्रा ५०० वटा पालन गरेको हुनुपर्ने।	गोबर प्रशोधन मेशिन, प्राङ्गारिक मल प्रशोधन मेशिनमा खरिद तथा सञ्चालन, प्राङ्गारिक मलको उत्पादन तथा बजारीकरण।	कार्यालयले प्रविधि प्रदर्शनीको रूपमा सञ्चालन गर्ने।
३.४२	बर्डप्लु नियन्त्रण तथा राहत	बर्डप्लुको जोखिम क्षेत्र सीमाना जोडिएका जिल्लाहरू शंकास्पद बर्डप्लु देखिएको क्षेत्र प्रयोगशालाबाट प्रमाणित बर्डप्लु संक्रमित क्षेत्र।	नियमित तथा आकस्मिक सर्भिलेन्स तथा अनुगमन जनचेतनाका लागि प्रकाशन तथा वितरण सरोकारवालाहरूसँगको समन्वय तथा अन्तरकृया सम्बन्धित पक्षलाई क्षतिपूर्ति/राहत वितरण	राहत/क्षतिपूर्तिको हकमा संघीय सरकारको प्रचलित नियमानुसार अन्य कृयाकलापको हकमा कार्यालयको कार्ययोजना अनुसार
३.४३	मत्स्य ह्याचरीका लागि स्क्यानर सहयोग कार्यक्रम	दर्तावाल मत्स्य ह्याचरी हुनुपर्ने, शुद्ध नक्षको पिट टयाङ्ग लगाएको माउ माछा पालन गरेको हुनु पर्ने, भुरा उत्पादन तथा विक्रि वितरण गरेको हुनु पर्ने, शुद्ध नक्षको माउ माछा रहेको मत्स्य सरकारी	टयाग अनुसारको स्क्यानर (टयाग रिडर) खरिद।	प्रति स्क्यानर: रु एक लाख अनुदान।

सचिव

७३

७३

७३

५५

सुमन शर्मा रायमाजी

सुमन शर्मा रायमाजी

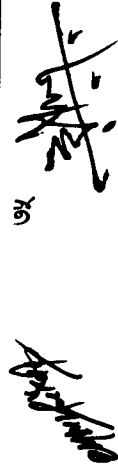
क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	संचालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.४४	मत्स्य सम्बन्धी कृषक सहयोग कार्यक्रम	निकायबाट प्रमाणित कागजात पेश गर्नु पर्ने। • मत्स्य पालन सम्बन्धि अनुभव भएको इच्छुकहरुलाई आवेदक हुन सक्ने। • मत्स्य सम्बन्धि नविनतम प्रविधिमा आधारित सुझाव सहयोग हुनुपर्ने। • बैदेशिक रोजगारबाट फर्केका वा अनुभवीलाई प्राथमिकता दिने।	संस्थाको निकायमा गई मत्स्य सम्बन्धि कार्यकारण तालिम लिने, तालिम पश्चात प्राप्त ज्ञानको प्रयोग गरेको हुनु पर्ने।	• प्रचलित नर्स अनुसार दैनिक भ्रमणीय भत्ता तथा यातायात खर्च उपलब्ध गराउने।
३.४५	छुर्पी तथा विजको लेबलिङ तथा प्याकिङ्ग कार्यक्रम	• इच्छुक प्रस्तावकसँग साझेदारी गर्ने। • विगत ३ वर्ष देखि छुर्पी वा विज उत्पादन गरेको हुनुपर्ने। • वार्षिक २०००००० र मे. टन छुर्पी वा विज उत्पादन गरेको हुनुपर्ने। • नियात गरी राखेकोलाई प्राथमिकता दिने। • दर्ता भएको संस्था हुनुपर्ने।	• सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्ने। • छुर्पी तथा विजका प्याकेजिङ तथा लेबलिङका लागि सामग्री खरिद। • बजारिकरण प्रवर्द्धन क्रियाकलाप।	• ७५ % अनुदान।
३.४६	जिल्ला दुग्ध सहकारी संघको क्षमता विकास/सहयोग कार्यक्रम	• सक्रिय जिल्ला दुग्ध सहकारी संघहरुको समन्वयमा भौतिक सामग्री सहयोग, • संघको माग अनुसार तालिम/ भ्रमण लगायत क्षमता अभिवृद्धि कार्य गर्नुपर्ने।	• भौतिक सामग्री सहयोग • तालिम/भ्रमण	• वार्षिक स्वीकृत बजेट अनुसार स्टीमेट स्वीकृत गरी खर्च गर्न सकिने।
३.४७	पशुपन्छी तथा मत्स्य स्रोत केन्द्र स्थापना	• कार्यालयले उच्च सम्भावित बाली बस्तु छनोट गरी कार्यालयको प्राविधिक कार्यदलले पहिचान गरेको उपयुक्त स्थानमा सञ्चालन गर्ने। • बाह्र महिना हरियो घाँस उपलब्ध हुन सक्ने। • पशु प्रजनन मापदण्ड अनुसारको प्रजनन, स्वास्थ्य, पोषण, उत्पादन तथा बिक्रि वितरण, अभिलेख राख्नु	• स्थान र कृषकको छनोट प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा कार्यालयले निम्नानुसारका कार्य गर्ने: (अ) गोठ निर्माण सुधार (आ) भेसिनरी औजार (अ) घाँस उत्पादन	• नल्ल तथा पूर्वाधार निर्माणमा ७५ प्रतिशत। • यन्त्र उपकरण, उत्पादन सामग्रीमा ५० प्रतिशत अनुदान। (नल्ल सुधारमा बढिमा ४० प्रतिशत खर्च गर्न सकिने।)

७४

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	सापेक्ष	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
३.४८	मत्स्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम	<p>पने।</p> <ul style="list-style-type: none"> कन्तिमा ५ वर्षसम्म निरन्तरताको प्रतिवद्धता गर्ने। कार्यालयले छनोट गरेको उपयुक्त स्थानमा ग्राहक सञ्चालन गर्ने। 	<p>(ट) नक्ष सुधार</p> <p>(ठ) औषधि तथा खोप</p> <p>(ड) क्षमता अभिवृद्धि</p> <p>(ढ) जैविक सुरक्षा।</p> <p>पोखरी निर्माण</p> <ul style="list-style-type: none"> उत्पादन सामग्री क्षमता विकास 	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत अनुदान
३.४९	गौशालामा आयमुलक कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> संस्थागत रूपमा स्थानीयस्तरमा सामुदायिक पशुहरूको उद्धार तथा संरक्षण गर्ने उद्देश्यले सञ्चालन भएका गौशालामा कम्तिमा २५ गाई पालेको हुनु पर्ने। स्थानीय तहको समन्वयमा गौशाला संचालक वा व्यवस्थापन समिति मार्फत सञ्चालन गर्ने। 	<p>(क) गहुँत/गोबरको विविधिकरण प्रशोधन तथा बजारीकरणका लागि उपकरण/सामग्री खरिद</p> <p>(ख) ट्रस निर्माण तथा भकारी व्यवस्थापन</p> <p>(ग) गोठेमल/ भर्मिकम्पोष्ट उत्पादन</p> <p>(घ) खानेपानी व्यवस्थापन।</p> <p>(ङ) दुध विविधिकरण।</p> <p>(च) गोबर ग्याँस निर्माण।</p> <ul style="list-style-type: none"> अन्य नविनतम प्रविधि र उपकरणहरू। 	<ul style="list-style-type: none"> ८५ प्रतिशत वा अधिकतम रु. १० लाख।
३.५०	लागत साझेदारीमा तोकिएको विशेष क्षेत्र लक्षित कार्यक्रम (अन्य कार्यक्रम)	<ul style="list-style-type: none"> तोकिएको स्थानमा तोकिएको साझेदारी निकाय वा स्थानीय तहसंग सहकार्य गर्ने। कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थानीय तहको लागतको स्रोत सुनिश्चिता हुनुपर्ने। कार्यक्रममा तोकिएको बाली वा बस्तुको प्रवर्द्धन हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय तहको समन्वयमा र कार्यालयको प्राविधिक संभाव्यताको आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने क्षेत्र छनोट गरिनेछ। लक्षित कार्यक्रमको विषय 	<ul style="list-style-type: none"> सादायिक पूर्वाधार, बीउ बिजन तथा बीडमा ७५ प्रतिशत। निजी पूर्वाधार तथा अन्य सामग्रीमा ५० प्रतिशत।

७५

सचिव

सुमन शर्मा रायलामाजी
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा एकम/प्रतिशत)
३.५.१	कृषि तथा पशु विषय अध्येयन गरेका युवाहरूका लागि उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम	<p>मापदण्ड</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यालयले सूचना आह्वान गरी प्रस्ताव माग गर्ने। कृषि तथा पशुपन्छी विषय लिई जेटिए देखि विद्यावारिधीसम्म अध्ययन गरेका युवाहरूले प्रस्ताव पेश गर्ने। ४० वर्ष ननाघेको, सरकारी वा गैरसरकारी जागिर नभएको, आफ्नै जग्गा भएको वा कम्तीमा १० वर्ष लिज भएको। 	<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू</p> <p>बस्तुसंग सम्बन्धित त्रिपक्षीय (स्थानीय तह, समुदाय र कार्यालय) सहभागितामा कार्ययोजना गराई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्ययोजना अनुसार क्रियाकलापहरू कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्रको उत्पादनमुखी क्रियाकलापहरू 	<ul style="list-style-type: none"> सादायिक पूर्वाधार, बीउ बिजन तथा ब्रीडमा ७५ प्रतिशत। निजी पूर्वाधार तथा अन्य सामग्रीमा ५० प्रतिशत।

सयिव

सुमन शर्मा

सयिव

सयिव

५ (ग) प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान (उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम)

यस कार्यक्रममा सहभागी हुन कार्यालयले १ महिनाको सूचना अवधि दिई कृषि कार्याक्रममा सहभागी हुन आह्वान गर्नुपर्ने। यस कार्यक्रम प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको कार्यक्षेत्र बाहिरका कृषकलाई सहभागी गराइनेछ। यस कार्यक्रममा सहभागी हुन सक्नेछ।

सुमन शर्मा रायमान्छी

मन्त्री

सि. न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू	प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रोत्साहन रकम रु.												
१.	चैते धान/ बसन्तै मकै/मुङ्ग /सूर्यमुखी/ बर्षे आलुमा प्रोत्साहन सहयोग) (क्षेत्रफलका आधारमा)	<ul style="list-style-type: none"> बाली चैते धान (हे.) बसन्तै मकै (तराइ मात्र हे.) मुङ्ग (हे.) सूर्यमुखी (हे.) बर्षे आलु (हे.) 	<ul style="list-style-type: none"> जग्गा भाडाको सम्झौता पत्रको प्रतिलिपि, खेती गरिएको विवरण जिल्ला स्थित कृषि हेर्ने कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तहको खेत निरीक्षण सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन, स्थानीय तह वा वडाको सिफारिस, नागरिकताको प्रतिलिपि, स्थायी लेखा नं. आवेदकको बैंक खाता नं. संस्था दर्ताको प्रमाणपत्र प्रतिलिपि (संस्थाको हकमा) करचुक्ता (संस्था वा फर्म वा कम्पनीको लागि) आवेदकले पुनः उक्त रकम लिन गत बाली वा वर्षको प्रमाणित उत्पादन, उपभोग तथा विक्री अभिलेख । 	<table border="1"> <tr> <td>बाली</td> <td>प्रति हे. उत्पादन प्रवर्द्धन सहयोग रु</td> </tr> <tr> <td>चैते धान</td> <td>५०००</td> </tr> <tr> <td>बसन्तै मकै</td> <td>६०००</td> </tr> <tr> <td>मुङ्ग</td> <td>६०००</td> </tr> <tr> <td>सूर्यमुखी</td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>बर्षे आलु</td> <td>१२०००</td> </tr> </table> <p>(कृषकलाई बैंक मार्फत भुक्तानी हुने)</p>	बाली	प्रति हे. उत्पादन प्रवर्द्धन सहयोग रु	चैते धान	५०००	बसन्तै मकै	६०००	मुङ्ग	६०००	सूर्यमुखी	१००००	बर्षे आलु	१२०००
बाली	प्रति हे. उत्पादन प्रवर्द्धन सहयोग रु															
चैते धान	५०००															
बसन्तै मकै	६०००															
मुङ्ग	६०००															
सूर्यमुखी	१००००															
बर्षे आलु	१२०००															

(Signature)
सचिव

(Signature)

(Signature)

(Signature)

सि. न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू	प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रोत्साहन सुझावहरू र सयममाली मन्त्री
		<ul style="list-style-type: none"> सामुहिक वा क्लष्टरमा समेत सहभागी हुन सक्नेछन्। 		
		<p>खाद्यान्न, दलहन वा तेलहन वा आलु वा तरकारीको उत्पादन गर्ने।</p> <p>स्वदेशमा नै विकास भई सूचीकृत भएका जातहरूमा मात्र यस्तो उत्पादन प्रवर्द्धन उपलब्ध गराइने।</p> <p>तरकारी बालीको हकमा थोरै परिमाणले पनि ठूलो क्षेत्रमा प्रभाव पार्ने भएकोले तोकिएको अनुसार सानो परिमाण दिन सकिने।</p> <p>कृषक/कृषक समूह/सहकारी/कम्पनीले श्रोत बीउ उत्पादन गरी प्रमाणीकरण गरेको हुनुपर्ने।</p> <p>उन्नत बीउको हकमा कृषक/कृषक समूह/सहकारीले उन्नत बीउ उत्पादन गरी ट्यागिङ गरेको हुनुपर्ने।</p> <p>कृषक वा कम्पनीको आफ्नै फार्म वा जग्गामा उत्पादन भएको हुनुपर्ने।</p> <p>समूह/सहकारी/कम्पनीमा आवद्ध भएको कृषकहरू यस कार्यक्रममा सहभागी हुन योग्य हुनेछन्।</p> <p>बीउको हकमा गत आर्थिक वर्षको रेकर्डलाई समेत आधार मान्न सकिनेछ।</p>	<p>जग्गा धनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपि</p> <ul style="list-style-type: none"> बाली निरीक्षण प्रतिवेदन नागरिकताको प्रतिलिपि बीउ बेचबिखनमा संलग्न संस्थाको कारोबार अनुमतिपत्र स्रोत/मुल/प्रमाणित/लेवल बीउ खरिदको बील, मायता प्राप्त प्रयोगशालाबाट बीउ परीक्षण तथा प्रमाणीकरण गरेको प्रतिवेदन तथा प्रमाणहरू, समूह/सहकारी/कम्पनीले सदस्यहरू वा आफ्ना कृषकहरूबाट बीउ खरिद गरेको अभिलेख, सहकारीले आफैँ बिक्री वितरण गर्ने भए बिक्री अभिलेख र थोक बिक्री गर्ने भए समझौताको प्रतिलिपि वा बिक्री गरेको पसलको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण, बीउ व्यवसायी वा संस्था वा कम्पनीबाट लिएको भुक्तानीको 	<ul style="list-style-type: none"> उन्नत बीउ रु. ७/-, स्रोत/मुल/लेवल/प्रमाणित बीउ रु. १०/-, मूला, रायो काउलीको हकमा रु. १००/- प्याजको हकमा रु. २५०/-, हाइब्रीड गोलभेंडाको बीउको हकमा रु. १५०००/- बीउ आलुको हकमा रु. १०/- पि वि. एस आलु प्रति दाना रु. १५/- केराउ/चना बोडी सिमी दलहन तेलहन बीउ रु. ३०/-, हाइब्रीड धान/मकै बीउको हकमा रु. ५०/- <p>(कृषकलाई बैंक मार्फत भुक्तानी हुने)</p>
२.	बीउ उत्पादन			

[Signature]
सचिव

[Signature]

[Signature]

[Signature]

सि. न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू				प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रोत्साहन
		प्रमाणित वा लेवल बीउ (क्वि.)	१-१०	२-१००	अभिलेख, समूह/सहकारी/कम्पनीबाट कृषकको बैंक खातामा भुक्तानी गरेको अभिलेख		
		हाइब्रिड धान वा मकै (क्वि.)	०.५ - १०	१०-१००	• बीउको कारोबार खुले बार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन		
		उन्नत बीउ (क्वि.)	५-५०	५-१००	• स्थायी लेखा नं.		
		तरकारी बीउ (क्वि.)	०.५-५	१-१०	• आवेदकको नामावली सहित बैंक खाता नं.		
		हाइब्रिड टुमाटर बीउ (क्वि.ग्रा.)	०.५-५	२-१०	• फर चुक्ता (संस्था वा फर्म वा कम्पनीका लागि)		
		आलु बीउ (टन)	-	१-७५	५-१२०		
		आलु बीउ (पि. वि. एस. दाना)	१०००-१००००	१००००-१००००००			
		गत आ.व. को श्रावण महिना देखि असार मसान्त सम्म गरेको दुधको कारोवारको अभिलेख पेश गर्नु पर्ने।					
		समूह वा सहकारी वा कम्पनी वा निजी डेरी वा निजी उद्यमिले संस्थागत रुपमा खरिद बिक्री गरेको हुनुपर्ने।					
		समूह वा सहकारी वा फर्म वा कम्पनी वा निजी डेरी वा निजी उद्यमिले दुधको उत्पादन रेकर्ड पारदर्शी रूपमा उत्पादको कृषकको नामावली सहित विवरण राखेको हुनु पर्ने।					
३	दुध उत्पादन				<ul style="list-style-type: none"> • आवेदकको नागरिकताको प्रतिलिपि • सहकारी वा कम्पनीले संस्थागत अभिलेख • जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तहको निरीक्षण सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन, • सहकारीले आफै बिक्री वितरण गर्ने भए बिक्री अभिलेख र थोक बिक्री गर्ने 	बढीमा प्रति लिटर रु. २/- (कृषकलाई बैंक मार्फत भुक्तानी हुने)	

७९-२५५

७९-२५५

७९-२५५

सचिव

सि. न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू	प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रति के जी रकम रु. १५। (कृषकलाई बैंक मार्फत भुक्तानी हुने)
		<ul style="list-style-type: none"> दुधको उत्पादन रेकर्ड बडा/स्थानीय तह/जिल्ला स्थित पशुपन्थी हेर्ने कार्यालयका प्राविधिकको प्राविधिकता भएको हुनु पर्ने। पशु बिमा गरेका पशुपालक कृषकहरुलाई प्राथमिकता दिइने। प्राविधिक प्रतिवेदन जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालय वा स्थानीय तहबाट तयार भएको हुनुपर्ने। प्रति समूह/सहकारी/कम्पनीले तराईमा मासिक औषत कम्तिमा ७००० लिटर र पहाडमा मासिक औषत कम्तिमा ३००० लिटर उत्पादन तथा बिक्री गरेको हुनु पर्नेछ। निजी फर्म वा कम्पनी वा निजी डेरी वा निजी उद्यमीको हकमा तराईमा मासिक औषत कम्तिमा २५०० लि. र पहाडमा मासिक औषत कम्तिमा १५०० लि.उत्पादन तथा बिक्री गरेको हुनु पर्नेछ। गत आ.व. मा कारोवार गरेको हुनु पर्ने। सहकारी/समूह/निजी उद्यमी आवद्ध कृषकहरुको विवरण संकलन गरी प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन्। बार्षिक रुपमा आधुनिक घरमा कम्तीमा २० घर सहितको गोला वा सो भन्दा बढी मौरी गोला पालन गर्नु पर्ने। स्थानीय उत्पादन हुनु पर्ने। 	<p>भए सम्झौताको प्रतिलिपि वा बिक्री गरेको पसलको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण,</p> <ul style="list-style-type: none"> कृषकले व्यवसायीबाट लिएको भुक्तानीको अभिलेख, सहकारी वा संस्थागत रुपमा कृषकको रकम खातामा भुक्तानी गरेको अभिलेख। स्थायी लेखा नं., करबुक्ता कागजात। दुधको कारोबार खुल्ने बार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र आवेदकको बैंक खाता नं.। 	
४	मह उत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> गत आ.व. मा कारोवार गरेको हुनु पर्ने। सहकारी/समूह/निजी उद्यमी आवद्ध कृषकहरुको विवरण संकलन गरी प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन्। बार्षिक रुपमा आधुनिक घरमा कम्तीमा २० घर सहितको गोला वा सो भन्दा बढी मौरी गोला पालन गर्नु पर्ने। स्थानीय उत्पादन हुनु पर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानिय तहको मौरी पालन व्यवसाय निरिक्षण सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन। दर्ता प्रमाणपत्र तथा विकरण। समूह/सहकारीको हकमा खरीद तथा बिक्री अभिलेख (किसानको) र शोक बिक्री गर्ने भए सम्झौताको प्रतिलिपि वा बिक्री गरेको पसलको नाम, ठेगाना र 	प्रति के जी रकम रु. १५। (कृषकलाई बैंक मार्फत भुक्तानी हुने)

सचिव

सि. न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू	प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रोत्साहन रकम रु. गन्त्री	
५	माछा/मासु/अण्डा (बाखा/भेडा/बगुर/रागां/माछा) उत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> • रगत आ. व. को उत्पादन गरेको बाखा, भेडा, बगुर, अण्डा, अण्डा तथा माछाको मासु कारोवारको अभिलेख पेशा गर्नु पर्ने। • समूह वा सहकारी वा निजी उद्यमीले (जिउँदो) मासु/माछा/अण्डाको उत्पादन रेकर्ड पारदर्शी रूपमा उत्पादको कृषकको नामावली सहित विवरण राखेको हुनु पर्ने। • वार्षिक सङ्कलित बिक्री योग्य खसी/बोका/भेडा/बगुर/रागां/माछा/अण्डा उत्पादक संस्थाले आफैले पालन गरेको वा सदस्य कृषकहरूबाट खरिद गरेको हुनुपर्ने। • मासु वा माछा वा /अण्डाको उत्पादन रेकर्ड वडा/स्थानीय तह/जिल्ला स्थित पशु सेवा 	<ul style="list-style-type: none"> • पशु पन्छी वा माछा पालकको अभिलेख। • सम्बन्धित ब्रडा वा स्थानीय तह वा जिल्ला स्थित पशुपुन्छी हेर्ने कार्यालयको निरीक्षण सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन, • बिमा गरिएको भए विमालेख। • आवेदकको खरिद बिक्री अभिलेख। • थोक बिक्री गर्ने भए सम्झौताको प्रतिलिपि वा बिक्री गरेको पसलको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण। • कृषकले व्यवसायीबाट लिएको भुक्तानीको अभिलेख। • संस्थागतको हकमा कृषकको खातामा भुक्तानी गरेको अभिलेख। 	<ul style="list-style-type: none"> • आवेदकले संकलन बिक्री गरेको सम्बन्धित कृषकहरूको बैंक खातामा भुक्तानी गरेको अभिलेख। • स्थायी लेखा नं. • संस्था वा कम्पनीको करचुक्ता। • महको कारोबार खुल्ने वार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन। • वार्षिक कारोवार विवरण। • आवेदकको बैंक विवरण। 	<ul style="list-style-type: none"> • प्रति कि. ग्रा. बढीमा जिउँदो खसी/बोका/भेडाको हकमा रु. २५ का दरले, • जिउँदो रागांको हकमा बर. १५ का दरले, • जिउँदो बगुरको हकमा रु. १५ का दरले, • माछाको हकमा रु. १० का दरले, • अण्डाको हकमा रु. २५० प्रति हजार गोटाका दरले। • (कृषकलाई बैंक मार्फत भुक्तानी हुने)

५१

सचिव

सचिव

सि. न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू	प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रोत्साहन रकम रु. मन्त्री
		<p>कार्यालयका प्राविधिकले प्रमाणित गरेको हुनु पर्ने कारण</p> <ul style="list-style-type: none"> पशु बीमा गरेका पशुपालक कृषकहरूलाई स्विकृती प्राप्त गर्न प्रोत्साहन दिइने। प्राविधिक प्रतिवेदन जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालय वा स्थानीय तहबाट तयार भएको हुनुपर्ने। वार्षिक सङ्कलित बिक्री योग्य खसी/बोका/भेडा/बंगुर/ राँगा/माछा उत्पादक सहकारी संस्था आफैले पालन गरेको वा सदस्य कृषकहरूबाट खरिद गरेको हुनुपर्ने। खसी/बोका/भेडाको हकमा सहकारीबाट १०० र निजीको हकमा ३०; बंगुरको हकमा प्रति सहकारी प्रति वर्ष कम्तीमा ४०, राँगाको हकमा प्रति सहकारी प्रति वर्ष कम्तीमा २० वटाको कारोबार गरेको हुनुपर्ने। निजीको हकमा माछाको हकमा तराई तथा भित्री मधेशमा कम्तीमा १००० के.जी.का दरले, पहाडमा कम्तीमा ५०० के.जी.का दरले, सहकारीको हकमा १० टन. वार्षिक कारोबार गरेको हुनुपर्ने। निजी फर्म, कम्पनीले खसी बोका ५०, राँगा २०, बंगुर २५ संख्यामा प्रति वर्ष बिक्रीको 	<ul style="list-style-type: none"> स्थायी लेखा नं. संस्था वा कम्पनीको हकमा करचुक्ता प्रमाण। कारोबार खुले बार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन। आवेदकको बैंक खाता नं.। 	

८२

८२

सचिव

सुगन शर्मा रायमन्त्री

प्रस्ताहन रकम रु. मन्त्री

सि. न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरु	प्रमाणित गर्ने आधारहरु	प्रस्ताहन रकम रु. मन्त्री
		<p>कारोबार गरेको हुनुपर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> माछा उत्पादनमा: निजी फर्म कम्पनिलेखित तथा १० मे.टन तराईमा २ मे.टन, पहाडमा १ मे.टन प्रति वर्ष बिक्री कारोबार गरेको हुनु पर्ने। कम्पनीमा १० प्रतिशत वार्षिक बृद्धि गरेको हुनुपर्ने। 		
७	मत्स्य ह्याचरी वा नर्सरी	<ul style="list-style-type: none"> सम्पूर्ण पूर्वाधार व्यवस्थित भई ह्याचरी वा नर्सरी पूर्ण रुपमा सञ्चालनमा रहेको हुनुपर्ने, न्यूनतम १ हेक्टर जलाशयमा नर्सरी तथा रेयोरिङ पोखरीको व्यवस्था हुनुपर्ने, ह्याचरी वा नर्सरीकर्ता आफैले मत्स्य बीज बेचबिखनको प्रबन्ध गर्नुपर्ने, मत्स्य बीज कारोबारको बिल बीजक जारी गरी अभिलेख राख्नु पर्ने, फार्ममा जैविक सुरक्षा विधि अवलम्बन गरेको हुनुपर्ने, स्वस्थ, परिपक्व २ केजी भन्दा माथिको माउ प्रजननमा प्रयोग गर्नुपर्ने, उत्पादित मत्स्य बीजलाई उचित आहाराको व्यवस्था गर्नुको साथै रोग तथा परजिवी विहीन हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> व्यावसायिक योजना, सम्बन्धित स्थानीय तह वा. विज्ञ केन्द्रको स्थलगत निरीक्षण सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन र सिफारिस, बिक्री वितरणको अभिलेख, कारोबारको तथा आम्दानी खर्च देखिने कागजातहरु स्थायी लेखा नं. संस्था वा कम्पनीको हकमा करचुक्ता प्रमाण। कारोबार खुल्ने वार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन। आवेदकको बैंक खाता नं.। 	<ul style="list-style-type: none"> ह्याचलिङ्ग रु ३०० प्रति लाख फ्राइ रु २००० प्रति लाख फिङ्गरलिङ्ग रु ५००० प्रति लाख एडाभान्स फिङ्गरलिङ्ग रु १०००० प्रति लाख इएरलिङ्ग रु १ प्रति गोटा (कृषकलाई बैंक मार्फत भुक्तानी हुने)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

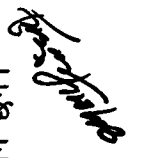
(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

सचिव

प्रष्टव्यः

१. समग्र कृषि, पशुपन्धी तथा मत्स्य विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका लागि सूचनामा उल्लिखित कागजातहरु पेश गर्नुपर्नेछ।
२. स्वीकृत कार्ययोजनाका क्रियाकलापहरुमा प्रचलित रकम प्रवाह गर्नुपर्नेछ।
३. अनुदानग्राहीको आफ्नो घरमा उपलब्ध हुने सामग्री र श्रमको हकमा अनुदान रकम उपलब्ध गराइने छैन।
४. माथि उल्लिखित कार्यक्रमहरु कार्यालयले ढाँचा (डिजाइन) तथा इष्टिमेट लगायतका प्राविधिक पक्षमा सहयोग एवम् मूल्याङ्कन गरी वार्षिक बजेटको परिधिभित्र रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
५. कृषि ढुवानी साधन लगायतका मेशिन वा औजार तथा उपकरण खरिदमा प्रचलित मापदण्ड, गुणस्तर, भौगोलिक अनुकूलता, प्राविधिक स्फेशिफिकेशन विज्ञबाट तयार गरी खरिद गर्ने र यस्ता ढुवानी साधन तथा यन्त्र उपकरण वितरण गर्नु पूर्व उपयोगको अवस्था, कार्यक्रमको प्रभावकारिता, मर्मत सम्भारको अवस्था, लक्षित उद्देश्य प्राप्तिसिमा भएको सहयोग लगायत विषयको प्रभाव मूल्याङ्कन तथा विश्लेषण गरी वितरण गर्नुपर्ने।
६. विदेशबाट बीउ विजन/बिरुवा/नस्ल आकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित विज्ञहरु सहितको प्राविधिक टोली गठन गरी उक्त टोलीले सिफारिस गरेको प्राविधिक मापदण्ड बमोजिम आयात गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।
७. स्थायी संरचना निर्माण गर्दा एक रुपता कायम गर्न र लागत प्रभावकारी बनाउन सम्बन्धित कृषि अनुसन्धान केन्द्रको सिफारिस प्राविधिको आधार एवम् सम्बन्धित निर्देशनालयको स्वीकृत मापदण्ड अनुसारको ढाँचा (डिजाइन) तथा इष्टिमेट अनुसार निर्माण गर्नुपर्नेछ।
८. कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा जैविक सुरक्षालाई ध्यान दिई वातावरण मैत्री रुपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
९. एक लाख भन्दा बढी लगानी भएका परियोजनाको हकमा ५*३ फिटको टिनको पातामा लेखिएको होडिङ्ग बोर्ड अनिवार्य रुपमा राख्नु पर्नेछ।
१०. स्थायी प्रकृतिका भौतिक पूर्वाधार निर्माणको हकमा सम्बन्धित संस्थाहरू विक्री वितरण गर्न नपाइने ब्यवस्था गर्नुपर्ने।
११. माथि उल्लेख नगरिएका कार्यक्रमका हकमा कार्यक्रम व्वस्थापन समितिबाट मापदण्ड र नर्मस स्वीकृत गराई सम्बन्धित निर्देशनालयको स्वीकृति लिई सञ्चालन गर्न सकिनेछ।
१२. कार्यालयले स्थानीय तहको सहकार्यमा अनुदानग्राही संस्थासँग लागत साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।
१३. सरकारी निकाय लगायत अन्य संघ संस्थासँग सोही प्रकृतिको कार्यक्रममा दोहोरोपन नहुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ तर क्षेत्र विस्तार र स्तरवृद्धिको हकमा बाधा पर्ने छैन।

८४

सचिव

सुमन शर्मा रायमागकी
मन्त्री

रामप्रसाद शर्मा राज्यमन्त्री

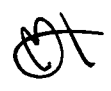
१४. सञ्चालन गरिने तालिम, गोष्ठी, समन्वय बैठक, प्रशिक्षण जस्ता कार्यक्रमको पृष्ठपोषण सहितको प्रतिवेदन एक तह माथिको कार्यालयमा मन्त्री नियमित पठाउनु पर्नेछ ।
१५. पशुपन्छीको जातीय र नश्ल सुधारको लागि प्रयोग गर्न नसकेको बीउका लागि निजी क्षेत्रमा प्रयोग गरिएका विभिन्न प्रजनन स्रोत केन्द्रहरू (गाई, भैँसी, बाबा, भेडा, बजुर, माछा) र पशुपन्छीको सम्बन्धित विषयको प्रजनन विज्ञबाट प्रजनन योजना बनाई सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिसमा पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालयमा अभिलेखीकरण गर्नुपर्नेछ ।
१६. कृषि तर्फको स्रोत केन्द्रहरूको विवरण जिल्लाबाट कृषि विकास निर्देशनालयमा नियमित पठाई सो विवरण र भावी योजना तथा मापदण्ड निर्देशनालयले सम्बन्धित कार्यालयहरू मार्फत स्रोत केन्द्रहरूलाई नियमित गरी राख्नुपर्नेछ ।
१७. माछा गुणस्तर सुधारका लागि वितरण गरिने मत्स्य नश्लहरू भरपर्दो विश्वासिलो सरकारी/निजी क्षेत्रबाट स्थापित स्रोत केन्द्रहरूबाट खरिद गरी वितरण गर्नु पर्नेछ ।
१८. समुदायिक पूर्वाधार भन्नाले कृषक समुह, सहकारी र सामुदायिक संस्था मार्फत् निर्मित संरचना तथा पूर्वाधार भन्ने बुझ्नुपर्छ र निजी पूर्वाधार भन्नाले निजी फर्म वा निजी कम्पनी वा निजी संस्थाबाट निर्मित पूर्वाधार सम्झनुपर्छ ।
१९. समुदायको व्यवस्थापनमा संचालित स्रोत केन्द्रहरू संस्थागत गर्दै जानु पर्नेछ ।

रामप्रसाद शर्मा

सचिव

५ (घ) स्थानीय तहको सशर्त अनुदानबाट सञ्चालित कार्यक्रम

यस प्रकृतिका कार्यक्रमका लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले तोकेको प्रस्तावमा १५ दिनको सूचना प्रकाशन गरी तोकिएको क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ। सम्बन्धित कार्यक्रममा उल्लिखित निम्न अनुदानको सीमा भित्र रही तोकिएका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछ। कार्यक्रम छनोट र व्यवस्थापनका लागि आवश्यक समितिको स्थायी तहले स्वयम् गठन गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ। नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका अन्य निकायका बार्षिक कार्यक्रम तथा अनुदानमा दोहोरो नपर्ने गरी कार्यान्वयन व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

सुमन शर्मा रायमाझी

क्र.सं.	कार्यक्रम	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान (सीमा रकम/प्रतिशत)
१	गाई/भैसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	समुह/सहकारी/फार्म/उद्यमी कृषकले कम्तिमा ५ माई गाई वा भैसी पालेको हुनु पर्ने ।	छनोट भएका फार्म/उद्यमी कृषकले कार्यक्रमना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्नुपर्ने:- (ज) गोठ निर्माण /सुधार (झ) भैसिनरी औजार (ञ) पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा (ट) नल्ल सुधार (ठ) औषधि तथा खोप (ड) क्षमता अभिवृद्ध जैविक सुरक्षा	<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधार र नल्ल सुधारमा ७५ प्रतिशत। अन्य उत्पादन सामग्री र यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत। प्रति आयोजना अधिकतम २ लाख।

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

सुमन शर्मा रायमाकेठी

सुमन शर्मा रायमाकेठी

<p>२</p>	<p>बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम</p>	<p>• कम्तिमा समुह/सहकारी/फार्म/उद्यमीले कम्तीमा १० वटा माउ बाख्रा पालन गरेको हुनुपर्ने। • जातहरूको विवरण राख्नुपर्ने।</p>	<p>छनोट भएका फार्म/उद्यमी कृषकले कार्ययोजना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्नुपर्ने:- (अ) खोर निर्माण/ सुधार (आ) मेसिनरी औजार (इ) पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा नसुधार (उ) औषधि तथा खोप (ड) क्षमता अभिवृद्ध जैविक सुरक्षा</p>	<p>• पूर्वाधार र नसुधारमा ७५ प्रतिशत। • अन्य उत्पादन सामग्री र यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत। • प्रति आयोजना अधिकतम २ लाख।</p>
<p>३</p>	<p>बङ्गुर प्रवर्द्धन कार्यक्रम</p>	<p>• समुह/सहकारी/फार्म/उद्यमीले कम्तीमा १० वटा माउ बङ्गुर पालन गरेको हुनुपर्ने। • जातहरूको विवरण राख्नुपर्ने।</p>	<p>छनोट भएका फार्म/उद्यमी कृषकले कार्ययोजना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्नुपर्ने:- (अ) खोर निर्माण/ सुधार (आ) मेसिनरी औजार (इ) पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा (उ) नसुधार (उ) औषधि तथा खोप (ड) क्षमता अभिवृद्ध जैविक सुरक्षा</p>	<p>• पूर्वाधार र नसुधारमा ७५ प्रतिशत। • अन्य उत्पादन सामग्री र यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत। • प्रति आयोजना अधिकतम २ लाख।</p>

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

सचिव

पानीको स्थायी स्रोतका लागि खोला/कुलो/नहरको व्यवस्था भएको तराईको हकमा कम्तिमा ३ कठ्ठा र पहाडी क्षेत्रमा १ रोपनी भन्दा बढि जलाशय क्षेत्रको निर्माण गर्नु पर्ने।
 पोखरी निर्माणको लागि माटो उपयुक्त हुनु पर्ने।
 नयाँ निर्माण गरिने पोखरीको जग्गाको स्वामित्व आफ्नै हुनु पर्ने वा ठेक्कामा लिएको भए सम्झौता कम्तिमा १० वर्षको र सार्वजनिक जग्गाको हकमा ५ वर्षको हुनु पर्ने।
 सडक, बिजुली बत्तीको सुविधा भएको हुनु पर्ने।
 पोखरीको गहिराई कम्तिमा १.२ मिटर हुनुपर्ने।
 कार्यालयले दिएको मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने।

कार्यालयले उपलब्ध गराएको ले-आउट तथा डिजाईन अनुसार आवेदकले नया पोखरी निर्माण गर्नु पर्ने।

कार्ययोजना तयार पारी जलाशयको क्षेत्रको कुल लागत खर्चको अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान एकमुठ्ठा निर्माण गर्न सकिने।
 हेक्टर रू अधिकतम पाँच लाख दिनभन्दा बढी

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

सचिव

Handwritten signature at the top left.

रायमाकगी
मन्त्री

<p>तरकारी/फलफूल/पुष्प नर्सरी स्थापना/स्रोत केन्द्र/तरकारी प्रवर्धन कार्यक्रम (सुन्तलाजात, वर्षे फलफूल, हिउँदे फलफूल, लगायत)</p>	<p>कार्यालयले तपशिलका सूचीबाट प्राथमिकता प्राप्त वस्तु तोकिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। नया कृषकले तपशिल बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने र तलको मापदण्डको आधारमा संचालनमा रहेका कृषकले तल दिइएका मापदण्डको आधारमा प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने।</p>	<p>नर्सरी तथा स्रोत केन्द्र व्यवस्थापनका लागि माउ बोट, रुटस्टक, सायन, वीउ तथा बेर्ना खरीद, प्राञ्चारिक मल, पिटमस, कोकोपिट, स्प्याइन्म मस, विषादी, पोलीपट, नर्सरी ट्रे आदि खरीद। पम्पसेट, मोटर, पाइप, पोखरी, सिंचाइ पूर्वाधार, लगायतका कार्य। नर्सरी सेड/नेट, स्क्रीन हाउस लगायत औजार/उपकरण (स्प्रेयर, पुनर, बडिङ्ग/प्रापिटिड चाकु) आदि खरीद/निर्माण। उत्पन्न सामग्री। बजारीकरण।</p>	<p>बसन्ते मकै रु ५० हजार प्रति हे. अन्य वाली तथा फलफूल प्रति हे. रु १ लाख। यन्त्र, उपकरण तथा उपकरण सामग्रीमा ५० प्रतिशत पूर्वाधार निर्माणमा ७५ प्रतिशत अनुदान।</p>
<p>तरकारी/फलफूल/पुष्प नर्सरी स्थापना/स्रोत केन्द्र/तरकारी प्रवर्धन कार्यक्रम (सुन्तलाजात, वर्षे फलफूल, हिउँदे फलफूल, लगायत)</p>	<p>कार्यालयले तपशिलका सूचीबाट प्राथमिकता प्राप्त वस्तु तोकिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। नया कृषकले तपशिल बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने र तलको मापदण्डको आधारमा संचालनमा रहेका कृषकले तल दिइएका मापदण्डको आधारमा प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने।</p>	<p>नर्सरी तथा स्रोत केन्द्र व्यवस्थापनका लागि माउ बोट, रुटस्टक, सायन, वीउ तथा बेर्ना खरीद, प्राञ्चारिक मल, पिटमस, कोकोपिट, स्प्याइन्म मस, विषादी, पोलीपट, नर्सरी ट्रे आदि खरीद। पम्पसेट, मोटर, पाइप, पोखरी, सिंचाइ पूर्वाधार, लगायतका कार्य। नर्सरी सेड/नेट, स्क्रीन हाउस लगायत औजार/उपकरण (स्प्रेयर, पुनर, बडिङ्ग/प्रापिटिड चाकु) आदि खरीद/निर्माण। उत्पन्न सामग्री। बजारीकरण।</p>	<p>बसन्ते मकै रु ५० हजार प्रति हे. अन्य वाली तथा फलफूल प्रति हे. रु १ लाख। यन्त्र, उपकरण तथा उपकरण सामग्रीमा ५० प्रतिशत पूर्वाधार निर्माणमा ७५ प्रतिशत अनुदान।</p>
<p>तरकारी/फलफूल/पुष्प नर्सरी स्थापना/स्रोत केन्द्र/तरकारी प्रवर्धन कार्यक्रम (सुन्तलाजात, वर्षे फलफूल, हिउँदे फलफूल, लगायत)</p>	<p>कार्यालयले तपशिलका सूचीबाट प्राथमिकता प्राप्त वस्तु तोकिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। नया कृषकले तपशिल बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने र तलको मापदण्डको आधारमा संचालनमा रहेका कृषकले तल दिइएका मापदण्डको आधारमा प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने।</p>	<p>नर्सरी तथा स्रोत केन्द्र व्यवस्थापनका लागि माउ बोट, रुटस्टक, सायन, वीउ तथा बेर्ना खरीद, प्राञ्चारिक मल, पिटमस, कोकोपिट, स्प्याइन्म मस, विषादी, पोलीपट, नर्सरी ट्रे आदि खरीद। पम्पसेट, मोटर, पाइप, पोखरी, सिंचाइ पूर्वाधार, लगायतका कार्य। नर्सरी सेड/नेट, स्क्रीन हाउस लगायत औजार/उपकरण (स्प्रेयर, पुनर, बडिङ्ग/प्रापिटिड चाकु) आदि खरीद/निर्माण। उत्पन्न सामग्री। बजारीकरण।</p>	<p>बसन्ते मकै रु ५० हजार प्रति हे. अन्य वाली तथा फलफूल प्रति हे. रु १ लाख। यन्त्र, उपकरण तथा उपकरण सामग्रीमा ५० प्रतिशत पूर्वाधार निर्माणमा ७५ प्रतिशत अनुदान।</p>

Handwritten signature on the right side.

Handwritten signature in the middle right.

सचिव

सुमन शर्मा रायमाफाणी
मन्त्री

<p>६</p>	<p>सामुदायिक बीउ बैंक/ भण्डार गृह/ बीउ संरक्षण केन्द्र सहयोग</p>	<p>कृषक समूह तथा कृषि सहकारीले आवेदन सक्ने वार्षिक न्यूनतम १० मे टन खाद्यान्न बालीको प्रमाणित बीउ उत्पादन गरेको हुनु पर्ने पुर्वाधार निर्माणका लागि कम्तीमा २ कठ्ठा प्रमाणित आबेदकको स्वामित्वमा रहेको हुनु पर्ने।</p>	<p>खाद्यान्न बीउ प्रशोधनका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद। गोदाम घर निर्माण, प्रेसिन्न प्लोर निर्माण। अन्य पूँजिगत सूधार आदि। कृषकलाई सामूहिक बीउ उत्पादन, सङ्कलन, प्रशोधन तथा सुरक्षित भण्डारणमा टेवा पुऱ्याउने र व्यवस्थित गर्ने। औपचारिक गुणस्तर नियन्त्रण पद्धति अपनाइ उन्नत जातको बीउ उत्पादन तथा बिक्री वितरणको व्यवस्था मिलाउने।</p>	<p>पूर्वाधारमा ७५ प्रतिशत अनुदान। यन्त्र, उपकरण तथा उत्पादन सामग्रीमा ५० प्रतिशत</p>									
<p>७</p>	<p>खाद्यान्न बीउ उत्पादन कार्यक्रम/ मकै बीउ उत्पादन कार्यक्रम/ तोरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम</p>	<p>बीउ उत्पादन कार्यक्रम न्यूनतम देहायको क्षेत्रफलमा सञ्चालन गर्नु पर्ने:</p> <table border="1" data-bbox="821 1064 1061 1646"> <thead> <tr> <th>बिज बृद्धि</th> <th>तराई (कठ्ठा)</th> <th>पहाड (रो.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>खाद्यान्न बाली /मकै बीउ</td> <td>१५०</td> <td>६०</td> </tr> <tr> <td>तोरी बीउ/प्रवर्द्धन</td> <td>६०</td> <td>२०</td> </tr> </tbody> </table> <p>• एकल वा सामूहिक बीउ उत्पादन गर्न सकिने • सामूहिक बीउ उत्पादन क्लष्टरमा गर्नुपर्ने। • बीउ बिजन कारोबार गर्ने अनुमतिपत्र लिएको संस्था वा त्यस्तो संस्थासंग समन्वय गर्ने, प्रतिवद्धता हुनुपर्ने। • स्रोत तथा प्रमाणित बीउ उत्पादकलाई प्राथमिकता दिइने।</p>	बिज बृद्धि	तराई (कठ्ठा)	पहाड (रो.)	खाद्यान्न बाली /मकै बीउ	१५०	६०	तोरी बीउ/प्रवर्द्धन	६०	२०	<p>वार्षिक स्वीकृत बजेट परिधि भित्र रही:</p>	<p>खाद्यान्न/ दलहन/तेलहन बीउ उत्पादनमा प्रति हेक्टर तराई र पहाडमा क्रमशः अधिकतम रु. ५० हजार र रु. ६० हजार अनुदान दिइने।</p>
बिज बृद्धि	तराई (कठ्ठा)	पहाड (रो.)											
खाद्यान्न बाली /मकै बीउ	१५०	६०											
तोरी बीउ/प्रवर्द्धन	६०	२०											

सचिव

सुमन शर्मा

९०

सुमन शर्मा

(Handwritten signature)
श्री राजमाता
मन्त्री

८	मसिना तथा वास्नादार धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> - मसिना वास्नादार धान वा मसिना वास्नादार खेती गरेको हुनुपर्ने। - सामूहिक रुपमा कम्तिमा ५ हे. र एकल रुपमा कम्तिमा १ हे. मा धान खेती गरेको हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> - बीउ डुवानी सहित, विषादी, सुकम खाद्य तत्व, साना यन्त्र उपकरण 	<ul style="list-style-type: none"> - बीउमा ७५ प्रतिशत अनुदान - उत्पादन सामग्री तथा साना यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत अनुदान प्रति हे. अधिकतम रु. ५० हजारको अनुदान दिन सकिने।
९	सिंचाई सहित कृषि उत्पादन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> • साना सिंचाई पूर्वाधार निर्माण तथा सुधार गरी व्यावसायिक खेती गर्नु पर्ने। • सिंचाई प्रविधि बाहेकमा उत्पादन कार्यको लगानी कृषक स्वयंले गर्नु पर्ने। • खाद्यान्न/दलहन/तेलहनका लागि न्यूनतम १ हे.। • तरकारी खेती वा फलफूलका लागि न्यूनतम ०.५ हे.। 	<ul style="list-style-type: none"> सोलार सिंचाई, थोपा सिंचाइका बोरिङ, पम्पसेट, मोटर, पाइप, ट्रिप तथा स्प्रिङ्गलर जस्ता प्रविधिकालागि सामग्री खरिद तथा कुलो, साना नहर, पोखरी, स्यालो ट्युबेल निर्माण तथा मर्मतका लागि सिमेन्ट, बालुवा, रड, आदि, निर्माण खर्च। 	<ul style="list-style-type: none"> • ७५ प्रतिशत अनुदान। • प्रति आयोजना समुदायको हकमा बढीमा ५ लाख वा निजी को हकमा बढीमा २ लाख।
१०	बजार पूर्वाधार निर्माण (हाट बजार, संकलन, केन्द्र, कृषि उपज बजार)	<ul style="list-style-type: none"> • कृषक समुह/सहकारी/बजार समिति मार्फत सञ्चालन गर्ने। • स्थायी संरचनाको हकमा प्रस्तावकको नाममा र अस्थायी संरचनाको हकमा परम्परा सञ्चालनमा रहेको हाटबजारमा स्थानीय तहको सिफारिस भएको वा कम्तीमा १५ वर्षको लिजमा लिएको जग्गा हुनुपर्ने। • स्थानीय तहको समन्वयमा गर्न सकिने। 	<ul style="list-style-type: none"> • कृषि बजार पूर्वाधार निर्माण। • हाट बजार निर्माण • कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण। 	<ul style="list-style-type: none"> • सामुदायिक पूर्वाधारमा ७५ प्रतिशत निजी पूर्वाधारमा ५० प्रतिशत अनुदान।

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)
सचिव

<p>११</p>	<p>लिपट सिंचाइ कृषि आयोजना</p>	<p>सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको कृषि सहकारी/उपभोक्ता समिति हुनु पर्ने। लिपट सहित सिंचाइ पूर्वाधार निर्माण तथा सुधार प्रविधिको लागि ५ हे. जमीन बाड प्रविधि तालिम दिनु पर्ने। खाद्यान्न/दलहन/तेलहन बालीका लागि २ हे.। तरकारी खेती वा फलफूलका लागि २ हे.। उत्पादन कार्यको लगानी अनुदानप्राप्ति स्वयंले गर्नु पर्ने। स्थानीय तहसंग समन्वय गर्न सकिने।</p>	<p>लिपट सिंचाइ प्रविधिका लागि सामग्री खरिद। कुलो, साना नहर, पोखरी, स्यालो ट्युबेल निर्माण तथा मर्मतका लागि सिमेन्ट, बालुवा, रड तथा निर्माण खर्चमा सहयोग। उत्पादन सामग्रीमा सहयोग।</p>	<p>• ७५ प्रतिशत अनुदान।</p>
<p>१२</p>	<p>मौरी प्रवर्धन कार्यक्रम</p>	<p>मौरी व्यवसाय सम्बन्धी उद्देश्य राखी दर्ता भएको, अनुभव वा तालिम लिएका, कम्तीमा ५० घार मौरी पालन गरेको, स्थानीय तहसंगको समन्वयमा साप्ताहिक रूपमा मौरी व्यवसाय गर्ने समूह वा संस्थालाई प्राथमिकता दिनु पर्ने, मौरी सहितको कम्तीमा १०० गोला थप गर्न सक्ने हुनुपर्ने। मौरी स्रोत केन्द्रको रूपमा प्रशोधन, प्याकेजिङ, बजारीकरण सम्बन्धी कार्य गर्नु पर्ने। उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण कार्य गर्नु पर्ने।</p>	<p>• आधार चाका, प्याकेजिङ, लेबलिङ र प्रशोधन उपकरण (मह, कुट र मैन) तथा अन्य आवश्यक उपकरण खरिद, • उन्नत रानु खरिद, रानु उत्पादन, रोयल जेली उत्पादन, मौरी विष उत्पादन, प्रोपोलिस, मैन उत्पादन तथा विविधिकरण • मौरी पालन सम्बन्धी यन्त्र तथा उपकरण खरिद, • मौरी चरन क्षेत्र विस्तार • मह प्रशोधन, प्याकेजिङ, बजारीकरण सम्बन्धी कार्य • मौरी सहितको मौरी घर खरिद। • मौरी बेच्ने आउटलेट निर्माण।</p>	<p>कुल लागतको बढीमा ५० प्रतिशत वा वार्षिक स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही अनुदान उपलब्ध गराईने।</p>

(Signature)

(Signature)

(Signature)
सचिव

सिन्धुगढी
शुभेन्द्र शर्मा
सिन्धुगढी

१३	साना चिस्थान केन्द्र स्थापना र निर्माण (कुलबुट निर्माण)	<ul style="list-style-type: none"> बीउ वा तरकारी वा फलफुल भण्डारण वा बजारीकरण कार्यमा संलग्न निजी फर्म, कृषि सहकारी, बजार समिति, समुहले आवेदन दिन सक्ने। साना चिस्थान केन्द्र (कुल बुट) कम्तीमा ४ टाँसको हुनुपर्ने। क्षमता भएको हुनुपर्ने। चिस्थान केन्द्र मर्मत सम्भारको जिम्मेवारी संस्था स्वयम्को हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> साना चिस्थान केन्द्र (कुल बुट) निर्माण र सञ्चालन। आवश्यक उपकरण, ट्रेस निर्माण रू. ७ लाख। 	<ul style="list-style-type: none"> निजी फर्मको हकमा ५० प्रतिशत समुह, सहकारी, समितिको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान।
१४	समुदाय लक्षित/दुग्ध प्रवर्द्धन कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> भैसी संख्या बढि भएका दुग्ध उत्पादन प्रवर्द्धन गर्न सकिने परम्परागत रुपमा भैसीपालनमा संलग्न समुदायलाई लक्षित गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। २० देखि २५ घरधुरी संलग्न हुनुपर्ने। कार्यालयको प्राविधिक प्रतिवेदनको आधारमा क्षेत्र निर्धारण र समुदाय छनोट गरी अनुमोदनका लागि कार्यक्रम ब्यबस्थापन समितिमा पेश गर्ने। समुदायको आवश्यकता तथा प्राविधिक उपयुक्तता अनुसार एक वा बढि समूदायमा समेत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ। 	<ul style="list-style-type: none"> समुदायको आवश्यकता र प्राविधिक उपयुक्तताको आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। भकारी/गोठ सुधार। बायोग्यास निर्माण तथा सञ्चालन। नह्न सुधार। प्राविधिक यन्त्र उपकरण। पशु स्वास्थ्य। पोषण सुधार तथा बजारीकरण। जैविक सुरक्षा आदि। 	<ul style="list-style-type: none"> ७५ प्रतिशत अनुदान।
१५	कृषि यान्त्रिकीकरण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> अनुदानप्राहीले सहलियत दरमा कृषकहरूलाई ५ वर्षसम्म सेवा प्रदान गर्ने प्रतिवद्धता गरेको हुनुपर्ने। मेशिन सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारको जिम्मेवारी संस्था स्वयम् को हुनुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> ठूला मेशिन वा यन्त्र उपकरण जस्तै कम्बाइन हार्भेष्टर, चारपाइभ्रे धान रोने मेशिन, लेन्ड लेभलर, साना यन्त्र उपकरण लगायत अन्य मेशिनरी खरिद। 	<ul style="list-style-type: none"> ५० प्रतिशत अनुदान।

सिन्धुगढी

सिन्धुगढी

सिन्धुगढी

१६	<p>विस्थान केन्द्र सुदृढीकरण/स्तरोन्न ती कार्यक्रम (सिस्ने/रामपुर)</p>	<p>सम्बन्धित स्थानीय तहमा स्थापना भएका सम्पन्न भएका विस्थान केन्द्रहरूको सुदृढीकरण/स्तरोन्नती हुने गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने।</p> <p>सम्बन्धित स्थानीय तहमा सहकारी वा सामुदायिक संस्थाद्वारा स्थापना भएका वा सम्पन्न गर्नुपर्ने विस्थान केन्द्रको सुदृढीकरण, स्तरोन्नती तथा मर्मत सम्भार वा नया निर्माण हुने गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने।</p>	<p>सुदृढीकरण तथा स्तरोन्नती हुने खालका स-साना हुमिडिफाएर, जेनेरेटर, च्याक, क्यारोट, काठका पिका, वडन प्यालेट, इन्डोर आउट डोर भेशिन उपकरण खरिद।</p> <p>मर्मत सम्भार आदि।</p> <p>प्रविधिक स्फेशिफिकेशन, डिजाइन तथा इष्टिमेट तयार गरी कार्यसंचालन गर्ने।</p> <p>सम्पन्न गर्न बाँकी, सुदृढीकरण तथा स्तरोन्नती हुने खालका स-साना हुमिडिफाएर, जेनेरेटर, च्याक, क्यारोट, काठका पिका, वडन प्यालेट, इन्डोर आउट डोर भेशिन उपकरण खरिद।</p> <p>मर्मत सम्भार आदि।</p>	<p>७५ प्रतिशत अनुदान।</p>
१७	<p>शीत भण्डार गृह निर्माण तथा सुधार</p>	<p>स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही ७५ प्रतिशत अनुदान।</p> <p>अन्य संघ सस्था समेत साझेदारीमा गर्न सकिने।</p>	<p>स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही ७५ प्रतिशत अनुदान।</p> <p>अन्य संघ सस्था समेत साझेदारीमा गर्न सकिने।</p>	<p>७५ प्रतिशत अनुदान।</p>

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

सचिव

६. प्रस्ताव मागः कार्यालयले स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम अनुसार अनुसूची-३३ को ढाँचामा कम्तीमा १५ दिनको सूचना प्रकाशन गरी अनुदानग्राहीलाई प्रस्ताव माग गर्नेछ। तर प्रविधि विकास, प्रदर्शन, आवश्यकतामा आधारित कृषि/पशुपन्छी विकास कार्यक्रम, विस्तार तथा सेवाटेवा लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा कार्यालयले सेवाग्राही छनोट गरी स्वीकृत इष्टिमेट र कार्ययोजना अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ।
७. प्रस्ताव पेशः दफा ६ बमोजिमका सूचना अनुसार परिच्छेद २ मा उल्लेखित कार्यक्रमहरूमा मापदण्ड पुगेका ईच्छुक प्रस्तावकले कार्यालयमा अनुसूची-३४, मागमा आधारित कार्यक्रमका लागि अनुसूची-३५, प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रमका लागि अनुसूची-३६ को ढाँचामा निवेदन र कृषि तर्फ अनुसूची-३७ र पशु तर्फ अनुसूची-३८ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव सहित तोकिए बमोजिमको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।
८. प्रस्ताव मूल्याङ्कन र सिफारिसः (१) दफा ७ बमोजिम पेश भएका प्रस्तावहरू सम्बन्धित शाखाले कम्पाइल गरी समिति समक्ष पेश गर्नेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम पेश भएका प्रस्तावहरू समितिले प्रारम्भिक छनोट गर्नेछ।
यसरी छनोट भएका प्रस्तावहरूका स्थलगत प्रमाणीकरणका लागि कार्यालयले आवश्यकता अनुसार कार्यदल बनाई कर्मचारी खटाउन सक्नेछ।
(३) उपदफा (२) बमोजिमको कार्यदलले स्थलगत प्रमाणीकरण सहित अनुसूची-३९ बमोजिम प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारमा प्राथमिकताक्रम तयार गरी दफा १३ बमोजिमको कार्यक्रम व्यवस्थापन समिति समक्ष स्वीकृतिका लागि सिफारिस गर्नुपर्नेछ।
(४) उपदफा (३) बमोजिमको कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृति भएका आयोजनाहरू प्राथमिकताका आधारमा राख्नुपर्नेछ र उक्त प्राथमिकताका क्रममा थप बैकल्पिक आयोजनाहरू समेत समावेश गर्नु पर्नेछ।
९. सम्झौता प्रक्रियाः (१) छनोट भएका अनुदानग्राहीलाई कम्तीमा ७ दिनको म्याद दिई सम्झौताको लागि सूचना दिनुपर्नेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्तावकले पेश गरेको क्रियाकलाप र कार्ययोजना कार्यालयले छलफलका आधारमा आवश्यक संशोधन सहित अनुसूची-४० बमोजिम ढाँचामा सम्झौता गरी अनुसूची-४१ बमोजिमको स्वःघोषणा पत्रमा हस्ताक्षर गराएर सम्बन्धित अनुदानग्राहीलाई कायदेशि दिनुपर्नेछ।
(३) दफा ८ बमोजिम छनोट भएका अनुदानग्राही तोकिएको म्याद भित्र सम्झौता गर्न नआएमा कार्यालयले बैकल्पिक अनुदानग्राहीसंग सम्झौता गर्न सक्नेछ।
(४) उक्त बैकल्पिक सूचीबाट समेत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संभव नभएमा पुनः सूचना गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

५

सुमन शर्मा

सुमन शर्मा

सुमन शर्मा
सचिव

१०. निर्देशक समिति: (१) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक नीति तथा निर्देशनका लागि मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमको निर्देशक समिति गठन हुनेछ।

(क)	मन्त्री	मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख)	प्रतिनिधि	प्रदेश योजना आयोगको सदस्य (कृषि क्षेत्र हेर्ने)	सदस्य
(ग)	सचिव	मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	प्रमुख	कृषि विकास निर्देशनालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख	पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	सदस्य
(च)	मन्त्रालयका सबै	महाशाखा प्रमुखहरु	सदस्य
(छ)	प्रमुख	सम्बन्धित विषयगत महाशाखा	सदस्य सचिव

(२) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ र कुनै विशेषज्ञ वा पदाधिकारीलाई

समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

११. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: दफा १० बमोजिम गठन भएको निर्देशक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ।

- (क) नीतिगत समस्या सामधान गर्ने,
- (ख) आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने,
- (ग) प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरोकारवालालाई राय सुझाव दिने।

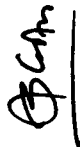
१२. कार्यक्रम व्यवस्थापन समिति: (१) कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि देहाय बमोजिमको मन्त्रालय स्तरमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमको हकमा व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ :-

(क)	सचिव	कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख)	प्रमुख	योजना महाशाखा/शाखा, मन्त्रालय	सदस्य
(ग)	प्रमुख/प्रतिनिधि	प्रदेश कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख	आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
(च)	अधिकृत	कानून अधिकृत	सदस्य
(ग)	प्रमुख	विषयगत महाशाखा	सदस्य सचिव

(२) कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि निर्देशनालय मार्फत सञ्चालन हुने कार्यक्रम सञ्चालन गर्न देहाय बमोजिमको व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ :-

(क)	प्रमुख	विषयगत निर्देशनालय	अध्यक्ष
(ख)	प्रमुख	योजना शाखा	सदस्य
(ग)	प्रमुख	आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
(घ)	प्रमुख/प्रतिनिधि	प्रदेश कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख	विषयगत शाखा	सदस्य सचिव

(३) जिल्लास्थित कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन गर्न देहाय बमोजिमको कार्यक्रम व्यवस्थापन समिति रहनेछ :-

९६

सचिव

- (क) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय प्रमुख -संयोजक
 (ख) प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा -सदस्य
 (ग) अधिकृतस्तर प्रतिनिधि, जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय -सदस्य
 (घ) अधिकृतस्तर प्रतिनिधि, विषयगत जिल्ला स्थित संघीय कार्यालय -सदस्य
 (ङ) प्रतिनिधि, कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय -सदस्य
 (च) सम्बन्धित शाखा प्रमुख -सदस्य-सचिव

श्री राजमती
मन्त्री

(४) उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिमको समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ र समितिले आवश्यक ठानेमा बैठकमा बढीमा दुई जनासम्म विषय विज्ञहरुलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

१३. समितिको काम कर्तव्य र अधिकार: (१) दफा १२ बमोजिम गठन भएको कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- क) कार्यक्रम मूल्यांकनका आधार परिमार्जन गर्न आवश्यक देखिएमा विस्तृतीकरण गरी अनुमोदन गर्ने,
 ख) मूल्याङ्कन भई सिफारिस भएका कार्यक्रम प्रस्तावहरु स्वीकृत गर्ने,
 ग) आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने,
 घ) प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरोकारवालालाई राय सुझाव दिने,
 ङ) प्रस्ताव र मूल्याङ्कनका सूचक/आधारहरुको ढाँचामा संशोधन गर्नुपरेमा निर्देशनालयबाट स्वीकृति लिई गर्न सक्ने र मन्त्रालय र निर्देशनालयले समितिबाट स्वीकृत गराई गर्ने।

परिच्छेद-५

भुक्तानी प्रकृया तथा लेखा परीक्षण

१४. भुक्तानी प्रक्रिया: १) कार्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा खरिद सम्बन्धी प्रक्रिया प्रचलित कानून बमोजिम गर्नुपर्नेछ।

(२) संस्थागत रूपमा दर्ता भई काम गर्ने कृषक समूह, सहकारी वा फर्म वा कम्पनीले संस्थाको आर्थिक कार्यविधि वा विनियम र कार्यालयको निर्देशन अनुसार खरिद विधि अनुसार कार्य सञ्चालन गर्न सक्नेछन्।

(३) अनुदानग्राहीले सम्झौतामा भएको कार्ययोजना अनुसार सञ्चालित भएका कृयाकलापहरुको सकल बिल भरपाई संलग्न राखी भुक्तानी माग गर्नु पर्नेछ।

(४) भुक्तानी माग भएपछि कार्यालयले तोकेको प्राविधिकबाट कार्य प्रगतिको अनुगमन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि बढीमा दुई किस्तामा अनुदानग्राहीको बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गरिनेछ। पूर्वाधार निर्माण तथा यन्त्र उपकरण खरिद जस्ता पूँजगत अनुदान खर्चमा नियमानुसार कन्टेन्जेन्सी कट्टी गरी भुक्तानी गरिनेछ।

(५) उपदफा (४) मा जे सुकै लेखिएको भएपनि दुई (२) किस्तामा अनुदान प्रदान गर्दा कार्यक्रमको उद्देश्य हासिल हुने सुनिश्चितता नहुने ठानेमा सो भन्दा कम किस्तामा समेत अनुदान रकम निकासो वा भुक्तानी गर्न सकिनेछ।

१७

सचिव

सुबान शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

(६) कम्तीमा ५० प्रतिशत कार्य भुक्तानी गरिएको पछि मात्र पहिलो किरता भुक्तानी गरिनेछ।
(७) अन्तिम किस्ताको रकम भुक्तानी गर्न निकास गर्दा सो अगाडिका किस्ताको कामको वित्तीय तथा भौतिक प्रगति, सम्बन्धित प्राविधिकको निरीक्षण सहितको पुष्ट्याई प्रतिवेदन प्राप्त भए पछि निकास वा भुक्तानी गर्नु पर्नेछ।

(८) उपदफा (७) बमोजिम अन्तिम किस्ताको रकम निकास गर्दा कामको वित्तीय तथा भौतिक प्रगति, अन्तिम किस्तामा भएको कामको प्रगति, सम्बन्धित प्राविधिकको निरीक्षण सहितको पुष्ट्याईको प्रतिवेदन, सार्वजनिक सुनुवाई, कार्यसम्पन्न एवं कार्यस्वीकृत प्रतिवेदन हेरी जिम्मेवार निकायले आवश्यक ठानेका अन्य कुराहरु समेतको विश्लेषण गरी बजेटको परिधिभित्र रही अर्को आर्थिक वर्षलाई दायित्व बाँकी नरहने गरी निकास तथा भुक्तानी गर्नुपर्नेछ।

(९) अनुदान रकमको अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित स्थानीय तह र जिल्ला स्थित कार्यालयको सिफारिस समेत पेश गर्नुपर्नेछ।

१५. लेखा तथा लेखापरीक्षण: (१) कार्यक्रमको लेखा सम्बन्धित कार्यालयले राखेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको लेखाको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यालयको हुनेछ।

परिच्छेद-६

विविध

१६. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: (१) सञ्चालित कार्यक्रमहरु पारदर्शी र प्रभावकारी रूपमा भए नभएको सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायले कम्तीमा चौमासिक रूपमा अनुगमन गर्नुपर्नेछ।

(२) अनुदानग्राहीले अनुदानबाट सञ्चालित परियोजनाको प्रगति चौमासिक तथा वार्षिक रूपमा सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।

(३) यस कार्यविधि बमोजिम कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमको कार्यान्वयन पश्चात मन्त्रालय वा कार्यालयले कार्यक्रमका पूर्व निर्धारित उद्देश्य र प्राप्त उपलब्धीहरुको प्रभाव मूल्याङ्कन गर्न सक्नेछ र त्यसरी प्रभाव मूल्याङ्कनबाट प्राप्त प्रतिवेदनको सुझावको आधारमा अनुदान सम्बन्धी नीति निर्माण गर्दा पृष्ठपोषणको रूपमा ग्रहण गर्न सकिनेछ।

१७. जवाफदेहिता तथा जिम्मेवारी: (१) कार्यक्रम खर्चको समष्टिगत जवाफदेहिता तथा जिम्मेवारी प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

(२) अनुदान रकम खर्च गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित अनुदानग्राही समेत जिम्मेवार हुनेछ।

(३) अनुदानग्राहीले कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम अनुदान रकमको पुर्ण सदुपयोग एवम् उपलब्धी लिने गरी दिगो रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। आवश्यक ठानेमा कार्यालयले आचारसंहिता बनाई लागु गराउनेछ।

१८. समन्वय र सहकार्य: कार्यालय वा अनुदानग्राहीले अनुदानबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रम सम्भव भएसम्म नेपाल सरकार र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा समेत गर्न सकिनेछ।

१९. सूचना सम्प्रेषण: लक्षित वर्ग समूहको पहुँचमा सूचना प्रवाह हुनेगरी सम्भव भएसम्म सबै किसिमका सञ्चार माध्यम प्रयोग गरी कार्यालयले सूचना प्रवाह गर्नु पर्नेछ।

सचिव

Handwritten mark at the top right corner.

२०. पुरस्कार, सम्मान तथा असुली: (१) अनुदान रकम शर्त अनुरूपका क्षेत्रमा प्रयोग गर्ने गुणस्तरीय कार्य सम्पादन गर्ने, नियमित प्रति समय अगावै कार्य सम्पादन गर्ने निकायक जिम्मेवार प्रमुखलाई समितिको सिफारिसको आधारमा कार्यालयले सम्मान गर्न सक्नेछ।

(२) अनुदान रकमको दुरुपयोग गर्ने क्षेत्रमा प्रयोग नगर्ने अनुदानग्राहीको बाँकी अनुदान रोक्का गर्ने र भुक्तानी भइसकेको अनुदान प्रतिकूल कानून बमोजिम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमका अनुदानग्राहीहरूको जिम्मेवार प्रमुखको नाम नामेसी विवरण समेत कार्यालयले सार्वजनिक गर्न सक्नेछ।

(४) अनुदानग्राहीले दोहोरो अनुदान लिएको भनी अनुसूची-४१ बमोजिम स्व:घोषणा गर्नु पर्नेछ। यदि दोहोरो अनुदान लिएको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही हुनेछ।

(५) प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान बाहेक एकै आर्थिक वर्षमा मन्त्रालय वा मन्त्रालय मातहतका कार्यालयबाट अनुदान सहयोग गरिने छैन।

२१. सार्वजनिक सेवा सुविधा वञ्चित गर्न सकिने: यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस कार्यविधि बमोजिम प्रदान गरिने अनुदान रकम दुरुपयोग, हिनामिना वा अन्य क्षेत्रमा प्रयोग गरेको प्रमाणित हुन आएमा कार्यालयले प्रचलित कानूनले तोकेको सार्वजनिक सेवा प्रदान गर्ने निकाय समक्ष सार्वजनिक सेवा सुविधाबाट वञ्चित गर्न लेखी पठाउन सकिनेछ।

२२. प्राविधिक जाँचपास गर्नुपर्ने: प्राविधिक जाँचपास गर्नुपर्ने कार्यक्रमको हकमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने जिम्मेवार निकायले तोकेको परियोजना तथा कार्यक्रमको लागत अनुमान, लेआउट, डिजाइन सम्बन्धित विषयको प्राविधिकबाट जाँचपास गराउनु पर्नेछ।

२३. हिसाब फरफारक गर्नुपर्ने: कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकायले प्रत्येक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा अनुदानमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमको फरफारक गर्नुपर्नेछ।

२४. बाधा अड्काउ फुकाउ: यस कार्यविधि बमोजिम कार्य सञ्चालनका क्रममा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा मन्त्रालयले बाधा अड्काउ फुकाउ गर्न सक्नेछ।

२५. संशोधन: यस कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार संशोधन तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ।

२६. खारेजी र बचाउ: (१) यो कार्यविधि कार्यान्वयनपूर्व सञ्चालन रहेका देहायका कार्यविधिहरू खारेज गरिएको छ।

- (क) कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८,
- (ख) उत्पादन प्रवर्द्धनमा आधारित कृषक सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६,
- (ग) कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा लक्षित समुदाय क्षमता अभिवृद्धि कार्यविधि, २०७८,
- (घ) कृषि तथा पशु विषय अध्ययन गरेका युवाहरूलाई उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६,
- (ङ) प्रजननका लागि बोका बितरण कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
- (च) च्याउग्राम स्थापना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६
- (छ) प्राङ्गारिक मल उत्पादन तथा उपयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
- (ज) प्राङ्गारिक मलमा अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
- (झ) प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६

Handwritten signatures and initials at the bottom left.

Handwritten signature and the word 'सचिव' (Secretary) at the bottom right.

- (ज) खाद्यान्न भण्डार घर निर्माण/सुधार कार्यक्रम कार्यविधि, २०७६
(ट) विउ भण्डार गृह (बिउ बैंक) स्थापना तथा सुधार कार्यक्रम कार्यविधि, २०७६
(ठ) फलफुल विरुवा रोपण अभियान कार्यक्रम कार्यविधि, २०७६

(२) उपदफा (१) बमोजिम भए गरेको काम कारवाही यसै कार्यविधि अनुसार भए गरेको मानिनेछ।

A=

सुमन शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
सचिव

(दफा ५ (ख) को १.१ मा सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

ब्रिडको लागि छनोट गरिने प्रजनन योग्य भाले र पोथीहरूको बशावली विवरण (Pedigree record)

क्र.स.	हजुर बुवा/आमा Grand Father /Mother	बुवा/आमा Father /Mother	उत्पादन स्थल: ; अनुसन्धान केन्द्र/ब्रिडर हर्ड/रजिष्टर फर्म/स्रोत केन्द्र(Resourc e Central daitels)	छनोट गर्ने भाले पोथी पशुको विवरण Selected male/Famale	जिम्मेवार निकाय/ ब्यक्ति	कैफिय त
१. राँगी/ भैसी Buffalo	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number!	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Color: 9.Types of Birth(TOB)	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd,Tag Number	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Female 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of color 9.Types of Birth(TOB)	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
२. साढे/गाई Cattle	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Color: 9.Types of	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	

ॐ

१०१

सचिव

Handwritten mark

	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd Tag Number	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	Birth(TOB) 1.Regd Tag Number: 2.Sex : Female 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of color 9.Types of Birth(TOB)	सुमन शर्मा रायमाजी नाम : मन्त्री पद : दस्तखत : मिति :	
३. बोका/बा खा Goat	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Color: 9.Types of Birth(TOB)s/D,T	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd Tag Number	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Female 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of color 9.Types of Birth(TOB)S/D/T	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
४. थुमा/भेडी Sheep	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Colour:S/D/T 9.Types of Birth(TOB)	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
	Grand Mother Breed Name:	Mother : Breed Name:	Name: Add:	1.Regd Tag Number:	नाम :	

Handwritten mark

Handwritten signature

902

Handwritten signature

Handwritten signature

सचिव

[Handwritten signature]

	breed % : Regd Tag Number:	breed % : Regd Tag Number	 Regd No: Physical Year: Contact Cont Number:	2. Sex : Female 3. Breed Name: 4. Breed %: 5. Date of Birth: 6. Birth Wt: 7. Current wt: 8. Types of colour 9. Types of Birth(TOB)S/D/T	सुब्ब शर्मा रायमाजी मन्त्री दस्तखतः मिति:	
५. विर/भुनी Pig	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: : : : Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1. Regd Tag Number: 2. Sex : Male 3. Breed Name: 4. Breed %: 5. Date of Birth: 6. Birth Wt: 7. Current wt: 8. Types of Colour: 9. Types of Birth(TOB)S/D/T	नाम : पद : दस्तखतः मिति:	
	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd Tag Number	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1. Regd Tag Number: 2. Sex : Female 3. Breed Name: 4. Breed %: 5. Date of Birth: 6. Birth Wt: 7. Current wt: 8. Types of colour 9. Types of Birth(TOB)S/D/T/Q	नाम : पद : दस्तखतः मिति:	

नोट:-

- कार्यालयले हरेक वर्ष कम्तिमा ३ महिनाको समय दिई पशुपन्छी (नस्ल) श्रोत केन्द्र स्थापना गर्नका लागि जिल्लाभर इच्छुक ब्यवसायिक पशुपन्छी फर्म, संस्थालाई सूचिकृत गर्न सूचना आह्वान गर्न सक्ने।
- सूचिकृत भएका ब्रिड/नस्ल उत्पादन गर्ने शरी स्थापना भएका पशुपन्छी (नस्ल) श्रोत केन्द्रहरुले उक्त विवरण अनुसारको अभिलेख सम्बन्धित पशु प्रजनन विज्ञबाट प्रत्येक चार चार महिनामा अनुगमन गराई प्रमाणित विवरण फर्ममा राख्न पर्ने र सोहीको जानकारी सम्बन्धित जिल्ला स्थित कार्यालयमा उपलब्ध गराउन पर्नेछ ।

[Handwritten signatures]
सचिव

(दफा ५ (ख) को प्रयोग गर्दा २.२ संग सम्बन्धित)

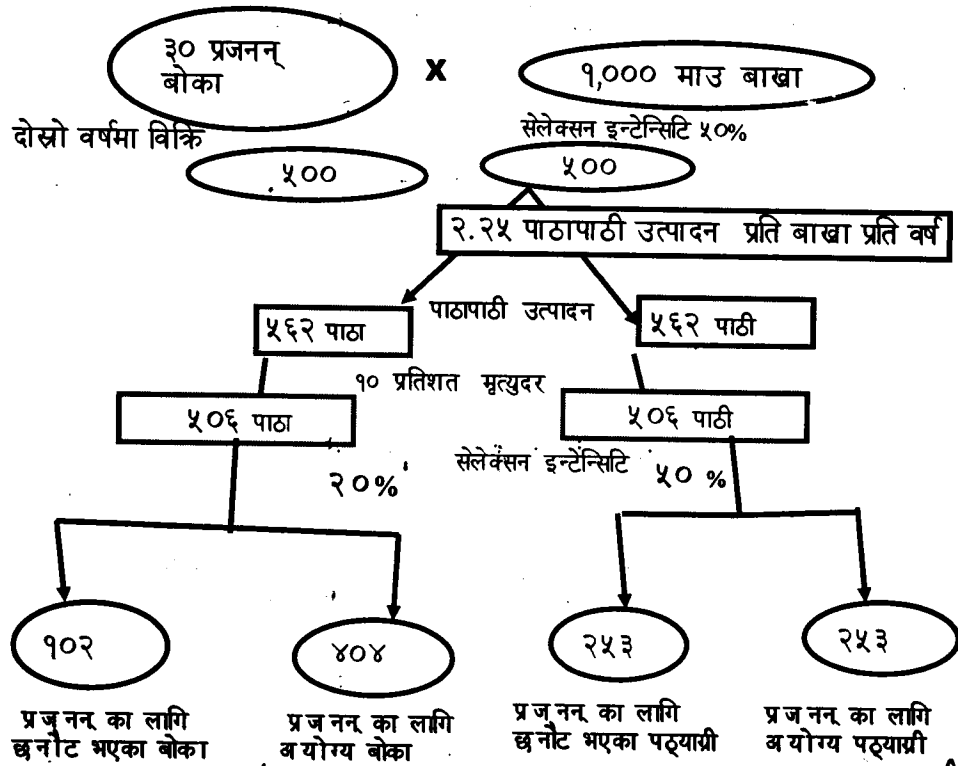
सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

बाखा तथा बोकामा छनोट प्रकृया:

मकान: बुटवल

बाखाको जातिय तथा बंश सुधारका लागि अत्यन्तै महत्वपूर्ण एवं आधारभुत निम्न क्रियाकलापहरू नक्ष सुधारको लागि बोका, बाखाको तौल, वृद्धिदर, जन्मने पाठापाठीको संख्यालाई मुख्य आधार मानिनेछ। कृषकले पालेका बाखा, बोका तथा तिनका पाठापाठीको अभिलेख राखि सो को निर्धारित मापदण्डको आधारमा तथ्याङ्क विश्लेषण गरी उच्च उत्पादन क्षमता भएका बोका/बाखाको पहिचान तथा छनोट गरेर प्रजननको लागि प्रयोगमा ल्याईनेछ। पाठापाठीको पहिलो ३ महिनाको तौल र माउ बाखाको जुम्ल्याहा पाउने गुणलाई मुख्य आधार मानि प्रजनन बोका र माउ बाखाको छनोट गरीनेछ। पाठापाठीको हकमा पहिलो ३ महिनाको तौल, ५ महिनाको तौल र जुम्ल्याहा गुणलाई मुख्य आधार मानि छनोट गरीनेछ। सेलेक्सन इन्टेन्सिटी (selection intensity) कृषकहरूसँग छलफल गरी बढीमा बोकाको वर्ण शंकरको हकमा ३० देखि ५० प्रतिशत र पठ्यांग्रीको लागि ५० प्रतिशत सम्म हुने गरी निर्धारण गर्नु पर्नेछ। छनोट प्रकृया देहायको चार्टमा प्रस्तुत भए अनुसार हुने छ।

माउ बाखा/बोका/ पठ्यांग्रीको छनोट योजना

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

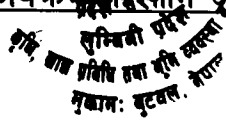
सचिव

अनुसूची - ३

(दफा ५ (ख) को संदर्भ में १.२ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाग्नी

बाख्खा ब्रिडर र मल्टिप्लायर हर्ड कार्यक्रमको लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू

- १ ट्याग ट्यागिङ्ग मेशिन
- २ बर्डिजो क्यास्टेटर
- ३ अभिलेख फारम
- ४ वइड व्यालेन्स
- ५ डिपिङ्ग ट्यांक
- ६ परजीवी नियन्त्रणका औषधीहरू
- ७ ड्रेन्चिड गन
- ८ पि.पि.आर लगायतका रोगहरू विरुद्धका खोपहरू
- ९ तथ्याङ्क विश्लेषणको सफ्टवेयर
- १० बाख्खालाइ घाँस खान दिने टाट्नो
- ११ प्रविधि प्रचार प्रसारका सामग्रीहरू
- १२ स्टेशनरी सामग्री
- १३ घाँसको बीउ/बेर्ना
- १४ दाना पानी खुवाउने भाँडा
- १५ पानी तथा घाँसमा सिचाइ गनको लागि पाइप तथा पानी भण्डारण ट्याङ्की।
- १६ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र वा सम्बन्धित कार्यालयले आवश्यक ठहरयाएका अन्य सामग्री तथा उपकरणहरू थप गर्न सकिने छ।

ॐ

सचिव

सचिव

सचिव

(दफा ५ (ख) को १.६ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमात्री

प्रजनन योग्य बोका/राँगा/ विर/थुमा/राँगा/ विर/थुमा को लागि गरीने सम्झौता पत्र मन्त्री

आज मिति..... गतेका दिन..... कार्यक्रमको लागि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्न जिल्ला
..... गा.पा./न.पा.वडा नं. टोलमा गठन भएको

.....समूहमा प्रजनन गराउने उदेश्यले कार्यक्रमबाट उपलब्ध
गराईएको ट्याग नंको बोका/राँगा/ विर/थुमा/राँगा/ विर/थुमा समूहको मिति
.....को निर्णयानुसार सोहि समूहमा आवद्ध वडा नं.....टोलनिवासि म
.....लाई उक्त बोका/राँगा/ विर/थुमा/राँगा/ विर/थुमा को पालन पोषण र
प्रजनन व्यवस्थापनको जिम्मेवारी दिएको हुँदा निम्न सर्तनामा अनुसार बोका/राँगा/ विर/थुमाको
व्यवस्थापन गर्ने गरी बुझि लिए।

शर्तहरू :-

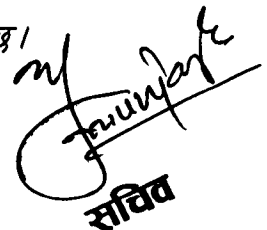
१. बोका/राँगा/ विर/थुमालाई बधुवा पालनमा पाल्ने छु।
२. बोका/राँगा/ विर/थुमालाई उपयुक्त खोरमा राखि खोरको नियमित रुपमा सरसफाई गर्ने छु।
३. गाउंघरमा उपलब्ध हुने दानाको साथै मिनरल मिक्चरको समिश्रणबाट सन्तुलित दाना बनाई बोका/राँगा/विर/थुमाको उमेर, शारीरिक अवस्था र प्रजनन सिजनलाई मध्यनजर गरी प्राविधिकको सल्लाह अनुसारको परिमाणमा दैनिक रुपमा दाना खुवाउने छु।
४. आवश्यकता अनुसार पोषिलो आहारा तथा हरियो घांस नियमित रुपमा खुवाउने छु।
५. प्राविधिको सल्लाह अनुसार खोप, परजीवि नियन्त्रणको व्यवस्था गर्ने छु।
६. विरामी परेको अवस्थामा समूहका पदाधिकारी/स्थानिय निकायको पशु सेवा शाखा/ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञकेन्द्रमा जानकारी गराई औषधी उपचारको व्यवस्था गर्ने छु।
७. समूह तथा अन्य कृषकहरूको पशुहरूलाई प्रजनन गराए बापतको शुल्क समूहले निर्णय गरे अनुसार लिने छु।
८. कार्यालयले उपलब्ध गराएको फर्मेटमा प्रजनन अभिलेख राख्ने छु साथै अभिलेख नियमित रुपमा सम्बन्धित निकायमा पठाउने छु।
९. माथि उल्लेखित बुंदा अनुसार बोका/राँगा/ विर/थुमाको व्यवस्थापन नभएको, राम्रो पालन पोषण नभएमा प्रजनन अभिलेख, जन्मेका पाठापाठीको जन्म तौल र ६ महिनासम्मको मासिक तौलको अभिलेख नपठाएमा वा हाडनाताबाट हुने प्रजनन नियन्त्रण गर्नका लागि कार्यालयले कुनै पनि समयमा बोका/राँगा/ विर/थुमा फिर्ता लैजान सक्ने छ वा अर्को बोका/राँगा/ विर/थुमा दिन सक्ने छ।
१०. आवश्यकता अनुसार कुनैपनि समयमा बोका/राँगा/विर/थुमा अन्यत्र लान आवश्यक परेमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने।
११. भवितव्य परि मृत्यु भएमा समूहका पदाधिकारी/स्थानिय तहको पशु सेवा शाखा/ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रमा जानकारी गराई पोष्टमार्टम गराउने छु।
१२. नियमानुसार अनिर्वाय रुपमा बोका/राँगा/ विर/थुमाको बिमा गर्ने तथा बिमा अध्यावधिक गर्ने कार्य गर्नेछु।

द्रष्टव्य :- कार्यालयले आवश्यकता अनुसार उल्लिखित शर्तनामाहरूमा थपघट गर्न सक्ने छ।

१०६

सचिव

अनुसूची (दफा ५ (ख) को १.१, '१९९२' १३ संग सम्बन्धित)

बाखाको अभिलेख फारसको नबना

सुमन शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

कृषकको :-

माऊ बाखाको नाम वा संकेत : नक्ष टयाग नक्षतः जन्म मिति :

माऊ बाखाको माऊको नाम वा संकेत : बाखाको बाउको नाम वा संकेत

पहिलो पटक बोका/राँगा/ विर/थुमा लाग्दाको मिति : पहिलो पटक जन्माएको मिति :

माऊ बाखाको बिगतको संक्षिप्त जानकारी: उल्टिने () तुहिने () बारम्बार रोग लाग्ने () अन्य.....

बेत नम्बर	बोका लागेको मिति	बोकाको टयाग नं	ब्याएको मिति	तौल लिएको पटक	तौल लिएको मिति	पाठापाठीका (लिएको मिति) तौल (के.जी.मा)									कैफियत	
						१			२			३				
						टयाग	लिङ्ग	तौल	टयाग	लिङ्ग	तौल	टयाग	लिङ्ग	तौल		
				जन्मेको दिन												
				तेश्रो महिना												
				पाँचौँ महिना												
				जन्मेको दिन												
				तेश्रो महिना												
				पाँचौँ महिना												
				जन्मेको दिन												
				तेश्रो महिना												
				पाँचौँ महिना												
				जन्मेको दिन												
				तेश्रो महिना												
				पाँचौँ महिना												

माऊ बाखा बथानबाट हटेको मिति कारण मृत्यु भएको ()

यदि मृत्यु भएको भए कारण रोग लागेर () बिक्री गरेको () दुर्घटना वा जंगली जनावरको आक्रमणबाट () ।

द्रष्टव्य : कृषकले पाठाको जन्म तौल, तीन महिनाको तौल र पाँच महिनाको तौल गरी जम्मा ३ पटकतौल लिने ।

०१

०२

०३

सचिव

(दफा ५ (ख) को १९९६ संसद ऐन १९९६ संग सम्बन्धित)

प्रजनन योग्य बाखा/भेडामा हुने गुणहरू

सुमन शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

(क) प्रजनन माउ बाखा/भेडामा हुनुपर्ने गुणहरू

१. दुई वा दुई भन्दा बढी पाठापाठी जन्माउने माउ बाखाको सन्तान हुनु पर्ने।
२. माऊ बाखाको माऊ (dam) र बाऊ (sire)को बीच नाता नभएको हुनु पर्ने।
३. पहिलो पटक बच्चा जन्माउने उमेर 'बढीमा' १७ महिनासम्म हुनु पर्ने।
४. कम्तीमा दुई वर्षमा ३ पटक बच्चा जन्माउने विशेषता भएको हुनु पर्ने।
५. छनोट गरीने बाखाको जात अनुसार जातीय गुण प्रष्ट देखिने हुनुपर्ने।
६. राम्रो दूध उत्पादन तथा पाठापाठी हुर्काउन सक्ने क्षमता भएको, लामो खुट्टा,छिनो आकारको शारीरिक वनावट तथा कल्चौडो र थुन मिलेको हुनु पर्ने।
७. शारीरिक वनावटमा कुनै खोट नभएको, प्रजनन तथा अन्य रोग नभएको हुनु पर्ने।
८. छनोट गर्ने बाखाले स्थानीय हावापानी सहन सक्ने र स्थानीय रुपमा उपलब्ध घाँसपात उपयोग गर्ने खालको हुनुपर्दछ।

(ख) प्रजनन बोका/थुमा मा हुनुपर्ने गुणहरू

१. दुई वा दुई भन्दा बढी पाठापाठी जन्माउने 'माउ बाखाको सन्तान हुनु पर्ने।
२. माऊ बाखाको माऊ (dam) र बाऊ (sire)को बीच नाता नभएको हुनु पर्ने।
३. प्रजननको लागि छनोट गरीने बोका/थुमा राम्रो दूध दिने माउबाट जन्मेको हुनुपर्ने।
४. आफ्नो दौतरीहरूको भन्दा बढी शारीरिक वृद्धि दर भएको छनोट हुनु पर्ने।
५. छनोट गरीने बोका/थुमाहरूको जात अनुसार जातीय गुण प्रष्ट देखिने हुनुपर्ने।
६. दुवै अण्डकोष राम्रोसँग विकास भएको र एकै आकार प्रकारको हुनुपर्ने।
७. फुर्तिलो, दानापानी रुचाएर खाने, छाला, रौं सफा र चम्किलो, उमेर अनुसार शारिरिक वृद्धि भएको हुनुपर्ने।
८. चौडा छाती, सिधा तथा बलियो खुट्टा र टाउको तथा गर्दनको अनुपात मिलेको शरीर हुनुपर्ने।
९. प्रजनन सम्बन्धी रोग तथा अन्य रोगहरूबाट मुक्त हुनुपर्ने।
१०. वर्णशंकर बोका/थुमामा कम्तीमा ५० प्रतिशत जातीय गुण हुनु पर्ने।

सचिव

(दफा ५ (ख) को १.३ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाजी
मन्त्री

भैंसी छनोटको प्रविधिक सूचक

श्रोतकेन्द्रका लागि पाडी छनोट गर्दा पाडीका माउंहरूको उत्पादन क्षमता देहायका सूचकाङ्कको आधारमा छनोट गर्नु पर्दछ।

पशुहरूको उत्पादन सूचकाङ्क विवरण	भैंसी
माउंको वार्षिक दुध उत्पादन (लिटर)	२४०० लिटर
प्रति बेत दुध दिने दिन	१५० - २४० दिन
पहिलो पटक बाली जाने उमेर (महिना)	३० - ४२ महिना
पहिलो पटक बच्चा जन्माउने उमेर (महिना)	बढिमा ४८ महिना
बच्चा जन्माउने अन्तराल (महिना)	बढिमा १८ महिना

अनुसूची-८

(दफा ५ (ख) को १.३, १.४ र १.१० संग सम्बन्धित)

गोठको नाप नक्शा तथा नमुना

गोठमा प्रति भैंसी चाहिने स्थान (वर्ग फीट)

पशुको किसिम	क्षेत्रफल (वर्गफीट)		दाना खाने डुड (इन्च)
	छोपिएको क्षेत्र	खुल्ला क्षेत्र	
भैंसी	३५ - ४५	६० - १००	२४ - ३०
बच्चा जन्माउने भैंसी	१०० - १२०	१८० - २००	२४ - ३०
रांगो/साँढे	१२० - १४०	२०० - २५०	२४ - ३०

नोट: समान्तया प्रति भैंसीको लागि लम्बाई २.२५ मी. र चौडाई १.२५ मी. हुनुपर्दछ। दाना र पानीको डुँड पर्खालसित जोडेर समानान्तर हुने गरी बनाउनु पर्दछ। गोठको कुल लम्बाई र चौडाई बस्तुको संख्याको आधारमा निर्माण गर्नुपर्दछ। गोठको मोहडा पहाडी भेगमा दक्षिण पश्चिम तथा तराई भेगमा उत्तरी मोहडा हुनुपर्दछ वा भौगोलिक अवस्था अनुसार परिमार्जन गर्न सकिने।

ॐ

[Signature]

१०९

[Signature]

[Signature]
सचिव

(दफा ५ (ख) को १.२.१६ संग सम्बन्धित)

प्रतिपक्ष प्रमुख
हेड ऑफिस, नैपाल प्रशासन
मुकाम: बुटवल, नैपाल

सुमन शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

(प्रत्येक भैंसीको लागि अलग अलग रेकर्ड राख्ने)

..... श्रोतकेन्द्र,.....

कृषक/समूह/संस्थाको नाम : _____ ठेगाना :

पशुको नाम वा संकेत : जात : लिङ्गः दूयाग नम्बर : जन्म मिति:

माउंको संकेत र चारित्रिक विवरण :

बाउको संकेत र चारित्रिक विवरण :

मिति	उमेर: ...वर्ष ...महिना ...दिन	तौल (के.जी.)	परजीवि नियन्त्रण विवरण	भ्याक्सिनेसन विवरण	स्वास्थ्य समस्या र उपचार

बथानबाट हटेको मिति मृत्यु भएको भए कारण.....

रोग लागेको भए कारण.....

दुर्घटना वा जंगली जनावरको आक्रमणबाट भए सोको कारण.....

बिक्री गरेको भए सोको विवरण.....

सचिव

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

(दफा ५ (ख) संग सम्बन्धित)

पशु प्रजनन रेकर्ड

क्र. सं.	बैसी को ट्याग नं.	बैसी को जात	बैसी को उमेर	बैसी को बाबु को जात	बैसीको आमा को जात	बेत संख्या	कृ.ग./प्रा.ग. गरेको मिति						गर्भ परीक्षण भए बच्चा जन्माउने मिति	गर्भको भए बच्चा जन्माउने मिति	ब्याए को मिति	जन्मे को पाडा पाडी	दुध उत्पादन प्रति दिन कि.ग्रा.	कैफियत
							पहि लोप क	रौगो को जात	उल्टि एर दोश्रो पटक	रौगोको जात	उल्टिए र तेस्रो पटक	रौगो को जात						

Signature

Signature

१११

Signature

सचिव

Signature

[Signature]
सुमन शर्मा रायमांगी
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को बालू र १.४ संग सम्बन्धित)

पशु उपचार रेकर्डको नमूना (प्रत्येक पशुको लागि)

मिति	पशुको ट्याग नं.	उमेर: (वर्ष महिना दिन)	तौल (के.जी)	परजीवि नियन्त्रण विवरण	भ्याक्सिनेसन विवरण	स्वास्थ्य समस्या र उपचार

आईपरेका बाधा अङ्कनहरु :

- १.
- २.
- ३.
- ४.

समाधानको लागि सुझावहरु

- १.
- २.

[Signature]

[Signature]

[Signature]
सचिव

सुमन शर्मा रायमागकी
मन्त्री

यसको संख्या १२
(दफा ५ (ख) को अन्तर्गत संग सम्बन्धित)
भैसीहर संस्थाको हस्तबुक नमूना

..... भैसी श्रोतकेन्द्र,

श्रोत केन्द्र संचालक संस्थाको नाम : ठेगाना : साल :-

भैसीको संख्या विवरण	यस महिनाको शुरुको पशु संख्या		यस महिनामा मरेको संख्या		यस महिनामा बिक्रि संख्या		महिनाको अन्तमा बाँकि संख्या	
	ठूला	मझौला	ठूला	मझौला	ठूला	मझौला	ठूला	मझौला
महिनाको नाम	पोथी	भा	पोथी	भा	पोथी	भा	पोथी	भा
बेशाख	पोथी	भा	पोथी	भा	पोथी	भा	पोथी	भा
जेठ	पोथी	भा	पोथी	भा	पोथी	भा	पोथी	भा
असार	पोथी	भा	पोथी	भा	पोथी	भा	पोथी	भा

सचिव

११३

सचिव

सचिव

(Handwritten signature)

(दफा ५ (ख) को १.३, १.४ र १.६ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

मुरा ब्रिडिङ्ग बुलको लागि आवश्यक मापदण्डहरू

Particulars	Requirements	Remarks
Breed	Murrah	
Breed purity	100%	
Country of Origin/Born	Nepal/ India	
Age of Bull/ Male Calves	2.5 to 3.5 Years	
Live Weight of Bull / Male Calf	Minimum 300 kg	
Testicles	Both testicles should be well developed, prominent and pendulous	
Body Condition Score (BCS)	3 to 4	
If at breeding age, physical quality of semen should be	<ol style="list-style-type: none"> 1. Volume per ejaculation: Minimum 3 mL 2. Motility of sperm in fresh semen is more than 70% 3. Spermatozoa Concentration per mL: minimum 1.0 billion 4. Spermatozoa abnormalities: not more than 20% 5. Libido: High 	
Legs and Feet	Normal condition and with smooth and normal walking and able to mount	
Sire and Dam Breed Purity	100% Murrah	
Milk Productivity of Sires dam (Parental grandmother)	Minimum 3800 kg milk production per lactation	
Dams Lactating Details/ Performance	Milk Yield: Minimum 3800 kg milk production per lactation	
	Average Days of Lactation: 260 days	
	Milk Fat: Minimum 5.5%	
	Milk Protein: Minimum 3.0%	
Source of Sire/ Bull Line Relationship	Individual bull should be born from different sire line and must be unrelated with each other up to three generation	
Pedigree (Sire and Dam)	<ul style="list-style-type: none"> • Sire and dam should under national data 	

(Handwritten mark)

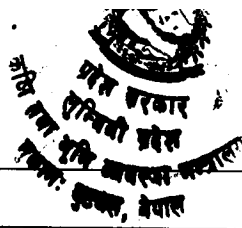
(Handwritten signature)

११५

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

सचिव

सुमन शर्मा रायमा
मन्त्री

Particulars	Requirements	Remarks
Information	<ul style="list-style-type: none">recording system using Nepal Agriculture Research Council (NARC) or International Committee for Animal Recording (ICAR) approved methods.Original Pedigree information up to three generation required	
Physical Characteristics of breeding bulls/male calves	<p>Physical Characteristics related to Murrah breed should be well noticeable.</p> <p>For this purpose following points would be taken into account.</p> <ul style="list-style-type: none">True to typeHorn, Head and foreheadLegsProximityUniformity Consistency of external partsShape, size and ColourTail	
Disease free status	<ul style="list-style-type: none">Free from OIE Listed DiseaseDam used for heifer production should be free from reproductive and vertical transmitted diseasesThe certification of the prove of Heifers free from any chronic diseases eg. TB, Brucellosis, Jhones Disease etc., as mentioned in the Animal Health and Livestock Services Act. 2055 (B.S.) and Animal Health and Livestock Services Regulation 2056 (B.S.) must be provided.	
Records/Certificates included	<ol style="list-style-type: none">Individual records of concerning animals should be specify: breed, date of birth, identification No.Detailed pedigree RecordsHealth Certificates issued by authentic VeterinarianQuarantined place and period of the animalsVaccination Record	

पद :

मिति :

मिति

सचिव

सुमन शर्मा रायमाज
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को १.१०, १.११ र १.१२ संग सम्बन्धित)

श्रोत केन्द्र स्थापना कार्यक्रमको प्रगति विवरण पठाउने फारामको ढाँचा

.....महिना/चौमासिक/अष्टमासिक/वार्षिकको लक्ष्य र प्रगति

१. संस्थाको नाम :

टेलिफोन सम्पर्क नम्बर:

ठेगाना: जिल्ला

पालिका:

वडा नं.:

गाउँस्टोल :

२. आ.व.

३. महिना

३) प्रगति प्रतिवेदन अवधि : अर्धवार्षिक र वार्षिक

क्र.सं.	कार्यक्रम विवरण	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक बजेट	चौमासिक लक्ष्य	चौमासिक बजेट	यस महिनाको प्रगति	यस महिनाको खर्च	चौमासिक प्रगति	चौमासिक खर्च	हालसम्मको प्रगति	हालसम्मको खर्च	कैफियत
१													
२													
३													
४													
५													
६													
७													
८													
९													
१०													
११													

भारित प्रगति : % संक्षिप्त %

उपलब्धी:

सचिव

सुमन शर्मा रायमा
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को १.१२ संग सम्बन्धित)

बाखापालनको लागि मुख्य मुख्य डाले तथा भूईं घाँसका जातहरु

क) डाले घाँसहरु :

बडहर, काब्रो, खस्रे खन्यु, राई खन्युनिमारो, दवदवे, कुटमिरो, कोइरालो, टाँकी, इपिल इपिल, किम्बु, बकाइनो, पाखुरी, बेरुलो (गेडुलो), दुधिलो, गोगन, भिमल आदि।

ख) भूईं घाँसहरु :

बहुवर्षीय :-स्टाइलो, नेपियर, मुलाटो, मेन्डुला, सुम्बा सेटरिया, बदामे, ज्वाइन्ट भेच, डिस्मोडियम, विन केसिया, कुड्जु, अग्निसो, सिग्नल, पास्पलम आदि।

हिउँदे (एक वर्षीय) :- जै, वर्षिम, भेच आदि।

वर्षे (एक वर्षीय) :- टियोसेन्टि, सुडान आदि।

कोशे :-स्टाइलो, मिन्दुला, बदामे, ज्वन्ट भेच, डिस्मोडियम, विन केसिया, कुड्जु, वर्षिम, भेच आदि।
, मुलाटो, सुम्बा सेटरिया, पास्पलम, अग्निसो, सिग्नल, जै, टियोसेन्टि, सुडान आदि।

सचिव

सुजन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को २.१६ संग सम्बन्धित)

प्रदेश सरकार

लुम्बिनी प्रदेश

..... मन्त्रालय

पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय

..... कार्यालय.....

खोरेत रोग उन्मूलन अभियान शुभारम्भ कार्यक्रम

खोरेत खोप विवरण

आ.व.

स्थानीय तह.....स्थानीय तह कोड ...जिल्ला.....जिल्ला कोड...भ्याक्सिनेसन अवधि.....देखी.....सम्म

क्र.	कृषकको नाम र थर	ठेगाना	भएको पशु संख्या					खोप गरीएको संख्या					कैफियत
			गाइ	भैसी	बाखा	बङ्गुर	जम्मा	गाइ	भैसी	बाखा	बङ्गुर	जम्मा	
		बडा नं.	जाति	जाति	जाति	जाति	जाति	जाति	जाति	जाति	जाति		
टोली प्रमुखको नाम:													
दस्तखत:			भ्याक्सिनेटरको नाम					दस्तखत					
भ्याक्सिनेसन गरेको व्याहोरा ठिक साँचो हो भनी प्रमाणित गर्ने स्थानीय तह/वडाको प्रतिनिधिको:													
नाम:													
पद:													
दस्तखत:													

नोट:- ६ महिनाभन्दा कम उमेरका गाई र भैसी जातिहरूलाई भ्याक्सिनेसन गर्नु पर्दैन।

-६ हप्ता भन्दा कम उमेरका बङ्गुर जातिहरूलाई भ्याक्सिनेसन गर्नु पर्दैन।

-पशुहरूको भ्याक्सिनेसन नगरेतापनि प्रति फार्ममा भएका पशुहरूको संख्या उल्लेख गर्ने।

११९२५५५

सचिव

(दफा ५ (ख) को २.१६ संग सम्बन्धित)

प्रदेश सरकार
लुम्बिनी प्रदेश

..... मन्त्रालय

..... निर्देशनालय

..... कार्यालय

खोरत खोपको सारांश विवरण आ.व. २० /२०

स्थानीय तह.....स्थानीय तह कोड ...जिल्ला.....जिल्ला कोड...

भ्याक्सिनेसन अवधि.....देखी.....सम्म

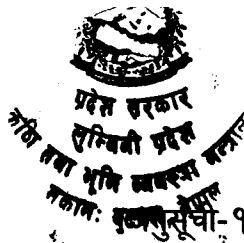
क्र.स.	ठेगाना	भएको पशु संख्या					खोप गरीएको पशु संख्या					कैफियत
		बडा नं.	गाइ जाति	भैसी जाति	बाखा जाति	बजुर जाति	जम्मा	गाइ जाति	भैसी जाति	बाखा जाति	बजुर जाति	
भ्याक्सिनेटरको नाम					दस्तखत							

नोट:- ६ महिनाभन्दा कम उमेरका गाई र भैसी जातिहरूलाई भ्याक्सिनेसन गर्नु पर्दैन।

-६ हप्ता भन्दा कम उमेरका बजुर जातिहरूलाई भ्याक्सिनेसन गर्नु पर्दैन।

-पशुहरूको भ्याक्सिनेसन नगरेतापनि प्रति फार्ममा भएका पशुहरूको संख्या उल्लेख गर्ने।

सचिव

सुमन शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को २.१६ संग सम्बन्धित)

खोरेत रोग भ्याक्सिनेशन कार्ड

किसान/कृषि फार्म नाम (*) किसान-परिचय पत्र न.

सम्पर्क व्यक्तिको मोबाइल न. (*) सम्पर्क व्यक्तिको ईमेल आईडी

सम्पर्क व्यक्तिको ठेगाना (*) जिल्ला:..... गा.पा./न.पा-..... वार्ड नं. टोल

फार्मको ठेगाना (*) जिल्ला:..... गा.पा./न.पा-..... वार्ड नं. टोल

आर्थिक वर्ष: सर्वेक्षण मिति: अर्को खोप: छ महिना पछि —.. बाह्र महिना पछि —..

नोट: यो कार्ड जस्तै पशुको रगत नमूना लिएको ट्याग नम्बर (2-10) (0) सम्झोस्।

- (1) गाई: कुल संख्या (2) सडि: कुल संख्या (3) बाच्छा: कुल संख्या (4) बाच्छी: कुल संख्या
- (5) भैसी: कुल संख्या (6) राँगो: कुल संख्या (7) पाडा: कुल संख्या (8) पाडी: कुल संख्या
- (9) बाखा: कुल संख्या (10) खसी/बोका: कुल संख्या (11) भेडी: कुल संख्या (12) थुमा/खसी कुल संख्या
- (13) भुनी: कुल संख्या (14) वीर/खसी: कुल संख्या (15) अन्य: कुल संख्या (16) कुल संख्या

क्र.सं.	पशुको नाम	खोप लागेको पशु				खोप नभएको पशु			
		ट्याग नम्बर	उमेर (वर्ष)	खोप लागेको	खोप नभएको	ट्याग नम्बर	उमेर	खोप लागेको	खोप नभएको
१	(1) गाई	*****	5	☒	☒				
२	(5)								
३									
४									
५									

एंटीबाँडी जाँच को खागी पशुको रगत नमूना लिएको ट्याग नम्बर :

कार्यालयको नाम (*) भ्याक्सिनेटरको नाम, थर (*)

भ्याक्सिनेटरको मोबाइल हस्ताक्षर:

Handwritten signatures and the word 'सचिव' (Secretary) at the bottom of the form.

सुमन शर्मा सयमाजी
मन्त्री

न.

किसानको लागि यो पर्ची

आर्थिक वर्ष:.....

सर्वेक्षण मिति:.....

अर्को खोप: छ महिना पछि —..बाह्र महिना पछि —

पशुको विवरण	कुल सङ्ख्या	खोप लगाएको	खोप नलगाएको	पशुको विवरण	कुल	खोप लगाएको	खोप नलगाएको	कैफियत
गाई				बाखा				
सढि				खसी/बोका				
बाच्छा				भेडी				
बाच्छी				धुमा/खसी				
भैसी				भूनी				
रौंगो				वीर				
पाहा							
पाडी							

एंटीबाँडी जाँच को लागी पशुको रगत नमूना लिएको ट्याग नम्बर

.....

कार्यालयको नाम (*)

.....

डिजिटल कोड नम्बर:

.....

किसान /कृषि फार्म नाम

.....

सम्पर्क व्यक्तिको मोबाइल न.

.....

(*)

(*)

फार्मको ठेगाना (*)

जिल्ला:..... गा.पा./न.पा-..... वार्ड नं. टोल

.....

भ्याक्सिनेटरको नाम, थर (*)

.....

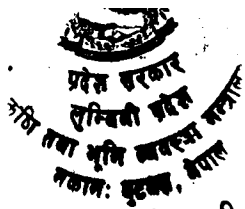
भ्याक्सिनेटरको मोबाइल न. (*):

.....

हस्ताक्षर:

कैफियत:

साँचो

अनुसूची-१९

(दफा ५ (ख) को २.१६ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाफ्री
मन्त्री

NSP ELISA को लागि नमुना पठाउदा भर्नु पर्ने विवरण

- रगत संकलन गरीएको क्षेत्र
 - ❖ जिल्ला कोड
 - ❖ महानगरपालिका/उपमहानगरपालिका/नगरपालिका /गाउँपालिका कोड
 - ❖ वडा नं .
 - ❖ स्थानको नाम
- रगतको नमुना लिइएको फार्म तथा धनिको विवरण
 - ❖ नाम
 - ❖ ठेगाना
 - ❖ सम्पर्क नम्बर
- फार्म तथा घरमा रहेका जम्मा पशुको विवरण
 - ❖ संख्या
 - ❖ जात
 - ❖ उमेर
- रगत लिइएको जनावरको विवरण
 - ❖ जनावरको जात
 - ❖ उमेर
 - ❖ लिंग
- ❖ उत्पादन प्रयोजन
 - ❖ दूध
 - ❖ मासु
 - ❖ श्रम(गोरु)
- उत्पादन अवस्था
 - ❖ दूध दिने
 - ❖ थारो
 - ❖ गर्भवती

सचिव

सुमन शर्मा रायमाफनी
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को २.१६ संग सम्बन्धित)

Clinical Examination and Sample Submission Form for FMD

Farmer's Name : _____ Latitude: _____ Longitude: _____
 Address: State: _____ District: Metropolitan/Sub-Metropolitan/Municipality/Rural Municipality: _____
 Ward: Place: Farm/Household/Market _____
 Population at Risk _____

Animal in Farm			Sick animals			Dead Animals			Remarks
Young	Adult	Total	Young	Adult	Total	Young	Adult	Total	
Cattle									
Buffalo									
Goat									
Sheep									
Pigs									

Population Sampled

Animal ID	Species	Age	Vaccination Date	FMD Lesions ? Y/N	Age of Lesions(days)	Temp	Sample ID (to be written on tube)	Nature of sample (blood, vesicular fluid, epithelium)	Comments

Clinical History:

* Young animal if less than 1 year old

** Coding with date of sample collection and Coding as per Metropolitan/Sub-Metropolitan/Municipality/Rural Municipality coding Guidelines.

Collected by :

Approved by:

Date:

Date:

सचिव

(दफा ५ (ख) को २.१६ संग सम्बन्धित)

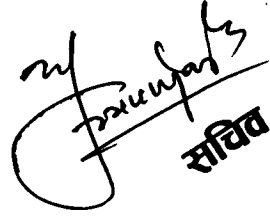
खोरेत रोग परीक्षणको लागि नमूना संकलन

रोग देखा परेको अवस्थामा:

- मुखमा भएको पानी फोकाको पाप्रा(इपिथेलियम)
- मुखमा भएको पानी फोका भित्रको पानी
- रगत(सिरम)
- रोग देखा परेको ७ दिन पछि रोग यकिन गर्नको लागि रगत (सिरम)

सचिव

सुमन शर्मा रायमाझ
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को इच्छा संग सम्बन्धित)

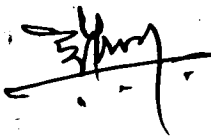
खोप कार्यक्रम गर्न आवश्यक सामग्रीहरु

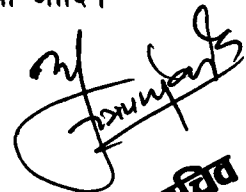

सुमन शर्मा रायमाजी
मन्त्री

१. कटन
 २. गज
 ३. सिरिन्ज र निडिल, अटोमेटिक सिरिन्ज, थर्मोमिटर
 ४. स्पिट
 ५. कुल बक्स/ आईस
 ६. स्टेशनरीका सामग्रीहरु
 ७. खोप लगाइसकेको पशु पहिचान गर्ने सामग्री
 ८. खोप विवरण र खोप सारांस विवरण फारामहरु
 ९. ग्लोब्स, गमबुट, टर्च लाईट, एप्रोन, मास्क, साबुन, झोला, तौलिया आदी।
- सर्भिलेन्स कार्यक्रम गर्न आवश्यक सामग्रीहरु

१. कटन
२. गज
३. सिरिन्ज र निडिल, थर्मोमिटर
४. भ्याकुटेनर, भ्याकुटेनर निडिल, EDTA Tube, Serum Tube, Serum Vial, आदि।
५. Microtube stand, Micro pipette, Titre Plate, Test tube Stand, आदि।
६. स्पिट
७. कुल बक्स/ आईस
८. स्टेशनरीका सामग्रीहरु
९. खोप विवरण र खोप सारांस विवरण फारामहरु
१०. ग्लोब्स, गमबुट, टर्च लाईट, एप्रोन, मास्क, साबुन, झोला, तौलिया आदि।

सचिव

(दफा ५ (ख) क्रमांक १७ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाफा
मन्त्री

भेटेरिनरी निरीक्षकले पहिलो पटक भेटेरिनरी औषधि पसल निरीक्षणको फाराम

१. औषधि पसलको नाम र ठेगाना:
२. औषधि पसलको नाम (बोर्डमा लेखेको) इजाजतपत्रको नाम मिले/नमिलेको:
३. दर्ता भएको कार्यालयको नाम:
- इजाजतपत्र दर्ता नम्बर र मिति: म्याद समाप्त हुने मिति:
४. औषधि पसल धनीको नाम, थर:
५. धनीको शैक्षिक योग्यता: औषधि विक्री सम्बन्धी तालिम:
६. औषधि विक्री गर्न सहयोग गर्नेको:
नाम/थर: शैक्षिक योग्यता: तालिम:
७. विषादि र भेटेरिनरी औषधि एउटै पसलमा राखे/ नराखेको:
८. म्याद नाघेको औषधि विक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको:
९. म्याद नाघेको औषधि पाईएको भए के के भेटिएको? त्यसको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:
१०. पशु औषधि वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्ति बाट मात्र पसल दर्ता भएको पसल बाट विक्री वितरण गरे/नगरेको:
११. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधि पसलमा भए/नभएको
१२. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधि पसलमा भेटिएको भए के के भेटिएको? तिनीहरुको नाम, कम्पोजिसन, परिमाण र उत्पादकको नाम, ठेगाना:
१३. म्याद नाघेको औषधि अलग राख्ने तरिका बारे जानकारी भए / नभएको:
१४. यदि यसबारे जानकारी भएमा सही तरिकाबाट राखी Settlement को लागि कारवाही गरेको प्रमाण भए/नभएको:
१५. औषधि पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको:
१६. यदि खोप, जैविक पदार्थ राखेको भए के के खोप, जैविक पदार्थ कसरी राखेको छ?
१७. रेफ्रिजरेटर सञ्चालन समय:
१८. जेनेरेटर भए वा अन्य विद्युत आपूर्ति व्यवस्थापन भए/नभएको (भएको अवस्थामा विवरण उल्लेख)
१९. म्याद नाघेको खोप वा जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको:
२०. म्याद नाघेको औषधि, खोप वा जैविक पदार्थ भेटिएको भए सो को लागि गरीएको कारवाही:
२१. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी/बिक्री कर्ता लाई दिएको सुझावहरु:
२२. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी:

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नाम थर:

दस्तखत:

मिति

१२७

सचिव

(दफा ५ (ख) को २.१७ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा शय्यामाकी
मन्त्री

एकपटक निरीक्षण गरी सकेको भेटेरिनरी औषधि पसल निरीक्षणको फाराम

१. औषधि पसलको नाम र ठेगाना:
२. दर्ता भएको कार्यालयको नाम:
३. इजाजत पत्र दर्ता नम्बर र मिति
४. दर्ता मिति:
५. म्याद समाप्त हुने मिति:
६. पशु औषधि वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्तिबाट मात्र पसल दर्ता भएको पसलबाट विक्री वितरण गरे/नगरेको:
७. विषादि र भेटेरिनरी औषधि एउटै पसलमा राखे/नराखेको:
८. म्याद नाघेको औषधि विक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको:
९. म्याद नाघेको औषधि पाईएको भए सोको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:
१०. नियमानुसार दर्ता नभएको औषधि पसलमा भए/नभएको:
११. नियमानुसार दर्ता नभएको औषधि पसलमा भेटिएमा सोको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:
१२. म्याद नाघेको औषधि अलग राखेरतरीका बारे जानकारी भए /नभएको
१३. यसबारे जानकारी भएमा सही तरिकाबाट राखी नष्ट गर्न कारवाही गरेको प्रमाण:
१४. औषधि पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको
१५. यदि खोप वा जैविक पदार्थ राखेको भए केके खोप वा जैविक पदार्थ कसरी राखेको छ?
१६. रेफ्रिजरेटर सञ्चालन समय:
१७. जेनेरेटर भए वा अन्य विद्युत आपूर्ति व्यवस्थापन भए नभएको (भएको विवरण उल्लेख गर्ने)
१८. म्याद नाघेको खोप, जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको: (भेटिएको विवरण उल्लेख गर्ने)
१९. म्याद नाघेको औषधि, खोप वा जैविक पदार्थ भेटिएको भए सोको लागि गरीएको कारवाही:
२०. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी/विक्री कर्तालाई दिएको सुझावहरु:
२१. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी:

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नाम थर:

मिति:

१२८

सचिव

(दफा ५ (ख) को २.१७ संग सम्बन्धित)

सुजन शर्मा रायमाछी
मन्त्री

व्यावसायिक माउ (Parent) पोल्ट्री त्रिडिङ्ग फार्म र ह्याचरी निरीक्षणको फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगाना:
२. स्थापना मिति:
३. फर्मधनीको नाम र ठेगाना:
४. फार्मको क्षमता(वर्ग फिट):प्रयोग भएको खाली
५. पोल्ट्रीको जात:
६. आयात गरेको विवरण: भाले संख्या:पोथी संख्या:आयात गरेको देशको नाम:
आयात गरेको फार्मको नाम र ठेगाना:
७. हालको पोल्ट्री विवरण:
उमेर भाले पोथी
कूल प्रति हप्ता अण्डा उत्पादन:
क) ०-८ हप्ताको
ख) ९-२० हप्ताको
ग) २१-४८ हप्ताको
घ) ४९-७२ हप्ताको
८. प्रति हप्ता चल्ला उत्पादन संख्या:
९. चल्ला मृत्युदर %
१०. खोप तालिका भए / नभएको
११. कुन कुन खोप लगाएको (रिकर्ड वाट नोट गर्ने)
१२. कुल अण्डा उत्पादन र वर्ष:
१३. इन्कुवेटरको क्षमता:
१४. वार्षिक अण्डा सेटिङ संख्या:
१५. प्रजनन प्रतिशत (Fertility %).
१६. ह्याचिविलिटी (चल्लाउत्पादन) %
१७. ह्याचरीको क्षमता:
१८. जैविक सुरक्षा संबन्धी व्यवस्था
क) बारवन्देज, गेटभए/नभएको
ख) बाहिरी जनावर, चरापंछी भित्र स्प्रेन् वाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको
ग) गेटमा खुट्टा सफा नि:संक्रमण व्यवस्था गर्ने भए/नभएको
घ) नि:संक्रमण तालिका भए/नभएको

१२९

सचिव

सुमन शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

- ड) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको चरुली गाडने व्यवस्था भए/नभएको
च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका
छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था
१९. ह्याचिड अण्डाको स्वस्थता र ढुवानीको व्यवस्था
राम्रो / सन्तोषजनक / वेठिक
२०. दाना भण्डारण व्यवस्था राम्रो / ठीकै/नराम्रो
२१. खोप तथा औषधिको भण्डारण संबन्धी व्यवस्था
२२. रोग संबन्धी विवरण
क) निरीक्षणको समयमा रोगी र शंकास्पद पोल्ट्रीको संख्या:
ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य कुनै संक्रामक रोगको शंका भए/नभएको
ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राखे व्यवस्था भए/नभएको
घ) पोल्ट्री त्रिडिड फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेला रोगको अनुगमन प्रणाली भए/नभएको
भएको भए अध्यावधिक रेकर्ड राखिएको/नराखिएको
ड) प्रचलित मापदण्ड वमोजिम नमूना संकलन गरे/नगरेको
च) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको
२३. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नामथर:

ॐ

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

मिति:

[Handwritten signature]

सचिव

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को २.१७ संग सम्बन्धित)

ब्रोइलर पोल्ट्री फार्म निरीक्षणको फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगाना: २. स्थापना मिति: ३. फर्म धनीको नाम र ठेगाना:
४. फार्मकोक्षमता(वर्गफिट):
५. पोल्ट्रीको जात: ६. चल्ला किनेको फार्मको नाम:
७. बथानको विवरण संख्या: ०-४हसाको: ५-८ हसाको:
८. चल्लाको मृत्युदर %
९. कुन कुन रोग विरुद्ध खोप लगाएको (रिकर्ड अनुसार नोट गर्ने)
१०. सरदर विक्रि गर्ने तौल (के.जि.) ११. सरदर विक्रि गर्ने उमेर (हसामा)
१२. जैविक सुरक्षा संबन्धी व्यवस्था
क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको
ख) बाहिरी जनावर, चरा पंछी भित्र पस्न वाट रोक्ने व्यवस्था भए र नभएको
ग) गेटमा खुट्टा नि:संक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको
घ) नि:संक्रमण तालिका भए/ नभएको
ङ) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेकी चल्ला गाडने व्यवस्था भए/नभएको
च) नि:संक्रमण गर्ने तरिका:
छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था
१३. दाना भण्डारण व्यवस्था: राम्रो/ ठीकै/नराम्रो
१४ खोप तथा औषधिको भण्डारण सम्बन्धी व्यवस्था:
१५. रोग संबन्धी विवरण
क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पोल्ट्रीको संख्या:
ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य संक्रामक रोगको शंका भए /नभएको
ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राखे व्यवस्था भए / नभएको
घ) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेला रोगको अनुगमन प्रणाली भए /नभएको,
भएको भए अध्यावधिक रेकर्ड राखिएको/नराखिएको
ङ) प्रचलित मापदण्ड वमोजिम नमूना संकलन गरे / नगरेको
च) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको
१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी
नामथर दस्तखत: मिति:

१३१

सचिव

अनुसूची-२७

(दफा ५ (ख) को २.१७ संग सम्बन्धित)

व्यवसायीक लेयर्स पोल्ट्री फार्म निरीक्षण फाराम

सुमन शर्मा रायमाफेकी
मन्त्री

१. फार्मको नाम र ठेगाना: २. स्थापना मिति:
३. फर्मधनीको नाम र ठेगाना:
४. फार्मको क्षमता(वर्गफिट): ५. पोल्ट्रीको जात:
६. चल्ला किनेको फार्मको नाम:
७. हालको पोल्ट्री विवरण: उमेर भाले पोथी
कूल प्रति हप्ता अण्डा उत्पादन
८. चल्ला मृत्युदर %
९. कुन कुन रोग विरुद्ध खोप लगाएको (रिकर्ड अनुसार नोट गर्ने)
१०. खोप तालिका भए र नभएको.....
- ११ कुल अण्डा उत्पादन र वर्ष.....
१२. जैविक सुरक्षा संबन्धी व्यवस्था
 - क) बार बन्देज, गेट भए / नभएको
 - ख) वाहिरी जनावर, चरापंछी भित्र पस्न वाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको
 - ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए / नभएको
 - घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको
 - ङ) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको चल्ला गाडने व्यवस्था भए / नभएको
 - च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका:
 - छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था
१३. दाना भण्डारण व्यवस्था राम्रो ठीकै नराम्रो
- १४ खोप तथा औषधिको भण्डारण संबन्धी व्यवस्था
१५. रोग संबन्धी विवरण
 - क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पोल्ट्रीको संख्या
 - ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा वा अन्य कुनै संक्रामक रोगको शंका भए / नभएको
 - ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राखे व्यवस्था भए / नभएको

१३२

सचिव

[Handwritten signature]

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

- घ) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेलारोगको अनुगमन प्रणाली भए / नभएको
भएको भए अध्यावधिक रेकर्ड राखिएको / नराखिएको
ङ) प्रचलित मापदण्ड बमोजिम नमूना संकलन गरे / नगरेको
च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागी पठाईएको
छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशुचिकित्सक भए / नभएको

१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

भेटेरिनरी निरीक्षकको नामथर.....

दस्तखत:

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

मिति:
[Handwritten signature]
सचिव

(दफा ५ (ख) को २.१७ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाग्नी
मन्त्री

व्यवसायिक बङ्गुर फार्म निरीक्षण फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगाना:
२. स्थापना मिति:
३. फर्मधनीको नाम र ठेगाना:
४. बङ्गुरको जात:
५. जैविक सुरक्षा संवन्धी व्यवस्था
 - क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको
 - ख) वाहिरी जनावर, चरा पंछी भित्र पस्नबाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको
 - ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए / नभएको
 - घ) निःसंक्रमण तालिका भए / नभएको
 - ङ) फाहोर फ्याक्ने ढलर मरेको बङ्गुर गाडने व्यवस्था भए / नभएको
 - च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका:
 - छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था
६. रोग संवन्धी विवरण
 - क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पशुको संख्या:
 - ख) स्वाइन फिभर खोरेत रोगको शंका भए / नभएको
 - ग) रोगीलाई छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए / नभएको
 - घ) नमूना संकलन गरे / नगरेको
 - च) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागी पठाईएको
 - छ) फार्ममा प्राइभेट पशुचिकित्सक भए / नभएको
७. प्रजननको लागि पालिएका बङ्गुर संख्या (वर्षको शुरुमा र वर्षको अन्त्यको Herd Composition) क)
माउ संख्या:.....
 - ख) भूनी संख्या:.....
 - ग) भाले संख्या:.....
 - घ) पाठापाठी संख्या:.....
८. भैरहेका पूर्वाधारहरुमा बङ्गुर राख्न सकिने संख्या:
 - क) माउसंख्या:.....
 - ख) भूनीसंख्या:.....
 - ग) भालेसंख्या:.....
 - घ) पाठापाठीसंख्या:
९. प्रति माउ प्रति वर्ष बच्चा जन्माउने पटक (Litter Index):
१०. प्रति वेतमा जिवित र मृतजन्मेका पाठा पाठी संख्या:
११. जन्मेका पाठापाठीको औषत तौल (के. जी.):

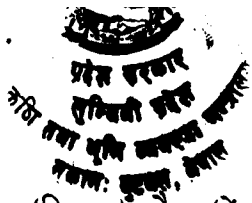
०१

०२

१३४

०३

सचिव

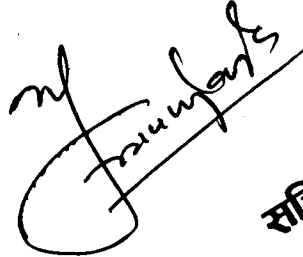

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

- १२ प्रथम पटक बालि लाग्ने उमेर (दिनमा) तौल (केंजी.)
- १३ बाली गए पछि उल्टने प्रतिशत:.....
- १४ खोप तथा औषधिको भण्डारण संबन्धी व्यवस्था
१५. प्रतिरोधात्मक र उपचारको कार्यतालिका भए /नभएको:
१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नामथर

मिति:

सचिव

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को २.१७ र ३.५ संग सम्बन्धित)

मासु पसल सुधारको लागि आवश्यक मापदण्ड

१. यस कार्यक्रम अन्तर्गत छनोट हुने मासु पसल स्थानिय तह वा सरकारी निकायमा आधिकारिक दर्ता र नियमित नवीकरण हुनु पर्नेछ।
२. हरेक मासु पसलको काउन्टर वा मासु विक्रि गर्ने ठाँउ सिसा र जाली लगाएको हुनु पर्नेछ।
३. मासु पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल कम्तीमा ६ फिट उचाईसम्म लगाएको हुनु पर्नेछ।
४. पशु वध गर्ने स्थानको भूईँ सजिलै संग सफा गर्न सकिने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले टायल र मार्बल लगाई निर्माण गरिएको हुनु पर्नेछ।
५. पशु वध गर्ने स्थानमा बाहिरवाट कुनै जनावर, कीरा, फट्याङ्गा र चराचुरुङ्गी पस्न नसक्ने व्यवस्था मिलाईएको हुनु पर्नेछ।
६. वध गर्ने साना जनावर (खसि, बोका) लाई झुण्डाएर छाला काढ्ने सुविधा भएको हुनु पर्नेछ।
७. मासु सफा गर्न पिउन योग्य पानीको प्रयोग गर्ने व्यवस्था हुनु पर्ने र कम्तीमा २०० लिटर सम्म सफा पानी राख्ने सुविधा भएको हुनु पर्नेछ।
८. मासु पसलमा धुलो नझर्ने तथा पानी नचुहिने गरि छानाको निर्माण भएको हुनु पर्नेछ।
९. मासु राख्ने टेबुल जमिन भन्दा कम्तीमा एक मिटरको उचाई भएको स्टेनलेस स्टिलको हुनु पर्नेछ (इनामेल लगाएको तथा अल्मुनियम टेबुल प्रयोग गर्ने पाइने छैन)।
१०. मासु काट्नको निम्ती प्रयोग गरिने अचानो काठको टुक्रा ननिस्कने विशेष खालको हुनु पर्नेछ (कुसुम वा इमिलीको हुनुपर्ने)।
११. मासु झुण्डाउदा भूईँ, छाना, भित्ता, खम्बा आदी ठाँउमा नछोईने किसिमको हुनु पर्नेछ।
१२. मासुको आकर्षण बढाउन कुनै प्रकारको रंग, रसायन वा औषधीको प्रयोग गर्न पाईने छैन। खसि, बोका, रांगो र भैसीको मासु छाला हटाई वेचनु पर्नेछ।
१३. मासुमा पानी छर्कन, डुवाउन वा पानीमा भिजाईएको कपडाले छोप्न पाईने छैन।
१४. मासु तौलने ढक तराजुहरु अन्य वस्तु वा भूइँमा लसपस नहुने गरी राख्नु पर्नेछ र सफा हुनुपर्ने छ। मासु तौलने ढक तराजुहरु गुणस्तर तथा नापतौल विभागबाट प्रमाणित भएको हुनुपर्नेछ।
१५. प्रयोग नभएको अवस्थामा अचानो वा टेबुल सफा रहने गरि छोपेर राख्नु पर्ने छ। वध गरिएको पशुको भित्रयाँस, टाउको, रगत जस्ता भाग मासु पसलमा राखि विक्रि गर्न चाहेमा मासु संग लसपस नहुने गरि अलगगै राखि विक्रि गर्नु पर्नेछ।
१६. मासु काट्दा टुक्रिएको आधा किलो देखि एक किलो मासु बाहेक अन्य मासु झुण्डाएको भागवाट मात्र विक्रि गर्नु पर्नेछ। वध गरिएको पशुको झुण्डाई मासु वेच्दा अन्तीम समय सम्म भाले वा पोथीको अंग स्पष्ट देखिने गरि राख्नु पर्नेछ र विक्रेताले फ्रिजको व्यवस्था गर्नु पर्ने छ।

१३६

सचिव

सुमन शर्मा रायमात्र
मन्त्री

१७. पशु वध गर्दा निस्कने फोहोर मैला वातावरणलाई असर नगर्ने गरी सुरक्षित रूपले व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।
१८. पशु वध गर्ने हतियार, झुण्डाउन प्रयोग गरिने हुक र अन्य औजाररउपकरणहरु खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको हुनु पर्नेछ।
१९. रोगो वध गर्ने स्थानमा सफा प्लाष्टिकको तिरपाल ओच्छ्याइएको हुनु पर्ने । मासु र मासुजन्य पदार्थ विक्री वितरण गर्दा २० माइक्रोनभन्दा तलको प्लाष्टिक प्रयोग गर्न पाइने छैन र यसरी प्रयोग गर्दा सेतो रङ्गको प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।
२०. विरामी भएका र तत्काल एण्टिबायोटिक औषधी प्रयोग गरेका पशुपन्छीहरु वध गर्न पाइने छैन । मासु ओसारपसार गर्ने साधन सफा र किटाणुमुक्त साथै लामो ढुवानि गर्दा कम तापक्रम हुने साधन कोल्ड चेन हुनुपर्ने छ ।
२१. वधशाला भित्र वस्ने र काम गर्ने व्यक्तिले प्रत्येक ६/६ महिनामा स्वास्थ्य परीक्षण गराई निरोगिताको प्रमाण पत्र राख्नु पर्ने छ । वधशाला भित्र वस्ने र काम गर्ने व्यक्तिले नियमित रूपमा नङ्ग काट्ने र सफासुगधर हुनु पर्ने छ र सफा एप्रोन र मास्क लगाई काम गर्नु पर्ने छ ।
२२. मासु विक्री गर्ने काउन्टरमा स्पष्ट देखिने गरि आफुले विक्री गर्ने मासुको मुल्य र मासु विक्री गर्ने पशुपन्छीको प्रकार टाँस गरि राख्नु पर्नेछ ।

सचिव

(दफा ५ (ख) की बटवले, बपले ५ संग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाङ्गी
मन्त्री

डेरी पसल 'सुधारको लागि आवश्यक मापदण्ड

१. डेरी पसलको हकमा सामान्तया ८ देखि १२ फिट चौडाई र १० देखि २० फिट लम्बाई भएको पसल हुनु पर्नेछ।
२. डेरी पसलको उँचाई न्यूनतम ८ फिट रहने गरी सिलिङ्ग राखिएको र सिलिङ्ग धुलो मैलो नखस्ने र पानी नतप्किने (Dripping proof) बनाईएको हुनु पर्नेछ।
३. डेरी पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल (कम्तीमा ६ फिट उचाई सम्म) लगाएको हुनु पर्नेछ।
४. डेरी पसलको बिक्री कक्षको भुईँ नचिप्लने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले ढलान गरिएको र टायल/मार्बल लगाई सजिलै सफा गर्न सकिने किसिमको हुनु पर्नेछ।
५. डेरी पसल तथा आसपासको क्षेत्र सफा र आकर्षक हुनुका साथै फोहोर व्यवस्थापनको प्रवन्ध मिलाएको हुनु पर्नेछ।
६. डेरी पसलमा प्रयोग गरिने औजार/उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको हुनु पर्नेछ।
७. डेरी पसलमा काम गर्ने व्यक्तिले असल व्यवस्थापन अभ्यास (एप्रोन, गमबुट, मास्क, क्याप, ग्लोब्स आदि) अवलम्बन गर्नुपर्नेछ।
८. डेरी पसलमा कीरा, भुसुना र चराचुरुङ्गी नपस्ने गरी जाली/सिसा लगाएको हुनु पर्नेछ।
९. डेरी पसलमा मूल्य सूची देखिने गरी टाँसिएको हुनुपर्नेछ।
१०. डेरी पसलहरू सरसफाई गर्दा किटनाशक विषादीहरू प्रयोग गर्न पाइनेछैन।
११. डेरी पसलबाट निस्केका दूधजन्य फोहोरहरू सुरक्षित रूपले व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।

सचिव

सुमन शर्मा रायमांगी
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को ३.१३, ३.१४, ३.१५, ३.१६ र ३.१८ संग सम्बन्धित)

व्यावसायिक मत्स्य हायचरी/ नर्सरीको विवरण

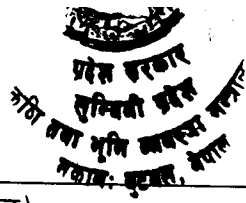
आवेदकको नाम	
आवेदकको पुरा ठेगाना	जिल्ला: गा.पा./न.पा./उ.म.न.पा. वडा न: गाउँ/टोल: इमेल: टेलिफोन न:	
२. पोखरी सम्बन्धी विवरण		
पोखरी	संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
माउ पोखरी (हाचरीको लागि मात्र)		
रियरिङ्ग पोखरी		
नर्सरी पोखरी		
३. हाचरी सम्बन्धी विवरण		
विवरण	संख्या	क्षमता (घन मिटर)
स्पनिङ्ग ट्याङ्क		
ईन्कुबेशन ट्याङ्क		
कन्डिसनिङ्ग/होलिडिङ्ग ट्याङ्क		
ओभरहेड ट्याङ्क		
४. पोखरीहरूमा ऐरेटर तथा अटोमेटिक फिडर प्रयोग प्रयोग गरेको छ/छैन: (गरेको भए कति वटा पोखरीहरूमा संख्या उल्लेख गर्ने)		
५. गत वर्ष कूल मत्स्य विज विक्री वितरण विवरण		

१

२

१३९
३

४
सचिव

सुमन शर्मा-रायमा
मन्त्री

५.१ ह्याचलिङ्ग (ह्याचरीकर्ताको लागि मात्र)

क्र.सं.	माछाको जात	विक्री वितरण संख्या (लाखमा)	कैफियत
१			
२			
३			
जम्मा			

५.२ फ्राई/फिङ्गरलिङ्ग/एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग/ईयरलिङ्ग (ह्याचरी तथा नर्सरीकर्ताको दुवैको लागि)

क्र.सं.	माछाको जात	विक्री वितरण संख्या (लाखमा)	कैफियत
१			
२			
३			

५.३ ह्याचरी तथा नर्सरीद्वारा जिल्लाहरूमा विक्री वितरण गरेको मत्स्य बिजको विवरण पेश गर्ने (एकमुष्ठ)

क्र.सं.	जिल्लाहरू	ह्याचलिङ्ग (लाखमा)	फ्राई/फिङ्गरलिङ्ग/एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग/ईयरलिङ्ग
१			
२			
३			
४			
५			
६			
जम्मा			

(आवश्यक परे थप कागजात पेश गर्न सकिनेछ)

६) ह्याचरी तथा नर्सरीद्वारा जात अनुसार विक्री वितरण गरेको मत्स्य बिजको विवरण पेश गर्ने

१				
२				
३				
४				
५				

[Handwritten signature]

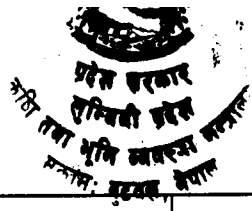
[Handwritten signature]

१४०

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

सचिव

सुमन शर्मा सरावगी
मन्त्री

६				
७				
	जम्मा			

(आवश्यक परे थप कागजात पेश गर्न सकिनेछ)

- ७) ह्याचरी तथा नर्सरीमा प्रयोग गरिने पानीको श्रोत खुलाउने: ।
- ८) पेलेट दानाको प्रयोग गरेको छ/छैन:
- ९) तथ्यांक अध्यावधिक राख्न कम्प्यूटरको प्रयोग भएको/नभएको:
- ९) मत्स्य बिजको गुणस्तर परीक्षण गरी रेकर्ड राख्ने/जानकारी दिने गरेको/नगरेको:
- १०) फर्म दर्ता/नविकरणको प्रमाण/कर चुक्ता प्रमाणपत्र समावेश गरे/नगरेको:
- ११) कुनै प्रकारको कार्वाहीमा परेको वा नपरेको स्व:घोषणा:
- १२) लेखा परीक्षण गराउने गरेको छ/छैन: (गरेको भए लेखा परीक्षणको छायाँ प्रति संलग्न गर्ने)
- १३) भौतिक पूर्वाधार तथा पोखरीहरुको वीमा गरेको छ/छैन:
(गरेको भए विमालेखको छायाँ प्रति संलग्न गर्ने)
- १४) नर्सरीकर्ताहरुले ह्याचलिङ्ग खरिदको रेकर्ड राख्ने गरेको छ/छैन:
(राख्ने गरेको छ भने परिमाण र श्रोत खुलाउने कागजात संलग्न गर्ने)

सचिव

सुमन शर्मा रायमार्क
मन्त्री

(दफा ५ (ख) को ३.२७, ३.२८ र ३.२९ संग सम्बन्धित)

ग्रामिण कुखुरा श्रोत केन्द्र स्थापनाका मापदण्डहरु

- (क) ग्रामिण कुखुराको संख्या १००० हुनु पर्नेछ ।
(ख) श्रोत केन्द्र रहने स्थानमा सडक, सञ्चार, सिंचाई, पानी र बिजुली जस्ता भौतिक पूर्वाधारहरुको सुविधा भएको हुनुपर्ने,
(ग) ग्रामिण कुखुरापालन विस्तारको लागि सम्भावना भएको पकेट क्षेत्रहरु हुनु पर्ने ।
(घ) नियमित रूपमा दानाको उपलब्धता हुन सक्ने स्थान ।
(ङ) श्रोत केन्द्र सञ्चालनको लागि न्यूनतम ३ रोपनी जग्गा हुनु पर्ने वा भाडामा भए कम्तिमा १० वर्षको लागि भाडामा लिएको सम्झौता गरिएको हुनु पर्ने ।
(च) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न छनोट भएको स्थानीय तहको वडामा कम्तिमा १० जना कृषकहरुको समूह गठन गर्ने वा सोही स्थानमा पुरानो समूह भएमा सोही समूहलाई परिचालन गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

पोषण सुधारको लागि सुङ्गर/बङ्गर र स्थानीय कुखुरा पालन कार्यक्रमको लागत विवरण

(क) कुखुरा पालन तर्फ

क्र.सं.	कार्यक्रम विवरण	इकाई	परिमाण	दर रु.	कैफियत
१	खोर निर्माण	संख्या	२५	१००००	
२	चल्ला खरिद र ढुवानी	संख्या	१२५०	२५०	कुखुरा विकास फर्म खजुरा वा ब्रुडर कृषकबाट ६ हप्ते चल्ला खरिद गर्नु पर्ने सो को भुक्तानि कार्यालयबाट फार्ममा गरिने।
३	दाना, औषधि, खोप, परजीवि नियन्त्रण	पटक	२	२००००	
४	स्थलगत तालिम	पटक	१	१००००	खाजा खर्च

१४२

सचिव

सुमन शर्मा रायमाई
मन्त्री

५	दानापानीका भाडा खरिद	संख्या	२५	१२५००	

(ख) बङ्गरबङ्गर/सुंगुर पालन तर्फ

क्र.सं.	कार्यक्रम विवरण	इकाई	परिमाण	दर रु.	कैफियत
१	खोर निर्माण/सुधार	संख्या	२०	१००००	
२	पाठापाठि खरिद र ढुवानी	संख्या	४०	६०००	सरकारी तथा निजी ब्रिडर फार्मबाट ४५ दिन पुगेको खरिद गर्नु पर्ने
३	औषधि, खोप, परजीवि नियन्त्रण	पटक	२	५०००	
४	दाना खरिद	पटक	१	४५०००	
५	स्थलगत तालिम	पटक	१	५०००	खाजा खर्च
	जम्मा				

ॐ

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
सचिव

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

प्रथम पटक सूचना प्रकाशन मिति.....

२०७९/८० को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारकार्यक्रममा सहभागि हुन इच्छुक आवेदकले सूचना प्रकाशित भएको मितिले दिन भित्र (मिति.....गते सम्म) यस कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयमा तपसिलको कागजातहरू सहित निवेदन पेश गर्नुहुन सम्बन्धित सबैमा जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ। प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्ने निवेदनको ढाँचा, व्यावसायिक योजना, संलग्न गर्नु पर्ने कागजात, सञ्चालन कार्यविधि यस कार्यालयको सूचनापाटी/वेबसाईट बाट प्राप्त गर्न सकिनेछ। थप जानकारीका लागि कार्यालयको सम्पर्क नम्बरमा सम्पर्क गर्न सकिन्छ। रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरू समावेश नहुने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।

तपसिल

क्र.स.	कार्यक्रम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	न्यूनतम मापदण्ड	कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्षेत्र वा स्थान	आवेदकको किसिम	अनुदानको सीमा
१						
२						
३						
४						

संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरू:

१. निवेदन (अनुसूचि ३४ बमोजिम)।
२. दर्ता/नविकरण भएको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि (समूह/निजी फर्म/कम्पनी/सहकारी)।
३. स्थायी लेखा नम्बर प्रमाण-पत्र तथा गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि।
४. कृषक तथा कृषक समूहको हकमा स्थायी लेखा नम्बर, प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि (छनोट भएमा सम्झौता पूर्व पेश गर्नु पर्ने)।
५. व्यावसायिक कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव (अनुसूचि ३७ वा ३८ बमोजिम)।
६. सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस पत्र।
७. अनुदान माग गर्न गरिएको संस्थाको निर्णयको प्रतिलिपि।
८. प्रस्ताव पेश गर्नेको नागरिकताको प्रतिलिपि।
९. निर्माण गरिने पूर्वाधारको हकमा लागत अनुमान तथा नक्सा।

धनी दर्ता प्रमाण-पुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गा भाडामा लिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेको हकमा (१० वर्ष वा तोकिएको अवधिको) करार पत्र।

नोट: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित कार्यालयले सूचनाको ढाँचा तथा अवधि थप सहित परिमार्जन गरी प्रकाशन गर्न सक्नेछ साथै कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार कागजातहरूको विवरण थपघट गर्न सकिने छ।

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

१४४

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
सचिव

निवेदनको ढाँचा

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

श्रीमान् प्रमुख ज्यू,

मिति:

..... (कार्यालयको नाम),
....., लुम्बिनी प्रदेश।

विषय: कार्यक्रम संचालनको लागी प्रस्ताव सहितको निवेदन सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा तहँ कार्यालयबाट मितिमा प्रकाशित भएको सूचना अनुसार
..... कार्यक्रममा सहभागी हुन ईच्छुक भएकाले कार्यालयले
उल्लेख गरेका मापदण्ड र शर्तहरूको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निम्न बमोजिका आवश्यक
कागजातहरू संलग्न गरी यो प्रस्ताव सहित निवेदन पेश गरेका छु/छौं।

संलग्न कागजातहरू:

प्रस्तावको निवेदन	छ	छैन
दर्ता/नविकरण भएको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि		
स्थायी लेखा नम्बर प्रमाण-पत्र तथा गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि		
कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव		
सम्बन्धित स्थानीय तहको सम्बन्धित शाखाको सिफारिस पत्र		
अनुदान माग गर्न गरिएको संस्थाको निर्णयको प्रतिलिपि		
नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि		
अनुमानित लागत रकम (निर्माण गरिने पूर्वाधारको हकमा)		
जग्गा धनी दर्ता प्रमाण-पुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गा भाडामा लिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेको हकमा (करार पत्र)		

माथि उल्लेखित विवरण तथा कागजातहरूसहित सत्य छन्।, विगत तिन वर्ष देखि प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान बाहेक यसै प्रकृतिको कामका लागी अनुदान लिएको छैन ।

निवेदक

दस्तखत :
नाम :
ठेगाना :
सम्पर्क नं.:
संस्थाको छाप

द्रष्टव्य: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार यस ढाँचालाई आधार मानी सम्बन्धित कार्यालयले निवेदनको ढाँचा परिमार्जन गरी तयार गर्न सक्नेछ।

सचिव

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहने इच्छुकले कार्यालयमा दिने आवेदन पत्रको ढाँचा

प्रदेश सरकार
लुम्बिनी प्रदेश
कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय

.....
.....

मिति:

श्री ज्यू
..... ।

विषय: प्रतिफल (उत्पादन प्रवर्द्धन) मा आधारित कृषक सहयोग कार्यक्रममा सहभागिता सम्बन्धमा।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा मिति मा प्रकाशित सूचना अनुसार यसले उत्पादन बाली/वस्तु प्रतिफल (उत्पादन प्रवर्द्धन) मा आधारित कृषक सहयोग कार्यक्रममा समावेश हुन ईच्छुक रहेकोले तपसिल अनुसारको कागजात संलग्न गरी निवेदन पेश गरेका छौं।

तपसिल :

	छ	छैन
१. समूह/सहकारी वा सस्था वा कम्पनी दर्ता/ नवीकरणको प्रमाणपत्र		
२. कर चुक्ता प्रमाणपत्र		
३. संस्थाको हकमा गत वर्षको लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन		
४. कार्ययोजना		
५. कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थलको फोटोहरू		
६. सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस		
७. अन्य उल्लिखित कागजातहरू		

निवेदक

दस्तखत :

नाम :

ठेगाना :

सम्पर्क नं.:

संस्थाको छाप

द्रष्टव्य: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार यस ढाँचालाई आधार मानी सम्बन्धित कार्यालयले निवेदनको ढाँचा परिमार्जन गरी तयार गर्न सक्नेछ।

१४६

सचिव

सुमन शर्मा रायमाज्या
मन्त्री

कार्यक्रमको संक्षिप्त व्थावसायिक कार्ययोजनाको ढाँचा (कृषि तर्फ)

कार्यक्रमको नाम:

जिल्ला: गा.पा./न.पा./उप/महा.न.पा.:

वडा नं.: टोल: गाउँ: सम्पर्क नं:

कृषक/समुह/सहकारी/फर्म/कम्पनीको नाम:

सम्पर्क ब्यक्ति वा सञ्चालकको नाम: सम्पर्क नं (अनिवार्य).....

१. व्यवसायको परिचय: तपाईंले के कस्तो काम गर्न खोज्नु भएको हो किन कसरी र कहिले गर्न खोज्नु भएको हो भन्ने कुरा लेख्नुहोस्?

गर्न खोजेको काम:

किन गर्ने:

कसरी गर्ने:

कहिले गर्ने:

२. उद्देश्यहरू : मुख्यतया के उद्देश्यका लागि अनुदान लिन चाहनु भएको हो?

क उत्पादन गर्ने () ख प्रशोधन गर्ने () ग बजारिकरण गर्ने () घ अन्य ()

३. कृषि व्यवसायमा अनुभव : अनुदान लिन चाहनु भएको विषयमा तपाईंसंग कति वर्ष काम गरेको अनुभव छ ?वर्ष

४. व्यवसाय सञ्चालन गरिने स्थानको संक्षिप्त विवरण:

..... गापा/नपा गाउँटोल सदरमुकामबाट कति टाढा छ?

..... किमि

उक्त स्थानमा हाल लगाईएका प्रमुख बालीहरू:

१. २. ३.

सडकको पहुँच: पक्की सडक () कच्ची सडक () मौसमी सडक () नभएको ()

५. व्यवसाय सञ्चालनका लागि आवश्यक रहेका पूर्वाधारहरू: तपाईंले व्यवसाय सञ्चालन गर्न खोज्नु

भएको ठाउँमा निम्न सुविधाहरू छन् कि छैनन् भने कस्ता छन्? छ () / छैन ()।

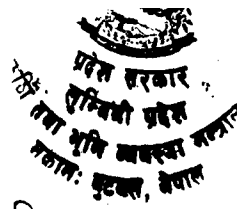
यदि छ भने सिंचाईको स्रोत: कुलो.... / पोखरी.... / बोरिङ्ग.... / अन्य..... आदि।

वर्ष भरी सिंचित क्षेत्रफल..... मौसमी क्षेत्रफल..... असिंचित क्षेत्रफल.....

भण्डारण सुविधा छ / छैन छ भने के हो?

सचिव

१४७

सुमन शर्मा रायमाके
मन्त्री

यन्त्र/उपकरण: तपाईंले के कस्ता कृषि यन्त्र उपकरणहरूको प्रयोग गर्ने गर्नु भएको छ?

यन्त्र उपकरणहरूको नाम	संख्या
क.	
ख.	
ग.	
घ.	

अन्य पूर्वाधार संरचनाहरू के के छन्? (उल्लेख गर्ने)

पूर्वाधार संरचनाहरू	किसिम	क्षमता
क.		
ख.		
ग.		

६. तालिम सम्बन्धी विवरण : तपाईंले अनुदान माग गर्नुभएको विषयमा तालिम लिनु भएको छ कि छैन, छ भने कुन विषयमा कति दिनको र कहिले कसले दिएको हो? प्रतिलिपि सहित राख्नुहोस।

क्र सं	तालिमको विषय	अवधि		तालिम दिने निकाय	कैफियत
		देखी	सम्म		

७. सहकार्यमा सञ्चालन गरिने प्रस्तावित कार्ययोजना विवरण:

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	परिमाण	दूर	कूल लागत रु	माग गरेको अनुदान रकम रु	प्रस्तावकको साझेदारी रकम रु	संपन्न हुने समयावधि

८. उत्पादन सामग्री तथा उत्पादित बाली/ वस्तुको बजार योजना:

उत्पादन सामग्रीको किसिम	खरीद गरिने स्थान	उत्पादन हुने बाली/वस्तुको नाम	बिक्री गर्ने स्थान	अनुमानित उत्पादन (परिमाण विव.)	प्रचलित बिक्री मुल्य	आम्दानी रु.
बीउ						
विरुवा						

१४८

१४८

१४८

सचिव

सुमन शर्मा रायमाज
मन्त्री

उत्पादन सामग्रीको किसिम	खरीद गरिने स्थान	उत्पादन हुने बाली/बस्तुको नाम	बिक्री गर्ने स्थान	अनुमानित उत्पादन (परिमाण विव.)	प्रचलित बिक्री मुल्य	आम्दानी रु.
मल						
विषादी						
औजार /यन्त्र उपकरण						
अन्य						

९. प्रस्तावित व्यवसायमा संलग्न हुने कृषकहरुको विवरण (समूह/सहकारी/समितिको हकमा)

क्र.स.	नामथर	ठेगाना	खेती गरिने बाली/बस्तु	क्षेत्रफल (कठ्ठा/रोपनी)	हस्ताक्षर

नोट: यो तालिका अनुसारको विवरण राखी बैठकबाट निर्णय गरि पठाउने।

१०. प्रस्तावित योजना सञ्चालन पश्चात बिक्री योग्य उत्पादन हुने हुन्छ ? हुन्छ ()/हुँदैन () वा खेती प्रणालीमा मात्र सुधार हुन्छ () ? बिक्री योग्य उत्पादन हुने भए परिमाण विव. कृषि उपज बिक्री सम्बन्धी सम्झौता: भएको ()/नभएको () (बिक्री सम्झौता भए प्रतिलिपी राख्ने)

११. सञ्चालन हुने कार्यक्रमबाट वातावरणमा नकारात्मक प्रभाव पर्छ ()/पर्दैन () पर्ने भए प्रभाव न्यूनीकरणका लागि के गर्नु हुन्छ?.....

कार्यक्रमबाट थप हुने रोजगारी श्रृजना:

- स्वरोजगार कति जना? (आफ्नो घरको मात्र)
- स्थायी रोजगारी कति जना? (आफ्नो घर परिवार बाहेक).....
- अस्थायी रोजगारी कति जना? (आफ्नो घर परिवार बाहेक).....

१२. व्यवसाय दिगो हुने आधारहरू: क. ख. ग.

आवेदकको तर्फबाट सही गर्नेको नाम:

दस्तखत:

पद:

सम्पर्क न:

सस्थाको छाप

मिति:

द्रष्टव्य: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार यस ढाँचालाई आधार मानी सम्बन्धित कार्यालयले कार्ययोजनाको ढाँचा थप/घट गरि परिमार्जन गरी तयार गर्न सक्नेछ ।

१४९

सचिव

सुमन शर्मा
मन्त्री

कार्यक्रमको संक्षिप्त, व्यावसायिक कार्ययोजना (पशुपन्छी तर्फ)

कार्यक्रमको नाम:

जिल्ला: गा.पा./न.पा./उ.न.पा.: वडा नं.: टोल: गाउँ:

आवेदकको नाम:

सञ्चालक/अध्यक्षको नाम: सम्पर्क नं.:

१. व्यावसायिक परिचय:

२. उद्देश्यहरू:

३. व्यवसाय सञ्चालन गरिने स्थानको संक्षिप्त विवरण:

४. व्यवसाय सञ्चालनका लागि रहेका पूर्वाधारहरू:

पूर्वाधार संरचनाहरू	किसिम	क्षमता
क.		
ख.		
ग.		

५. व्यवसाय सम्भाव्यताका आधारहरू (उत्पादन, प्रशोधन, प्रवर्द्धन र बजारिकरणका सम्भागहरू बारे विस्तृत विवरण)

क.

ख.

ग.

घ.

६. पशुपन्छी पालन व्यवसायमा अनुभव:

७. तालिम सम्बन्धी विवरण:

८. सहकार्यमा सञ्चालन गरिने प्रस्तावित कार्य विवरण:

क्र.सं.	सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरू	अनुदान रु.	संस्थागत लगानी रु.	अन्य निकायको अनुदान रु.	जम्मा लगानी रु.
जम्मा					

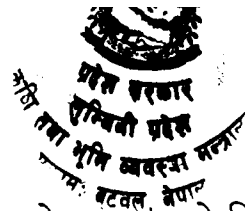
१

सुमन शर्मा

१५०

सुमन शर्मा

सुमन शर्मा
सचिव

सुमन शर्मा राय
मन्त्री

११. प्रस्तावित व्यवसायमा संलग्न हुने कृषकहरूको विवरण (समूह/सहकारी/समितिको हकमा)

क्र.स	नामथर	ठेगाना	पशु/बस्तु	संख्या	हस्ताक्षर

नोट: यो तालिका अनुसारको विवरण सखी बैठकबाट निर्णय गरि पठाउने।

१०. वस्तु उत्पादन तथा बजार योजना:

उत्पादन हुने पशु/बस्तुको नाम	संख्या	उत्पादन	अनुमानित उत्पादन (परिमाण के.जी. वा लि.)	प्रचलित विक्री मुल्य	आम्दानी रु.
बोका/भेडा		मासु			
गाइ/भैसी		दुध			
कुखुरा		अण्डा			

११. सञ्चालन हुने कार्यक्रमको वातावरणीय उपयुक्तता: () प्रभाव पार्ने वा () नपार्ने

१२. व्यवसाय दिगो हुन्छ भन्ने आधारहरू:

क.

ख.

कार्ययोजना पेश गर्ने:

नाम:

दस्तखत:

पद:

मिति:

संस्थाको छाप:

सुमन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

(मागमा आधारित कृषि/पशुपन्छी विकास कार्यक्रम)
कार्यक्रम माग निवेदनको ढाँचा

श्री प्रमुख ज्यू,

मिति

कृषि

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

विषय: मागमा आधारित कृषि/पशुपन्छी विकास कार्यक्रम माग गरिएको बारे।

प्रस्तुत विषयमा तँहा कार्यालयबाट मिति..... मा प्रकाशित गरिएको सूचना अनुसार मागमा आधारित कृषि/पशुपन्छी विकास कार्यक्रममा सहभागी इच्छुक भएकोले कार्यक्रमको मापदण्ड भित्र रही कार्यालयले उल्लेख गरेको शर्तहरूको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निम्न बमोजिका कागजातहरू यसै पत्रसाथ संलग्न गरी यो कार्यक्रम माग पेश गरेका छु/छौं।

संलग्न कागजातहरू:

प्रस्तावको निवेदन	छ	छैन
नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि		
दर्ता/नविकरण भएको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि		
कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव		
सम्बन्धित स्थानीय तहको सम्बन्धित शाखाको सिफारिस पत्र		
जग्गा धनी दर्ता प्रमाण-पुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गा भाडामा लिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेको हकमा (करार पत्र)		
अनुदान माग गर्न गरिएको संस्थाको निर्णयको प्रतिलिपि		
अनुमानित लागत रकम (निर्माण गरिने पूर्वाधारको हकमा)		
अनुदानग्राहीले सोही कार्यको लागि विगत तीन वर्ष भित्र अनुदान रकम नपाएको स्व:घोषणा पत्र ।		

निवेदक

दस्तखत :

नाम :

ठेगाना :

सम्पर्क नं.:

संस्थाको छाप

द्रष्टव्य: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार यस ढाँचालाई आधार मानी सम्बन्धित कार्यालयले निवेदनको ढाँचा परिमार्जन गरी तयार गर्न सक्नेछ ।

१५२

सचिव

[Signature]

सुजन शर्मा रायमाझी
मन्त्री

प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू

क) प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू (प्रारम्भिक मुल्यांकन)

सुचनामा माग गरिएको कागजात तथा मापदण्ड पुगे/नपुगेको आधारमा कार्यालयले योग्यता पुगेका प्रस्तावहरूलाई मात्र स्थलगत मुल्यांकनको लागि छनोट गर्नुपर्ने ।

ख) प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू (स्थलगत निरक्षण मुल्यांकन)

जिल्ला:

आवेदक संस्थाको नाम:

सम्पर्क व्यक्ति र नम्बर:

प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम:

कार्यक्रम सञ्चालन स्थलको ठेगाना:

मूल्याङ्कन फाराम

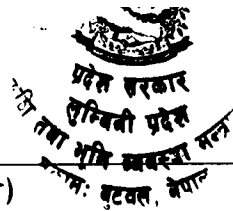
क्र.सं.	विवरण (सूचक)	भार	प्राप्ति	कैफियत
१.	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको भौतिक पूर्वाधार र संभावनाको अवस्था	२०		
२.	व्यवसाय व्यवस्थापनको अवस्था र संभावना	१०		
३	प्राविधिक रूपमा उपयुक्त स्थान वा अवस्थिति	१०		
४	रोजगारी सृजनाको अवस्था (प्रति १ जना १ अंक दिने)	५		
५	वातावरणीय/सामाजिक प्रभाव	५		
६	उत्पादित वस्तुको बजार योजना	५		
	आफ्नै पहलमा उत्पादित वस्तुहरूको बजारीकरण सुनिश्चितता (आफ्नै आउटलेट भएको)	५		
	उत्पादित वस्तुको सम्झौता गरी बजारीकरण गर्ने	३		
	बजारीकरणको लागि आफ्नै आउटलेट नभएको, सम्झौता पनि नभएको, अनौपचारिक बजारीकरण भएको	२		
७	सम्बन्धित व्यवसाय विस्तार गर्न सक्ने क्षमता, निरन्तरता र उत्पादकत्व बृद्धि हुन सक्ने सम्भावना	१५		
८.	आर्थिक पक्ष तथा लगानी क्षमता, सम्बन्धित व्यवसायको अनुभव	५		
९	सम्बन्धित विषयमा तालिम/अध्ययन गरेको वा सम्बन्धित विषयमा बैदेशिक रोजगारीको अनुभव (कम्तीमा १ वर्ष)	५		
१०	जग्गाको उपलब्धता (भए १० नभए ०)	१०		

[Signature]

१५३

[Signature]

[Signature]
सचिव

सुमन शर्मा रायमार्म
मन्त्री

क्र.सं.	विवरण (सूचक)	भार	प्रासाङ्ग	कैफियत
११	समावेशीता (दलित, मुक्त कर्मैया, हलिया, महिला, मुस्लिम, मधेशी, जनजाति, पिछडावर्ग, ५) अन्य ०	५		
१२	अन्य बस्तुगत अवस्था (राम्रो ५ ठीकै ३ सन्तोषजनक २, कमजोर ०)	५		
	जम्मा	१००		

मूल्याङ्कन मापदण्डको कूल अंकको कम्तीमा ४० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्ने प्रस्तावहरूलाई मात्र छनोटका लागि प्राथमिकिकरण सूचिमा समावेश गरिनेछ।

द्रष्टव्य: दफा १३ को उपदफा बमोजिम गठित कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिले कार्यक्रमको उद्देश्य अनुसार सूचकको विस्तृतीकरण गर्नु परेमा विस्तृतीकरण सहित अङ्क विभाजन गरी मूल्याङ्कन गर्न सक्नेछ। तर सूचकमा थपघट गर्नु परेमा निर्देशनालयको स्वीकृति लिनु पर्नेछ। सूचना प्रकाशन पूर्व नै विस्तृतीकरण र स्वीकृती लिने काम सम्पन्न गर्नुपर्नेछ।

सचिव

(दफा ९ को उपदफा २ सँग सम्बन्धित)

सुमन शर्मा रायमाजं
मन्त्री

सम्झौता-पत्र

आर्थिक वर्ष .../... .. मा सञ्चालन हुने कार्यक्रमको लागि कार्यालय (यस पछि प्रथम पक्ष भनिने) र छनोट भएका कृषक/समूह/समिति/सहकारी (यस पछि दोश्रो पक्ष भनिने) बीच मिति २० /.../.... गते तपसिलका शर्तनामाको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्झौता गरी लियो/दियो।

शर्तनामाहरु:

१. यो सम्झौता, सम्झौता भएको मिति देखि मितिसम्म लागु हुनेछ।
२. दोश्रो पक्षले प्रस्तावित कार्यक्रम जिल्ला,.....गा.पा./न.पा. वडा नं गाउँ/टोल.....मा सञ्चालन गर्नेछ।
३. प्रथम पक्षले सम्झौतानुसार कूल कार्यक्रम लागत रु. मध्ये अनुदान/सामग्री सहयोग वापत रु. (अक्षरूपी रुपैयाँ) वा खर्चको अधिकतम% दोस्रो पक्षलाई उपलब्ध गराउने रकममा नियमानुसार लाग्ने कर तथा कन्टिन्जेन्सी कट्टा गरी खाता मार्फत भुक्तानी गर्नेछ। कार्यक्रमको बाँकी रकम रु. (अक्षरूपी रुपैयाँ) दोस्रो पक्ष स्वयंले ब्यहोर्नु पर्नेछ।
४. दोश्रो पक्षले कार्यसम्पन्न भएको कामको बिल/भरपाई, जिन्सी सामग्री दाखिला प्रतिवेदन, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र आवश्यक अन्य कागजात सहित भुक्तानीका लागि प्रथम पक्ष समक्ष पेश गर्नुपर्ने छ।
५. दोश्रो पक्षले भुक्तानी माग गरेपछि प्रथम पक्षले प्राविधिक तोकिएको कार्यको प्रगति अनुगमन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि कार्य प्रगतिको आधारमा भुक्तानी गर्नेछ। कार्य सम्पन्न भई भुक्तानी भएमा सम्झौता बमोजिमका संरचना/सामग्रीहरु दोस्रो पक्षलाई स्वतः हस्तान्तरण हुनेछ।
६. दोश्रो पक्षले स्वीकृत कार्ययोजना अनुसारको सबै प्राविधिक कार्यहरु तथा निर्माण, खरिद, ढुवानी, सञ्चालन र जग्गाको व्यवस्था आदि कार्य गर्नुपर्ने छ। सम्झौता बमोजिम निर्धारित समय भित्र कार्य सम्पन्न नगरेमा प्रथम पक्षले भुक्तानी गर्ने छैन।
७. प्रथम पक्षले कुनैपनि बखत सम्झौतानुसारको कार्य भए/नभएको अनुगमन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव दिन सक्नेछ।
८. द्विपक्षिय सम्झौता बमोजिमको काम नभई रकम दुरुपयोग हुन सक्ने देखेमा प्रथम पक्षले एक पटकका लागि सचेत गराउने छ र सुधार नदेखिए एक पक्षिय रुपमा सम्झौता भङ्ग गरी हिनामिना भए बराबरको रकम दोश्रो पक्षबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपरको प्रक्रिया अगाडी बढाउन सक्नेछ।
९. दोश्रोपक्षले कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा कार्यक्रमको नाम, ठेगाना तथा सहयोगी निकायको नाम र अनुदान रकम उल्लेख गरी तोकिएको ढाँचामा सबैले देख्ने स्थानमा होडिड बोर्ड राख्नुपर्ने छ।

१५५

१५५

१५५

सचिव

सुमन शर्मा रायमाया
मन्त्री

१०. अनुदान कार्यक्रमबाट सामुहिक स्वामित्वमा हुने खरीद गरिएका मेसिनरी/संरचना सहूलियत दरमा परिचालन गर्नुपर्ने छ।
११. दोस्रो पक्षले चौमासिक वा बार्षिक कार्यक्रमको प्रगती, उपलब्धी एवं कारोवार सम्बन्धी विवरण नियमित रूपमा प्रथम पक्षलाई आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउनेछ।
१२. सम्झौता भई कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न पश्चात स्थापना भएको संरचना वा प्रविधिको सञ्चालन, मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन र अप्रत्यासित विपदका दायित्व र जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले ब्यहोर्नुपर्ने छ।
- सम्झौतामा उल्लेख दुई पक्षिय सम्झौतामा कुनै परिमार्जन गर्नु परेमा दुवै पक्षको आपसी समझदारीमा सम्झौताको अवधि नसकिदै गर्न सकिने छ। त्यसरी परिमार्जन गर्दा कार्यक्रम सञ्चालन स्थान र कार्यालयको रकम परिवर्तन गर्न पाईने छैन।

नोट: कार्यालयले सम्झौताका बुँदाहरु आवश्यकता अनुसार थप/घट गर्न सक्नेछ।

प्रथम पक्षको तर्फबाट

नाम:
पद:
दस्तखत:
मिति:
कार्यालयको छाप

रोहवर

नाम:
पद:
दस्तखत:
मिति:

दोश्रो पक्षको तर्फबाट

नाम:
पद:
दस्तखत:
मिति:
संस्थाको छाप:

रोहवर

नाम:
पद:
दस्तखत:
मिति:

इतिसम्बत् साल महिना गते रोज शुभम्।

सचिव

सुमन शर्मा रायमाकेकी
मन्त्री

(दफा ९ को उपदफा (२) र २० को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

दोहोरो अनुदान नलिएको स्वःघोषणा

श्रीमान् प्रमुखज्यू

.....
.....।

.....को आर्थिक वर्ष २०७९/२०८० स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तह/अन्य निकायबाट प्रदान गरिने रकम/सामग्री/उपकरण/अन्य वस्तु लिन इच्छुक रहेकोले दोहोरो पर्ने गरी नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तह वा अन्य निकायबाट प्रदान गरिएको रकम/सामग्री/उपकरण/अन्य वस्तु मैले/हामीले/मेरो/हाम्रो एकाघरको परिवारले नलिएको स्वःघोषणा गर्दछु। यदि मैले लिएको प्रमाणित भएमा मेरो वा हाम्रो वा संस्था वा समूह वा सहकारी वा कम्पनीको सम्पत्तिबाट नियमानुसार ब्यक्तिगत/संस्थागत असुल उपर सरह असुल भएमा मेरो/हाम्रो कुनै दावी रहने छैन।

हस्ताक्षर:

नामथर:

ठेगाना:

सम्पर्क नं.

ईमेल:

संस्थाको छाप:

सचिव